DE DRIJVENDE FLESCH

UITGAVE:
WEST-INDISCHE
BANANEN IMPORT
• HOLLAND

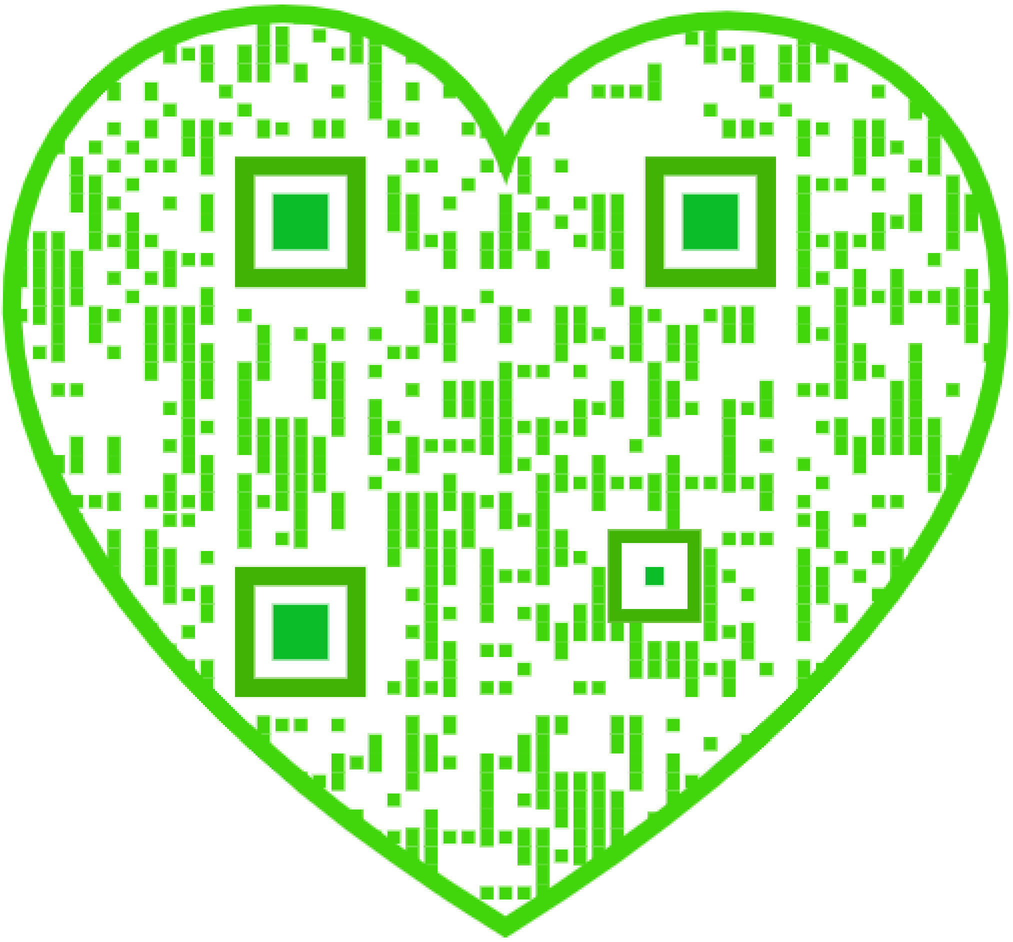

15=

A. Boel.

42

10-0 k
feit

DE DRIJVENDE FLESCH

EEN JONGENSBOEK

DOOR JAN FEITH
MET TEEKENINGEN
VAN DEN SCHRIJVER

UITGAVE: WEST-INDISCHE BANANEN IMPORT, HOLLAND

p 100 442 595
81000 808 403'

Informatiecentrum Jeugdlectuur

DRUKKERIJ JOH. MULDER, GOUDA

HOOFDSTUK I.

Wat er in de drijvende flesch zat.

Z'n schoenen waren 't eerst uit.

Teuntje had zich nooit bizonder om veters bekommerd. Soms diende 'n touwtje als plaats-vervanger. Maar 't gebeurde ook wel, dat noch touwtje, noch veter door de hiervoor bestemde gaatjes van z'n schoenen stak. De jongen had dan wel het gevoel, alsof 't veel prettiger moest zijn, zoo'n paar schoenen uit te schoppen! En omdat bij Teun de kousen meer uit gaten dan uit heele kousen bestonden, dacht hij meteen wel eens, dat menschen, die bij warm weer blootsvoets gaan, veel gelukkiger stervelingen zijn dan jongens als hij, die een schijn van beschaving moeten ophouden met half-gestopte kousen en veterlooze schoenen.

Intusschen, zooals ik zei, Teun's schoenen lagen al in het gras. En z'n kousen er naast.

Dat kriewelend gevoel aan z'n teenen deed hem grinniken. Hij vergat er door, hoe spin-nijdig z'n humeur was geweest, toen hij langs de rivier kwam.

Op 'n holletje was hij de stad uit-gerend. Voor zijn part kwam hij er nooit meer terug! Was dat 'n leven?... Elken dag hetzelfde gesnauw, dezelfde verwijten, dezelfde verdrietelijkheden!... En waarom?...

Was 't Teuntje's schuld, dat hij geen ouders meer had? Dat hij als wees bij z'n oom Dries in huis was gekomen? En dat z'n tante Door geen gelegenheid liet voorbij gaan, om te herhalen, en met duidelijke voorbeelden te bewij-

zen, dat zij alle jongens in het algemeen, en hem in 't bizonder, als onuitstaanbare wezens beschouwde?

't Leek wel, of het gras van fluweel was. Je stapte d'r over, zooals 'n prins door de salons van zijn paleis moet stappen.

Teuntje grinnikte bij de gedachte!... Nee, op 'n prins leek hij heelemaal niet, zooals hij daar nu aan den hoogen kant van den Waterweg stond!... Ha! ha! ha! 'n prins zag er anders uit!... En 'n prins liet zich maar zoo niet de deur uitjagen door 'n kribbige, scheldende tante!

Kon hij tante Door vanmiddag nu niet eens vergeten? Toen hij de trappen omlaag was gegleden, van z'n vlieringhokje onder de balken de zeven-en-veertig steile trappen af, had hij zich voorgenomen, dat hij er nu eindelijk de brui aan zou geven. Tante Door, met haar krijscherige snauw-stem, had 't hem na-geroepen: „Voor mijn part zie ik je nooit meer terug!" En Teun, eer hij het wrakke voordeurtje met 'n smak achter zich dicht-smeet, had naarboven terug-geroepen: „Voor mijn part óók!"

Toen was hij het Vlaardingsche Steegje nijdig doorgehold, bijna struikelend van drift en vanwege het laatste stukje veter, dat uit z'n linker-schoen sleepte. Maar op de kade was hij de helft van zijn kwaje stemming al vergeten. Was hij ook een jongen om lang kwaad te blijven?... Zoo'n fijne, lekkere, warme dag buiten!... Wie kon daar zijn verdriet bij bewaren? Niet Teun!

Hij hield zijn gangetje vol. Binnen 'n kwartier lag Rotterdam al achter hem. Hij wou naar buiten. Hij moest de ruimte hebben! Veel hemel boven z'n hoofd, waarop nog nooit een pet of hoed had gestaan. „Dat kostte maar noodelooze cente!" had tante Door uitgerekend. Misschien

was dit de éénige keer dat Teun 't met haar was eens geweest. Ze beweerden wel op school, dat de kleur van je haar d'r bij verschoot, als je zonder iets op je knikker in de zon liep, en dat het laatste restje kleur door de eerste-de-beste regenbui er dan moest afspoelen.

Teun's haar had al lang geen kleur meer. Melk-boeren-honden-haar!... Daar kwam ook geen kam of borstel aan te pas. De krul was er al lang uit. 't Piekte omhoog als 'n pas gemaaid stoppelveld. Als 't nat-geregend was, plakte 't immers vanzelf. En dan droeg je net zoo'n piek-fijne scheiding als Rudolf Valentino in de een of andere millionairs- of prinsen-rol in 'n filmstuk.

Teuntje moest weer grinniken. Waarom vergeleek hij zichzelf toch altijd met prinsen of millionairs? Hij behoorde tot het slag der straat-schoffies. Hij was een van de vele Rotterdamsche steegboefjes!... Met zùlk borstelhaar! Met zóó'n sproetengezicht! Met zùlke schoenen en kousen!

Teun had z'n buis intusschen uitgetrokken. Nou, om van z'n ouwe, gelapte buisje maar niks te zeggen! 'n Mooie prins of millioenen-koning leek hij daarmee wel!... Hoe lang was 't al geleden, dat tante Door er den laatsten winkelhaak in gestopt en er den laatsten lap op genaaid had? „Meer winkelhaak dan lap, en meer lap dan buis!" had ze zuur gebromd.

In elk geval, — z'n buis was heilig, vergeleken bij z'n broek, vond haar neefje. Twee pijpen en 'n zitting!... Leve

z'n prinselijke jasje! En hoera voor z'n millionairs-pantalon!

Na z'n gelapte buisje, had Teun inmiddels dit laatste kleedingstuk ook uitgetrokken. Naast de in het gras gesmeten schoenen en de afgestroopte kousen, kwakte hij z'n broek in de richting, waar z'n buis al tusschen het riet terecht was gekomen. Spijkers om z'n kleeren aan op te hangen, waren hier toch niet in de open lucht! D'r was niet eens het altijd spiedend gekijk van tante, of hij z'n armzalige bulletjes wel netjes ophing aan den vlieringbalk, eer hij zich op z'n matras liet vallen.

De zon bakte zoo lèkker!... Waarom kon hij de nijdige gedachten aan tante Door niet heelemaal van zich af zetten?... Misschien omdat hij z'n hemd nog aan had?...

Teun rukte z'n laatste kleedingstuk over z'n hoofd. Over dat hemd is 't beter niet veel te zeggen. Hij bezat maar één hemd. Dat was meer dan voldoende, volgens het oordeel van zijn tante. Als 't gewasschen moest worden, bleef Teun thuis tot het weer gedroogd was. En hij droeg z'n hemd net zoolang tot er geen ontkomen meer was aan de noodzaak om het te wasschen...

Hij had 'n prop van het ding gemaakt. Huup! daar kieperde hij 't z'n andere bullen achterna! Daar stond hij pierlala-naakt!...

Hij tracteerde zichzelf op 'n zonnebad... Over de rivier kartelde 't van gouden golf-kopjes. Eer hij te water ging, liet hij zich 's lekker zonnen...

Met zijn laatste kleedingstuk was ook het laatste restje van z'n drift-bui verdwenen... Naakte menschen hebben immers geen zorgen?...

Hij stond daar nu net zooals 'n uitgekleede millionair, of als 'n bloote prins!... Onder zulke omstandigheden zijn

alle menschen gelijk. En alle jongens op de heele wereld zijn dan eender.

Teun, die overigens in niets afweek van andere jongens, onderging den weldadigen invloed van het zonnebad. Hoe rimpelde het water! De wind streek tusschen het oeverriet. De zon plensde warmte en licht in overdadige hoeveelheden... Waarom nog gepiekerd over dat laatste standje?

Teun voelde den jongen levenslust weer terugkomen!

Achter zich zag hij de flauwe omtrekken van Rotterdam. Den anderen kant, vooruit, zag hij het breede water de richting van de zee wijzen. En eensklaps kroop 't hem onder z'n piekharen, in z'n jongensbol: „Als tante straks toch tegen hem gesnauwd had, dat ze hem liever nooit meer zag, waarom zou hij dan ooit terugkeeren?"... De wereld om hem heen zag er zoo zonnig uit! Er lag naar alle kanten zooveel ruimte! Vooral naar dien open kant van de zee!

Z'n bloote voeten woelden door het zachte gras. Z'n hoofd stak omhoog naar den wijden hemel. De schroeiende zon kietelde zijn huid.

Was hij eigenlijk niet veel vrijer dan een prins in zijn paleis? Als een millionair tusschen zijn schatten?

Als hij eens?... Teun durfde zijn gedachten niet voltooien. Hij was al meer zoo begonnen: „Als hij eens?"... Maar dan hadden z'n gelapte kleeren, z'n veterlooze schoenen hem al gauw tot de werkelijkheid teruggebracht. En die werkelijkheid lag in het Vlaardingsche Steegje, de zeven-en-veertig trappen op, tusschen de ongezellige muurtjes van z'n vliering, waar hij als wees het genadebrood van 'n sukkeligen oom en een zure tante moest aannemen.

Wonderlijk, zooals Teuntje zich van dit alles bevrijd voelde, nu hij hier aan den glooienden waterkant stond.

Als hij eens?...

't Moest door de zonne-zaligheid komen, dat hij zoo vroolijk zich gestemd voelde. 't Moest komen, omdat hij zijn afgedragen en gelapte kleeren had uitgetrokken, en zich z'n toekomst als een bevrijding voorstelde. 't Moest het gevolg zijn van dat kabbelende, kuivende water dat hem lokte. Zoo dat hij het arme-jongens-gevoel van zich

voelde afglijden, en zijn „als ik eens"-droom dichter bij de verwezenlijking waande dan ooit tevoren...

Zoo sprong Teun in het water!

Het water was warm en koud tegelijk. 't Was héérlijk!

Eerst dook de jongen tot hij bijna geen adem meer over had. Toen stak hij z'n hoofd weer boven water! Brrr! blies hij de druppels van z'n lippen. Hij wierp zich op zijn rug. Zijn beenen trappelden in het water, alsof 't de schepbladen van een ouwerwetsche raderboot waren. Nu liet hij zich dobberen, alleen 't puntje van z'n sproetenneus boven water. Om zich vervolgens als 'n bruinvisch weer om te spartelen.

Fijn zoo'n gratis badje buiten!... Teun sloeg armen en beenen krachtig uit. Hij zwom als 'n rat. Beurtelings verplaatste hij zich door het water met behulp van alle zwemslagen, die hij kende. Hij kende ze allemaal. 't Mooist

vond-ie den Spaanschen slag. Zoo zwom hij bij voorkeur. Dan verbeeldde hij zich, dat hij zelf iets Spaansch over zich had.

Op de Schiekade stond het Spaansche kroegje. Hij was er wel eens binnen geweest met 'n boodschap van oom Dries. De kroegbaas was 'n Spanjaard. Die had plezier in Teun. En in z'n gebroken taaltje en met echte Spaansche gebaren had-die den jongen geleerd, hoe je als drenkeling met den Spaanschen zwemslag de meeste kans hebt, weer uit het water te komen, zonder er als een halfverdronken juffers-hondje uitgehaald te moeten worden. Sedert zwom Teun liefst met den Spaanschen slag.

Het water spatte schuimend om hem op. Waar zwom hij heen? Hij lag nu midden in het breede water. Links de, boven de stad uitstekende fabrieks-pijpen en scheepskranen; rechts, aan het eind van den Waterweg, de pierhoofden; daarachter de open, wijde zee!... Als Teun had moeten kiezen, zou hij geen oogenblik geaarzeld hebben. Al hield hij nog zooveel van z'n Rotterdam, de zee trok hem onweerstaanbaar aan. Met alles wat daarachter ligt. Vreemde landen, nieuwe steden!... Bonte eilanden, andere menschen!...

Als hij eens?...

Hij proeste van het lachen, zoodat hij zich bijna in een overtolligen slok Maas-water verslikte!... Ha! ha! ha! wou hij in z'n overmoedige bui naar zee zwemmen? De Nieuwe Maas af, door het Scheur langs Vlaardingen, tusschen Rozenburg en Delfland naar den Hoek-van-Holland? En dan den Nieuwe Waterweg uit, de Noord-Zee op-gezwommen?... Ha! ha! ha! dat kwam door het lekkere water en al die zonne-flitsjes, die hem als vuurwerk voor z'n oogen dansten!

Teuntje had bijna den overkant bereikt. De oever, met den Charlois'schen dijk, streepte zich als een muur. Aan den voet groeide het bepluimde riet. Hij was nog 'n meter of dertig hoogstens van den kant. Zou hij daar gaan rusten? Hij zou er heen duiken. En onder water tusschen het riet zwemmen. Dat gaf 't gevoel, alsof je 'n visch bent, met dat zachte strijken der halmen langs je huid.

Maar toen hij tusschen het riet z'n hoofd weer boven water stak, stiet hij z'n neus tegen een drijvend ding, dat daar kalmpjes lag te dobberen. Wat was 't? Teun, nieuwsgierig als elke jongen, stak er z'n hand al naar uit...

Maar meteen klonk hem het onaangename geluid in z'n ooren van een barsche stem, die van den dijktop scheen te komen.

„Bliksemsche kwajongen! moet je daar verzuipen?!"

Teun dàcht er niet aan. Hij zwom voor z'n plezier. Hij lag in het water om zijn bedorven stemming te herstellen. Hij nam z'n water-en-zonne-bad om toe te geven aan z'n gevoel van prins en millionair!

Wie schold hem daar uit voor bliksemschen kwajongen? En waarom werd hem met zoo'n bulderende stem de vraag gedaan, of hij van plan was te verdrinken? En dat op hetzelfde oogenblik, nu hij zich de wereld te gelukkig gevoelde, en zijn gedachten den vrijen loop liet, zijn toekomst tegemoet?

Overigens twijfelde hij geen oogenblik van wien de stem afkomstig kon zijn. Natuurlijk de een of andere boer, die zeker al meer last van Rotterdamsche kwajongens had gehad, en er allerminst op gesteld was, dat weer een van die schoffies de rivier overstak, om op zijn versch-gemaaid weiland een hooi-bed te zoeken.

Maar Teuntje vergiste zich ditmaal. Terwijl hij met zijn

aangeboren jongens-voorzichtigheid zooveel mogelijk onder water bleef en zelfs z'n hoofd tusschen het dichte riet verborgen hield, loerde hij tusschen de stengels naar den dijktop.

Hij zag een pet met vergulden bies boven een rood gezicht, in tweeën gedeeld door een breeden grijzen knevel. Daarna kwam boven den dijk een breede romp te voorschijn, gestoken in donker-blauwe uniform, met blinkende knoopen erop. En toen de figuur heelemaal voor den dag was gekomen, namen een tegen het linkerbeen bengelende sabel en een knoestige stok in de rechterhand Teun's laatsten twijfel weg, — 't was 'n veldwachter... De boeman van Pernis!... De politie-man, die in het bizonder met de rivierwacht was belast! En die, bij gebrek aan ander noodzakelijk politie-werk, 't vooral gemunt had op zwemmende Rotterdamsche rekels, die de Nieuwe Maas, en vooral zijn domein, met hun zwembezoeken op warme zomerdagen kwamen vereeren.

Hij had den jongen het breede water zien overzwemmen. Hij had gewacht tot hij dezen oever genaderd was. Nu de jongen tusschen het riet was gekomen en op den vasten wal kwam rusten, achtte hij het oogenblik daar, z'n veldwachterschap te laten gelden. Hij moest strenge bevelen van z'n burgemeester hebben, — alle kwajongens, die hij zwemmende betrapte, zonder genade opbrengen!

De veldwachter was er zeker van, dat de zwemmer hem niet zou ontsnappen. De rivier was breed. De jongen moest moe zijn. Hij zat daar tusschen het riet om uit te blazen van z'n langen zwemtocht. Hij zou hem eens eventjes inrekenen!

En met wijde stappen kwam hij den glooienden dijk

al af, den sabel kletterend tegen z'n beenen, den dreigenden veldwachtersstok zwaaiend voor zich uit.

Teun dacht er niet aan, zich zoomaar over te geven. Hij had in z'n Rotterdamsche straatjongens-leven al zoo dikwijls een agent achter z'n broek gehad. Ze hadden hem nooit in z'n kraag kunnen pakken. Zou hij zich hier door een Pernis'schen veldwachter laten arresteeren?... Hij had niet eens een broek aan! Zelfs ontbrak de kraag van z'n buisje aan z'n toilet!...

Bovendien kwam het denkbeeld, dat de verbolgen veldwachter hem in Adams-costuum, den langen dijk langs, den polder in, naar het dorp zou opbrengen, en dat terwijl z'n kleeren aan den overkant lagen en hij dus poedelnaakt ge-arresteerd kon worden, hem zóó dwaas voor, dat Teun, z'n jongens-aard getrouw, in een schaterlach losbarstte. Hij verslikte er zich in. In den vroolijken zonneschijn spatte een fontein tusschen het riet omhoog. Het klaterde over het water!...

Ha! ha! ha!...

De veldwachter, die een kort-aangebonden man moest zijn, achtte het allerminst met zijn waardigheid strokende, dat een arrestant, op heeter-daad betrapt, aan zijn vroolijkheid lucht geeft.

Hij haastte zich met nog wijder en vlugger stappen den dijk af.

„Wacht 's even, jou brutale gannef!"

Natuurlijk wachtte Teun niet even. Hij wachtte zelfs heelemaal niet. Hij begreep wel, dat de Pernisser machtsvertegenwoordiger z'n uniform niet zou nat maken, om hem in het riet achterna te jagen. Ook maakte Teun zich weinig bezorgd over de zwemkunst van den wetsuitvoerder.

Hij schoot tusschen de hooge gladde stengels van het riet door. Met z'n sterke beenen trapte hij het water achter zich weg. Dan wentelde hij zich op z'n rug. En bleef lui liggen dobberen.

De veldwachter stond te brieschen aan den lagen waterkant.

„Wil je d'r uit komen?!"

„Met uwees permissie, — liever nog niet!"

De veldwachter keek om zich heen of er geen bootje lag. Maar dat lag er niet. Teun was zoo voorzichtig geweest, zich hiervan van tevoren te overtuigen. Zijn jongens-slimheid was behoorlijk ontwikkeld op zulke punten.

„U zult moeten zwemmen, meneer de veldwachter", riep hij met z'n beleefdste stem.

„Je zult hier komen, branieschopper!" raasde de politieman.

„Ik moet toevallig aan den overkant zijn. Daar is mijn kleedkamer," antwoordde Teun, die zich meester van den toestand voelde.

„Ik zal naar m'n kameraad aan den overkant telefo-

neeren, dat ze beslag op je kleeren leggen!" schreeuwde de man met den sabel.

„Dat zou ik niet doen", riep de jongen terug; „die kleeren van me zijn niet veel zaaks!"

Teuntje was langzaam naar het midden van het water gedreven. De stem van den veldwachter klonk al zwakker. Hij dreigde nog machteloos:

„Ik heb je signalement, brutale snuiter!"

De zwemmende jongen kon een nieuwe proestbui niet bedwingen. Hij stelde zich zijn eigen signalement voor, — een naakte jongen, met 'n sproeten-gezicht, en drijfnat haar van melk-boeren-honden-kleur. Dat denkbeeld van z'n signalement was prachtig! Hij zette z'n longen uit:

„U moest m'n kleeren 's zien, meneer de veldwachter! Hooge hoed, pandenjas, gestreepte broek met slobkousen en glimmende lakschoenen als 'n prins! En in m'n zak een dikke portefeuille met 'n millioen d'rin!"

Toen merkte Teun pas, dat hij nog dat ding tusschen z'n handen hield, waar hij aan den overkant tegen-aan was gedoken. Hij had op z'n rug gezwommen en z'n handen niet gebruikt. Nu tilde hij het ding boven water. 't Was 'n flesch.

En omdat hij een echte overmoedige kwajongen was, en ook het avontuur z'n schoffies-leut had aangewakkerd, hief hij de flesch hoog boven zijn hoofd, maakte een gebaar, alsof hij haar aan z'n lippen zette en een langen slok nam, en riep spottend:

„Op uw gezondheid, meneer de veldwachter!"

Om meteen onder water te duiken en dicht bij den anderen oever pas weer boven te komen.

Hij was zoo voorzichtig, tusschen het riet te stappen op een plaats, waar zijn kleeren niet lagen. Je kon nooit

weten, of de Pernisser veldwachter zijn dreigement zou uitvoeren en naar het politie-bureau van Delfshaven telefoneeren. Daarom wachtte hij nog even; kroop toen tusschen het hooge gras naar de plek, waar hij zich had uitgekleed; zocht zijn bulletjes bij-elkaar. En liet zich aan den anderen kant van den dijk omlaag zakken; om zich in een hooiberg te verstoppen.

Teun zat er tusschen z'n ouwe kleeren in het hooi. Hij was nog niet uitgelachen. Wat 'n mop!... Hij schaterde 't nog uit: ha! ha! ha!

Dat ontbrak er alleen maar aan, om hem z'n zorgelooze jongens-humeur heelemaal terug te bezorgen!...

Eerst dat stovende zonne-bad!... daarna dat heerlijke duikje in de rivier!... toen die barsche bulder-partij van den Pernisser veldwachter!

Met geen prins zou hij willen ruilen! Voor geen millioen had hij dit willen missen!

Hij lag hier in het warme hooi na te blazen van z'n zwem-partij. Hij dacht er nog niet aan, zich weer te kleeden. Eerst moest hij op-drogen. Teun had den tijd. Hij had geen haast. Terwijl hij 't zich in den hooiberg makkelijk maakte, liet hij de vroolijke gedachten door zijn hoofd dwarrelden. Hij zat vol oolijkheid!... Op je gezondheid, meneer de veldwachter!... Ook toevallig, dat hij 'n flesch in z'n handen had gehad!... Waar had hij dat ding gelaten?... Had hij de flesch wel meegenomen?... Ja, daar lag ze. Zou hij 't ding bewaren als herinnering aan het dolle avontuur?... Op uw gezondheid!

Z'n jongens-verbeeldingskracht begon weer te werken. Dat kwam omdat hij z'n ouwe kleeren nog niet had aangetrokken. Ook omdat hij zoo lekker gezwommen had.

Omdat de broeiende warmte van den hooiberg hem zoo soezerig maakte... De flesch lag tusschen z'n ouwe veterlooze schoenen... Hij strekte er de hand naar uit...

Een zonderling model flesch! Een kurk zat er op. Daarom had 't ding boven water gedobberd zonder allang te zijn gezonken.

Hij bekeek op z'n dooie gemak de flesch. 't Was geen bier-fleschje, geen spuitwater-fleschje, geen limonade- en geen wijn-flesch. Teun draaide de flesch naar alle kanten. Hij liet het licht er door schijnen. Hij rook er eens aan. Hij peuterde aan de kurk.

Het kwam hem voor, alsof er iets in zat. Wat was 't?... Hij hield de flesch boven z'n oogen, zoodat hij door het glas zou kunnen zien, tegen het licht, welke de inhoud ervan was.

Je zou zeggen, dat 't een papier was. Hij kon zelfs zien, hoe er letters op het papier stonden. 'n Flesch met een beschreven papier!... Als 't eens?... Daar had je 't weer! Zijn verbeelding werkte alweer!...

Eensklaps had Teun het gevoel, dat het geen toeval was, dat zijn tante Door hem de deur had uitgejaagd. Dat het geen toeval was, dat hij den rivierkant was opgegaan, en dat hij juist op dèze plek te water was gegaan. Dat het geen toeval was, dat hij in jongensachtige branie de flesch in z'n handen had gehouden, terwijl hij z'n schamele bulletjes in het gras bijeen zocht. Geen toeval, dat hij zich hier onvindbaar boven in den hooiberg verstopt had, om op z'n gemak den inhoud van de vreemde flesch te onderzoeken.

Teun had al naar z'n broek gegrepen, omdat hij wist dat alles wat 'n jongen van zijn slag noodig heeft, onder alle denkbare omstandigheden, in een van z'n broekzakken

aanwezig moest zijn. Hij vond 'n ouwen roestigen spijker. Meer had hij niet noodig. Om te weten wat er in de flesch zat, moest hij de kurk er af peuteren. Hij nam er den tijd voor. Bij stukjes en brokjes morrelde hij de kurk er uit. Het papier kon hij niet zoo makkelijk tevoorschijn halen. Hij wou 't ongeschonden voor den dag brengen. De flesch kapot slaan, was geen kunst. Met z'n spijker scharrelde hij net zoolang, tot hij het papier door den nauwen fleschhals te voorschijn had gehaald.

Toen streek hij het voorzichtig glad. Ja, er stonden woorden op. Ook cijfers. 't Schemerige licht in den hooiberg was voldoende, om hem de letters en getallen te doen onderscheiden.

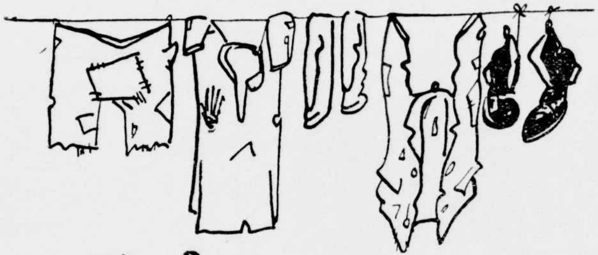

Maar hij begreep er niets van. 't Was een vreemde taal. Hij spelde bijna hard-op. Hij las van voren naar achter, en van achter naar voren. Hij spelde van boven naar beneden, en van beneden naar boven. Het was en bleef een vreemde taal. Als Rotterdamsche jongen

had hij bij de buitenlandsche schepen in de havens voldoende vreemde woorden opgevangen om te weten, of hij Engelsch, Duitsch of Fransch las. Maar 't leek er niet op. En ook de getallen, welke op het papier geschreven stonden, maakten hem niet wijzer. Toch gaf hij den moed niet op. Op enkele woorden bleef hij uitvoerig turen. Welke vreemde taal kon 't zijn?

En toen in-eens was hij er!... 't Moest Spaansch zijn! Hij kwam erop, hoe? — misschien door z'n Spaanschen zwemslag, die hem zoo sierlijk en makkelijk over de rivier had geholpen. Ja, 't moest een Spaansch geschrift zijn. Nu hij de woorden hardop las, klonk 't zelfs zoo'n beetje, alsof de kroegbaas uit het Spaansche knijpje op de Schiekade z'n zee-klanten d'r huid in 't Spaansch vol schold!

De woorden, die op het papier uit de flesch geschreven stonden, waren Spaansche woorden. Het document, dat hij in z'n handen hield, was een Spaansche brief.

Heel veel wijzer werd Teun daar wel niet door. Daarmee wist hij immers nog niet wàt de inhoud was van het Spaansche document. Maar hij was toch al een eindje op den goeden weg, om er achter te komen wat de beteekenis van de vreemde woorden en zinnen kon zijn.

Wat zou hij nu doen?

Hij lag er nog heerlijk-lui in den broei-warmen hooiberg. Om hem heen was 't schemerig geworden. De avond begon al te vallen. Teun merkte 't aan een zeker slaperig gevoel, dat zich langzamerhand van hem meester ging maken. 't Begon ook wat frisscher te worden. Hij zocht zijn kleeren bijeen. Hij had niet lang werk, om zich weer aan te kleeden. Hij was allang opgedroogd. Eerst schoot hij z'n hemd over zijn stugge haren. Daarna wrong

hij z'n beenen in de twee ouwe broekspijpen. Vervolgens z'n buisje aangetrokken. Dan voor het laatst z'n kousen en schoenen.

Even bekroop het gevoel hem, hoe met het aantrekken van z'n ouwe, arme bulletjes de heerlijke dag meteen voorbij was. Maar hij was die stemming teboven. Had hij bovendien niet het vreemde document uit de flesch? Hij vouwde het netjes in vieren. Stak het papier in den binnenzak van zijn jasje, aan den kant van z'n hart. Hij moest prakkiseeren op welke manier hij achter de beteekenis van die onbegrijpelijke Spaansche woorden kon komen.

Hij liet zich achterover in het zoete hooi vallen. 't Was nu donker geworden. Teun wilde nog wat blijven nadenken. Waar kon hij meer op z'n gemak aan zijn verschillende gedachten den vrijen loop laten?

Hij dacht over de drijvende flesch, waartegen hij met z'n neus gestooten had. Hij dacht over de eigenaardige manier, om zoo'n flesch te bestemmen als bergplaats voor een stuk papier. Hij dacht over de mogelijke beteekenis van de vreemde woorden en getallen, die er op geschreven stonden. Hij dacht aan de beste manier, om aan een voor hem begrijpelijke vertaling in het Nederlandsch te komen.

En dan mompelde Teuntje: „'t Is zeker iets bizonders... Als een Spanjaard een brief schrijft en in een flesch stopt, is dat de minst alledaagsche manier om een brief te doen bezorgen en den gelukkigen vinder van den inhoud te laten kennis nemen!... Ik wed er wat om, dat 't zelfs iets heel buitengewoons is wat d'r op geschreven staat!... Wie weet!... Als er eens...?"

Dit was zijn laatste gedachte: Als er eens?

Teuntje was al ingedommeld. Hij lag er zoo heerlijk na

zijn badje. Hij lag er zoo ongestoord en veilig na het laatste standje, dat hij van zijn tante had te slikken gekregen. Na de bulder-partij van den Pernisschen veldwachter. Hij sliep zoo zalig met beide handen gedrukt op den eenigen heelen zak van zijn gelapte buisje, den zak waarin het Spaansche document gevouwen was.

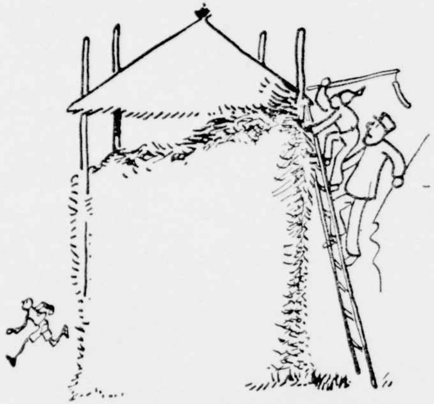

Teun droomde. Hij droomde zijn Spaanschen droom. Hij droomde de toekomst tegemoet.

't Was van een Spaanschen schat, dat hij droomde. Hij was in het bezit van een geheimzinnig Spaansch geschrift. De vreemde woorden moesten een geheim bevatten. Het geheim van de een of andere verborgen heerlijkheid....

Teun zag zich in zijn droom weer tot millionair worden. Hij droomde dat hij een echte prins werd. Alles door den vreemden schat, waarvan het geheim in zijn bezit was! Het raadselachtige papier, gebotteld in een flesch, die buiten

Rotterdam in de Nieuwe Maas dobberde. Juist op de plaats, waar hij boven water kwam...

Maar midden in zijn toekomst-droom werd Teun onaangenaam gewekt. Hij moest stevig geslapen hebben. 't Begon al te dagen. Hij hoorde 'n paar vreemde stemmen. 't Waren niet de kibbelende stemmen van oom Dries en tante Door, die in het slaapkamertje onder z'n vlierinkje huisden. 't Was ook niet de stem van den barschen veldwachter op den rivierdijk.

Teun hoorde twee zacht-gehouden mompelende stemmen tegen elkaar fluisteren.

De eene stem zei: „Ik heb me gisteravond al verbeeld, dat d'r boven in de hooiberg gesproken werd."

De andere stem zei: „Misschien zitten de landloopers d'r nog in."

De eerste stem: „Haal 'n ladder, dan hou' ik hier zoolang de wacht."

De tweede stem: „Ik breng meteen 'n dorschvlegel en de zweep mee."

Toen was Teun klaar wakker.

Hij begreep, dat de eigenaar van den hooiberg en z'n boerenknecht samen gesproken hadden. En dat het gesprek over hèm ging.

Teuntje was volstrekt niet nieuwsgierig naar het eind van het gesprek van de twee, onder-aan den hooiberg samen overleggende boeren. Hij vond het ook niet noodig, te wachten tot de dorschvlegel en zweep zouden zijn gehaald, of de ladder tegen den hooi-stapel zou worden geplaatst.

Zijn eenige gedachte was, aan den anderen kant van den hooiberg zich te laten omlaag zakken. In zijn jongensleven had hij al geleerd, hoe verstandig het is, op

zekere oogenblikken snauwende tantes, dreigende veldwachters en gewapende boeren te ontwijken.

Hij stond al aan den voet van den hooi-stapel, toen de twee boeren voorzichtig langs den ladder aan den anderen kant naar boven klauterden.

„Niks!" riep de eene boer. En er klonk teleurstelling in z'n stem, want hij hield den dorschvlegel klaar om toe te slaan.

„Wellis!" riep de knecht, die de zweep vast hield. Hij wees er mee naar een lege flesch, die in het plat-gedrukte hooi lag, waar de vluchteling den nacht had doorgebracht.

Want zonder flesch had Teuntje de beenen genomen. Op z'n kousen. Z'n schoenen onder z'n arm, omdat je altijd kans loopt d'r over te struikelen, als er geen behoorlijke veters in zitten.

HOOFDSTUK II.

Het raadselachtige papier.

De waard van het kroegje op de Schiekade, dat in sierlijk slordige letters het half Spaansche, half Hollandsche opschrift droeg: „In het wapen van Saragossa", heette Ibanez Andalousos. Al had hij dezen naam niet gedragen, dan zou toch niemand hebben getwijfeld, of de eigenaar van het Spaansche kroegje was zelf een Spanjaard.

Sênor Ibanez Andalousos was van top tot teen een Spaansch type. Om bij zijn teenen te beginnen, staken zijn voeten in een paar sloffen van fluweel met glinsterende gitten versierd, welke zóó opvallend er uit zagen, dat iedereen, die hem voor het eerst zag, dadelijk sterk onder den indruk raakte van deze ongetwijfeld Spaansche voetbekleeding. En om bij zijn hoofd te eindigen, was dit gedekt door een soort gedeukt suikerbrood van zwart vilt, dat den indruk maakte van een helm uit den Tachtig Jarigen Oorlog, toen zijn voorouders hutspot voor Leiden kwamen eten.

Tusschen top en teen was ook het overige deel van den koffiehuishouder volslagen Spaansch. Ik bedoel hiermee, dat hij er net zoo uitzag, als wij ons op een plaatje een waarachtigen Spanjaard plegen voor te stellen. Zoo heel veel Spanjaarden kennen we weliswaar niet van plaatjes. Misschien is wel de bekendste Sint Nikolaas, die jaarlijks tegen begin December de vriendelijkheid heeft, uit Spanje ons land een bezoek te brengen. Maar

we weten allemaal wel, hoe soms aan de werkelijkheid van dezen Spaanschen goed-heilige-man getwijfeld wordt. Het andere Spaansche type, dat ons het duidelijkst voor oogen staat, ook al van een plaatje, is Don Quichotte, de bekende dolende Spaansche ridder.

Nu geef ik toe, dat Ibanez Andalousos in zijn uiterlijk meer aan Don Quichotte dan aan Sinter Klaas deed denken. Hij was heel lang en heel mager. Hij zag er streng en onvriendelijk uit. Hij had een pezige hals als van een roofvogel en spits-toeloopende vingers als van een roofdier. Vooral had zijn gezicht heelemaal niets Sint-Nikolaasachtig en wel veel Don Quichotterigs. Stel jullie je maar voor een hoekig-gebogen neus, die naar een scherp omhoog gebogen kin haakt. Daartusschen een koolzwart snorrenpaar, in lange dunne punten langs de mondhoeken omlaag hangend. En boven zijn oogen net zoo'n paar zwarte borstels, die ruig vooruit groeiden. Maar zijn oogen zelf waren 't meest Spaansch aan den kroegsênor. Ongemakkelijke oogen. Onprettige oogen. Onheilspellende oogen. Niemand, die oogen had als de baas van „Het Wapen van Saragossa"!

Het zou onjuist zijn, te beweren, dat Teun bang was voor Sênor Ibanez Andalousos. Een enkelen keer hadden Teun's oogen maar geknipperd als de Spanjaard z'n stekende oogen op hem gevestigd hield. De jongen was nu eenmaal niet bang uitgevallen. Noch de sloffen met gitten, noch het hooge suikerbrood hadden hem ooit van de wijs gebracht.

Het was Teun overigens opgevallen, dat Ibanez Andalousos' kroeg-bezoekers er anders over dachten. Die kropen angstig ineen, als hij een blik op hen sloeg. En zooals de kroegbaas er den wind onder had!

Nu moet gezegd worden, dat deze klanten van „Het Wapen van Saragossa" niet veel zaaks waren. In hoofdzaak waren het zee-wrakken. Vaarders aan den wal. Matrozen en stokers van vreemde schepen. Hollandsche zeelieden zag je nooit in het Schiekade-verblijf. De reden hiervan moet waarschijnlijk hierin gezocht worden, dat een Hollandsche zeeman zich niet door anderen laat ringeloren, en zich de behandeling bepaald niet zouden hebben laten welgevallen, welke de vreemde matrozen van Ibanez Andalousos verdroegen.

Wanneer de snauwende stem van den kroegbaas boven de gesprekken in de kleine gelagkamer uitklonk, verstomden dadelijk alle andere geluiden. Wanneer zijn zachte pantoffel-stappen uit het donkere gangetje aanschoven, zag je de klanten rillen. Sloeg de magere vuist van den Spanjaard op de toonbank, zoodat de flesschen en glazen rinkelden, dan keken de bezoekers naar de eenige voordeur, of ze kans hadden, een goed heenkomen te vinden.

En toch zat er altijd weer van allerlei volk. Het kroegje was druk beklant. Je zat er achteraf. Van buiten werd er niet op je gelet. En de meeste bezoekers schenen reden te hebben, zoo weinig mogelijk de aandacht op zich te vestigen.

Bovendien mocht je van den kroegbaas zeggen wat je wou, — hij was iemand, van alle markten thuis. Hij was behulpzaam in alle mogelijke zaakjes. Hij wist raad voor alle denkbare moeilijkheden. Hij hielp zijn klantjes als ze met de ingewikkeldste aangelegenheden bij hem aanklopten. En dankbaar maakten de bezoekers van „Het Wapen van Saragossa" hiervan gebruik. Hun moeilijkheden waren inderdaad van soms ingewikkelden aard. De zaakjes, waarin ze hem betrokken, konden dikwijls het buitenlicht niet verdragen. En de verdachte aangelegenheden, waarin hij raad en uitkomst moest schaffen, vroegen dikwijls alle sluwheid, waarover de Spanjaard overigens in zoo ruime mate beschikte.

Van dit alles wist Teun wel zooiets.

In plaats van hem af te schrikken, had het hem geprikkeld. Hij hield van het avontuur! Hij had een sterke verbeeldingskracht. „Het Wapen van Saragossa" had altijd een zekere aantrekkingskracht op hem uitgeoefend. Sênor Ibanez Andalousos was een bizondere plaats in zijn jongens-verbeelding gaan innemen.

Toen Teun dan ook den vorigen avond in den hooiberg op het weiland onder Delfshaven was ingedommeld, droomend over het vreemde papier met de Spaansche woorden, was dadelijk zijn gedachte naar den Spanjaard van de Schiekade gegaan. Wat lag er meer voor de hand? Wie kon beter Spaansch lezen dan een Spanjaard? Welke Spanjaard was meer geschikt als juist deze, om een geheimzinnige geschiedenis op te lossen? Wie was beter aangewezen dan deze Spanjaard, om raad te geven over het bestaan en het vinden van een Spaanschen schat?

Zoo waren de gedachten van Teun geweest.

Dat hij een geweldige jongens-domheid beging, door

zijn geheim aan een ander toe te vertrouwen, en dat die domheid tegenover dezen Spanjaard hem later in de grootste moeilijkheden zou brengen, was iets wat hij in den hooiberg over het hoofd zag.

Want toen hij den volgenden ochtend, bij het krieken van den dag, gewekt door de fluisterende stemmen der twee boeren, zich uit zijn hooge slaapplaats op den grond had laten zakken, en zonder omkijken er den spat in gezet had, vervolgde hij zijn gedachten van den vorigen avond. Hij rende zonder ophouden in de richting van de stad. Bij de eerste huizen van de Rotterdamsche buitenwijken haalde hij pas diep adem. Zonder van richting te veranderen stapte hij, nu wat langzamer, de Schiekade op. Tot hij al op een afstand het bengelende uithang-bordje van „Het Wapen van Saragossa" ontwaarde.

Hij hield hoe langer hoe meer zijn schreden in. Hij wilde niet overhaast te werk gaan. Hij wilde den kroegbaas ook niet overvallen met zijn verzoek. Dus moest hij vóór alles een rustigen indruk maken. Sênor Ibanez Andalousos moest niet anders denken dan dat de jongen zoo van huis kwam, uit het Vlaardingsche Steegje. Hij moest eerst in de overtuiging gelaten worden, dat Teun weer

met de een of andere boodschap van zijn oom Dries aankwam. Pas later, zoo langs z'n neus weg, zou hij over Spaansche woorden beginnen. Daarna kon hij den kroegbaas vragen, of hij in staat was, een Spaanschen zin in het Hollandsch te vertalen? En als hij den Spanjaard geheel argeloos zou gestemd hebben, dacht Teun pas met zijn geheim uit de flesch voor den dag te komen.

Maar dit aardig overlegde plannetje viel onmiddellijk in duigen.

De gelagkamer was leeg, toen Teun binnen stapte. Klanten van de straat waren er op dit vroege uur nog niet; de slaapgasten bevonden zich nog boven op de gemeenschappelijke „slaapzaal", waarmee de lage donkere zolder deftig werd aangeduid. Je sliep er echter voor 'n kwartje, met 'n kop zwarte koffie aan het ontbijt inbegrepen.

Teun behoefde niet lang te wachten. Eer hij nog „Volk!" had kunnen roepen, was de lange, magere gestalte van den kroegbaas al verschenen. De Spanjaard stond eensklaps achter de toonbank. Teun zou niet hebben kunnen zeggen, hoe de man daar gekomen was. Maar het maakte op hem nu den indruk van een duveltje-uit-een-doosje, zooals Sênor Ibanez eensklaps te voorschijn sprong.

De kroegbaas scheen den jongen dadelijk van vroeger te herkennen. Hij vouwde zijn smalle lippen tot een soort gewrongen grijnslach, die aan zijn gelaat nu niet bepaald een innemende uitdrukking verleende. En meteen boorde hij zijn kollen-oogen dwars door Teun heen, zoodat de jongen het gevoel kreeg, alsof de Spanjaard door z'n dunne buisje en de gerafelde voering in den binnenzak het opgevouwen papier al ontdekt had.

Maar de Spanjaard opende den mond onder de zwarte

snor-afhangsels, en in zijn zonderling mengelmoesje van Spaansch en Hollandsch, ratelde hij vlug:

„Salutos! salutos!... geslapen jij hooiberg?... Corpo di bacco!... niet huis vannacht geweest?... kwaad geweten!... Jij raad kom vragen amigos Ibanez Andalousos!... Alla, kom voor den dag maar!"

Daarmee viel Teun's geheele plan onderste-boven.

Die Spanjaard was dan toch maar een duivelsche kerel! Hoe kon de man dadelijk weten, dat hij vannacht niet thuis was geweest? Dat hij in een hooiberg had geslapen? Dat hij iets op zijn geweten had? En dat Teun naar z'n kroegje was gekomen, om hem raad te vragen?

Als Teuntje wat beter had doorgedacht, zou hij wel begrepen hebben, dat deze bizondere manier van optreden van den Spanjaard geen heksenkunst beteekende. Want een kwajongen van de Rotterdamsche straat, die de hooisprieten nog in zijn haren en kleeren heeft steken, moet die in een hooiberg hebben opgedaan. Als die zich dan 's morgens in alle vroegte komt aanmelden, heeft hij niet thuis, maar buiten in het hooi geslapen. En als een jongen van zijn jaren schijnbaar onverschillig doet, is dit een bewijs, dat hij juist iets op z'n hart heeft, dat hij liever niet thuis met z'n oom of tante, maar met een vreemde bespreekt.

Toen Sênor Ibanez Andalousos den indruk zag, dien hij dadelijk bij den jongen gemaakt had, ging hij op dezelfde manier voort. Hij boog zijn hoekige lichaam over de toonbank, stak zijn scherpen kop op den langen hals zoover mogelijk vooruit, vestigde z'n stekende oogen naar de plaats, waarheen Tom's tastende handen onwillekeurig grepen:

„Ha! Sombrero de mio!... Jij geheim dragen!... In jou

zak zit!... Jij bij Spaanschen vriend veilig!... Sênor Ibanez Andalousos gastheer van Kasteel van Saragossa, bondgenoot van Tonio!"

Teun vond, eerlijk gezegd, dat dit alles een beetje te vlug in z'n werk ging. De Spanjaard koos geen omwegen. Hij stak zijn griezelige grijpvingers al vooruit naar Teun's buisje, naar de plaats, waar de jongen zijn geheim zoo veilig gewaand had.

Het leek wel, of de jongen zich niet tegen den kroegbaas durfde verzetten. Hoe kon die Spanjaard nu weer weten, dat hij met een geheim rondliep? Dat hij het in zijn jaszak bewaarde?

Eer hij 't zelf wist, had Sênor Abanez z'n graaiende vingers in Teun's binnenzak gestoken. Reeds hield Sênor Andalousos het dicht gevouwen papier in zijn handen. Vlug had de Spanjaard het opengevouwen. Hij hield het document zoo dicht bij zijn oogen, dat de scherpe punten van z'n neus en kin het bijna raakten.

Hij las. Met zichtbare inspanning las hij. Eerst fronsden zich z'n borstelige wenkbrauwen. Vervolgens rolden zijn oogen vervaarlijk door hun kassen. Daarna opende zich zijn mond, alsof hij een opmerking wilde uitstooten. Nu schudde hij weer z'n hoofd, zoodat Teun bang was dat het van den mageren hals zou loslaten.

Nadat de Spanjaard het papier haastig gelezen had, hervatte hij andermaal de lezing. Ditmaal spanden zich de aren op zijn strakke voorhoofd. Hij liet den rand van zijn gedeukten hoed nog dieper over zijn overschaduwde oogen zakken. En 't was alsof Teun de glimmende oorbelletjes hoorde rinkelen van zenuwachtigheid, toen de man achter de toonbank voor de tweede maal den inhoud van het papier over-gelezen had.

Nadat de Spanjaard voor den derden keer het stuk gespeld had, verbrak hij eindelijk de stilte met een harden vuistslag op de volle toonbank. Gewoonlijk was dit al voldoende om de geheele gelagkamer aan het schrikken te maken. Maar Teun, hoewel niet zoo op zijn gemak als anders, bedwong zijn griezel voor den Spanjaard. Hij vond het zelfs wel prettig, dat de lezing van het vreemde papier den kroegbaas zooveel belang scheen in te boezemen. Dat de man het stuk driemaal achtereen had gespeld en overgelezen, was voor hem een bewijs, dat de inhoud de moeite waard moest zijn. Vooral die laatste driftige vuistslag schonk Teun de overtuiging, dat hij wijs gehandeld had met den Spanjaard in het geheim te betrekken en de oplossing van het in de flesch gebottelde geheim aan Sênor Ibanez Andalousos over te laten.

De Spanjaard scheen zich even te bedenken. Toen sloeg hij een doordringenden blik op Teun. En terwijl hij achter een langen streek van zijn magere hand over z'n voorhoofd zijn gedachten scheen te ordenen, vroeg hij fluisterend:

„Waarom jij mij laten lezen dit papier?"

Het was de eerste maal, dat de kroegbaas hem een bepaalde vraag stelde. Teun was blij dat hij eindelijk kon antwoorden:

„Omdat ik dacht dat 't Spaansch was, en omdat ik geen Spaansch versta, en u wel."

De Spanjaard zette zijn ondervraging voort.

„Wat jij verlang van Sênor Ibanez Andalousos?"

„Dat u de Spaansche woorden voor mij zult vertalen."

De Spanjaard grinnikte geheimzinnig.

„Zeer goed antwoord... zeer juist bij mij terechtkomen..."

Toen boog hij zich eensklaps geheel over de toonbank naar Teun, greep den jongen bij z'n schouders, haalde hem naar zich toe, en blies hem zoo zacht als een zucht in z'n oor:

„Waar zijn de verdwenen woorden?... waar de verdwenen woorden zijn?... de verdwenen woorden, waar zij zijn?"

Dit herhaalde Sênor Ibanez Andalousos tot driemaal. En elke maal sprak hij zijn vraag dringender uit. Elken keer trok hij Teun iets dichter naar zich toe.

Gelukkig maar, dat Teun geen bangelijke jongen was. Want juist op dit oogenblik, nu de Spanjaard hem als met geweld een geheim scheen te willen ontworstelen, waarvan hij meende dat de jongen het voor hem verborgen hield, begreep Teun, dat hij zich moest houden, alsof hij inderdaad meer van het geheim afwist.

Wat bedoelde de kroegbaas met de „verdwenen woorden"?

Teun behield zijn tegenwoordigheid-van-geest. Hij maakte een achteloos gebaar. Hij wekte allerminst den indruk, alsof de Spanjaard hem bang had gemaakt.

Hij had ook zijn vrijmoedigen jongenslach weer terug gevonden, welken hij een oogenblik was kwijt geraakt bij het zonderlinge optreden van den kroegbaas.

„O! de ontbrekende woorden?... U vraagt daarnaar?... Die komen wel terecht!"

En toen in-eens, begrijpende dat hij zich vooral niet door den Spanjaard moest laten overheerschen, wees hij met z'n wijsvinger naar zijn voorhoofd, tikte er even tegen, en sprak op een geheimzinnige manier, die hij zoo goed mogelijk van den Spanjaard nabootste:

„De verdwenen woorden zitten hier opgesloten!"

De Spanjaard had Teuntje los gelaten. Hij wierp een sluwen blik op den jongen. Zijn besluit had hij vlug genomen.

„Caramba!... jij pienter joggie!... Sênor Ibanez Andalousos eerbied voor Tonio... Wij samen doen!... Ik vertalen Spaansche woorden in Hollandsch... En jij dan invullen ontbrekende woorden... Afgesprook?"

„Top!" zei Teun.

De Spanjaard wilde dadelijk aan het werk gaan. Hij deed gejacht en scheen den grootsten haast te hebben.

Maar Teun, die sinds den vorigen dag niets gegeten had, voelde een weeïg gevoel in z'n maag. Uit de achterkeuken drong de geur van pas-gezette koffie in de gelagkamer. 't Was het uur voor het ontbijt. Teun maakte een duidelijk smakkend geluid. En teneinde het juist gesloten Nederlandsch-Spaansche verbond te bezegelen, achtte hij zijn vraag niet ongepast:

„Om u de waarheid te zeggen, meneer Ibanez, heb ik m'n hooiberg-hotel vanmorgen wat haastig moeten verlaten zonder m'n ochtend-boterham van den eigenaar te hebben gekregen. Zoudt u er bezwaar tegen hebben, dat ik wat te eten kreeg, terwijl u die vertaling uit het Spaansch maakt?"

Sênor Ibanez Andalousos maakte een ongeduldig gebaar. Maar toch slofte hij achter de toonbank weg, het gangetje door, om in de keuken te verdwijnen en daar iets eetbaars te zoeken voor den jongen, die hem een zoo belangrijk document was komen brengen.

Toen hij na eenige minuten terugkwam met koffie en brood, was de gelagkamer al bezig zich te vullen met de slaapgasten, die langs den zoldertrap naar beneden kwa-

men, misschien wel gewekt door den daverenden vuistslag van den kroegbaas op de toonbank.

De eigenaar van „Het Wapen van Saragossa" wierp een dreigenden blik om zich heen. Doch hij sprak geen woord. Met een handig gebaar moffelde hij het papier van Teun in een van de toonbank-laden weg. Een kom dampende koffie, een homp brood erover gelegd, zette hij onverschillig voor Teun neer. Doch haastig boog hij zich toch over den jongen heen, terwijl hij hem, zoo zacht dat niemand anders het kon hooren, toe-siste:

„De verdwenen woorden jij herinneren...!"

In deze omgeving, waarin blijkbaar niemand zijn buurman vertrouwde, terwijl bovendien alles wat de Spanjaard deed met achterdochtige blikken werd bespied, was niet onopgemerkt gebleven, hoe de kroegbaas eigenhandig den jongste van het gezelschap z'n ontbijt had gebracht, en hoe hij hem zelfs iets toe-fluisterde met de bedoeling, dat de andere kroeggasten het niet zouden hooren.

Nauwelijks had zich Sênor Ibanez Andalousos verwijwerd, om ook voor het ontbijt der andere klanten te zorgen, of een oud kereltje, dat aan hetzelfde tafeltje als Teun zat, voegde hem haastig toe, één oog gericht op de

gangdeur, waardoor de Spanjaard was verdwenen, met het andere oog schichtige blikken op zijn omgeving werpend, — hij keek namelijk naar twee kanten scheel — terwijl hij een onverschillige houding aannam:

„Oppassen!"

„Waarvoor?" vroeg Teun verbaasd terug.

„Spanjaard!"

„Waarom?", herhaalde Teun.

„Niet te vertrouwen!"

„Dank u", mompelde Teun.

Hij kauwde zwijgend z'n stuk brood, dat hij met de koffie naar binnen spoelde. Intusschen dacht hij na wat de waarschuwing beteekende van het oude mannetje, dat tegenover hem eveneens zijn brood met koffie naarbinnen zat te mummelen. Teun begreep wel, dat de waarschuwing een bedoeling had. De naam van „Het Wapen van Saragossa" had in de buurt, van Schiekade tot Vlaardingsche Steeg, een ongunstigen klank. En die van den Spaanschen kroegbaas was niet veel beter.

Teun had van tevoren wel geweten, dat hij zich in een gewaagd avontuur stak, als hij er Sênor Ibanez bij betrok. Wat had hij echter anders kunnen doen? En nu hij er middenin zat, kon hij zich toch niet meer terugtrekken?

Bovendien had de Spanjaard hem zijn papier afgenomen. Dat moest hij terug hebben. Met de vertaling erbij. En wat de ontbrekende woorden betreft, die zou hij er wel bij bedenken, als hij de Nederlandsche vertaling van het Spaansche geschrift maar eenmaal voor zich had liggen.

De kroegbaas bleef lang weg. Langer dan hij anders zijn klanten alleen liet. Dit was te merken aan de stemming onder de slaapgasten. Zelfs het oude mannetje aan

Teun's tafel, legde iets van zijn schuwheid af. Hij loerde weer met zijn, in verschillende richtingen kijkende oogen, de gelagkamer rond en naar de gangdeur, en fluisterde:

„Maak liever dat je weg komt!"

„Hij heeft iets van me", gaf Teun als antwoord.

„Dat ben je kwijt!"

„Waarom?" vroeg Teun nu aandachtiger.

„Wat Ibanez tusschen z'n vingers houdt, komt d'r nooit weer uit!"

„Dan zal hij mij ook tusschen z'n vingers moeten houden!" zei de jongen zonder zijn onrust te laten blijken.

„Dat zal hij ook, als-tie 't noodig vindt!"

Teun kon geen antwoord geven. Hij kon ook niet vragen wat het oudje met z'n geheimzinnige waarschuwing bedoelde. Want op dit oogenblik stond de kroegbaas eensklaps weer middenin de kamer. Hij keek kwaadaardig rond, om zich te overtuigen, of er niets onregelmatigs gedurende zijn lange afwezigheid had plaats gehad. Onmiddellijk scheen hij zich te hebben overtuigd, dat de zeelui hun brood gegeten en hun koffie gedronken hadden. In het bizonder wierp hij een haastig onderzoekenden blik in de richting van het tafeltje, waaraan Teun gezeten was. Toen de Spanjaard

het oude kereltje zag, leek hij gerustgesteld. Zelfs ontspande zich zijn stroeve gelaat.

Ja, tot verbazing van alle aanwezigen, riep hij met zijn luide scherpe stem:

„Sênor Ibanez goed humeur vandaag!... daarom tracteeren zijn gasten uit Kasteel van Saragossa!... Allemaal glas Spaansche wijn!"

Meteen schonk hij een aantal smerige glazen vol, die op de toonbank stonden. Een glas kwam hijzelf bij het tafeltje brengen, waar Teun gezeten was.

„Om geheugen op te frisschen...!" zei hij zacht.

De Spanjaard wilde met den jongen aanstooten.

Maar eensklaps had deze het gevoel, dat het loenzende mannetje op eigenaardige manier met z'n schele oogjes naar het vol-geschonken glas, dat voor Teun stond, zat te knipperen. Tegelijk herinnerde hij zich ook de waarschuwing, om op te passen en den Spanjaard niet te vertrouwen.

Hij schudde kort-af het hoofd.

„Nee, meneer Andalousos, ik ben hier gekomen om te ontbijten en niet om te drinken..."

„Kom! kom! mijn dierbaarste amigo de mio!", trachtte de Spanjaard den jongen over te halen; „...één glaasje Spaansche wijn!"

Maar Teuntje was koppig, als het er op aankwam. Hij had nog nooit sterke drank gedronken. Hij had voldoende slechte voorbeelden van drank-misbruik gezien, om zoo jong hij was, zich al te hebben voorgenomen, zich van alle drank-gebruik te onthouden.

„Nee!" antwoordde hij beslist, „ik drink niet."

Maar op ditzelfde oogenblik deed Teun een ontdekking,

welke hem bijna een kreet van verrassing deed ontsnappen...

De Spanjaard hield een flesch in zijn hand, waaruit hij de glazen had vol-geschonken. Teun's oogen konden zich niet losmaken van die flesch. Het was alsof hij de flesch kende... Hij herkende het eigenaardige model, — de korte hals, de breede buik, de gewelfde ziel. 't Was een heel ongewoon flesschen-model. Daarin kon hij zich niet vergissen...

Had hij niet gisteren ook zoo'n flesch in z'n handen gehouden?... Was hij niet met z'n neus tegen net zoo'n flesch opgedoken, toen hij boven water kwam?... En was 't niet net zoo'n flesch geweest, waaruit hij in den hooiberg het raadselachtige papier had gepeuterd?

De Spanjaard drong niet langer aan tegenover de botte weigering van den jongen. Hij haalde de magere schouders op. En zich driftig omkeerende, stapte hij op z'n fluweelen sloffen achter de toonbank, om de flesch tusschen de andere neer te zetten.

Hoe kwam die vreemde flesch in het Spaansche kroegje?...

Teun's verwondering nam er nog door toe. Zijn argwaan steeg. De waarschuwing van het oude mannetje kreeg er te meer beteekenis door...

De andere kroegklanten hadden niet eens opgemerkt wat er tusschen den eigenaar en den jongen gebeurde. Verbaasd over de onverwachte gulheid van den kroegbaas, hadden zij het hun aangeboden glas aan de lippen gezet. In één slok was de inhoud verdwenen. Er moesten pimpelaars bij zijn, die er weg mee wisten!

Doch nauwelijks hadden ze likkend en smakkend hun

lippen afgedroogd, of Ibanez' stem klonk weer boven alles uit:

„En nu jullie allemaal straat op!... Sênor Ibanez vandaag druk in zijn Kasteel van Saragossa!... Niemand over vloer kan gebruiken!"

Zoodra had hij dit gezegd en de straatdeur opengeworpen, of de nachtslapers waren al naar buiten gestommeld, zoodat de gelagkamer spoedig leeg was. Alleen het oude mannetje was achtergebleven. De Spanjaard snauwde hem toe:

„Alla marsch, kromrug!... Aan je werk!... En dat Sênor Ibanez je vooreerst niet terugzien hier, scheel-oog!"

De Spanjaard verstond de kunst, leelijke woorden te gebruiken. Het oude kereltje trok er zich echter niet veel van aan. Hij strompelde de kamer uit, de trap op, om zijn dagelijksch werk te gaan verrichten op zolder, waar hij blijkbaar de slaapplaatsen in orde moest houden. Teun begreep, dat het mannetje in dienst was van het „Wapen van Saragossa".

Hij was weer met den kroeghouder alleen.

Deze bedacht zich nu geen oogenblik. Op zijn handige en vlugge manier, had hij al dat overtollige zee-volk uit gelagkamer en hotel verwijderd. Ook de oude huisknecht was weggestuurd. Hij was met den jongen alleen. Vooreerst zou hij niet gestoord worden. Dit was zijn plan geweest. Maar hij had zijn doel niet bereikt, om Teun het glas koppige rum te laten drinken, dat hij hem had aangeboden. De jongen had geweigerd. De Spanjaard had zich dus misrekend, toen hij hoopte, den kwajongen te verdooven en hem op die wijze makkelijker het geheim te ontfutselen, waarvan hij meende dat Teun het voor hem verborgen hield.

Sênor Ibanez Andalousos begreep, dat hij nu een ander middel had toe te passen, om tot zijn doel te geraken. De inhoud van het papier moest belangrijk genoeg zijn, hem zoo te doen handelen. Onmiddellijk na er een eersten blik te hebben ingeslagen, had hij begrepen voor een raadsel te staan, welks oplossing van vèr-strekkende gevolgen moest zijn. Bij het herlezen had hij begrepen, dat om de een of andere reden verschillende woorden waren weggelaten uit het handschrift, waarvan de beteekenis onmisbaar was, om tot een oplossing van den volledigen inhoud van het geheimzinnige document te komen. Hij twijfelde er niet aan, of de jongen, die in het bezit was van het document, er meer van moest weten. In elk geval moest de jongen de ontbrekende woorden kunnen aanvullen. Dus had de Spanjaard Teun noodig, om achter den geheelen inhoud van het papier te komen. Dat hem hierbij reeds een sluwe streek achter de priemende oogen loerde was zeker!

Sênor Ibanez deed suiker-lief, nu hij het afgebroken gesprek hervatte:

„Sênor Andalousos niet boos op jongen vriend hij weigeren glas zeldzame Jamaïca-rum met eigenaar Kasteel van Saragossa drinken..."

Teuntje wierp een haastigen blik op de flesch, die weer op het rek boven de toonbank tusschen het andere drinkgerei was geplaatst. Het was dus een soort vreemde wijn geweest, dien de kroeghouder hem had willen laten drinken? En het eigenaardige model van de flesch was dus bestemd om dezen van Jamaïca afkomstigen drank te bottelen? De jongen liet niets merken, maar hij besloot zijn voordeel te doen met deze twee ontdekkingen. Hij was slim genoeg, nauwkeurig acht te slaan op elke kleinste bizonderheid in de omgeving van den verdachten Spanjaard.

De kroegbaas had het papier weer te voorschijn gebracht. Hij haalde het uit zijn mouw-opslag. Blijkbaar had hij het dus uit de toonbanklade mee naar het keukentje genomen. Uit den omslag van zijn anderen mouw haalde hij een tweede papier. In elke hand hield hij een der wapperende papieren. Zoo kwam hij vlak voor Teun staan. Doch hij paste wel op, dat hij zijn lange armen hoog genoeg strekte om beide papieren buiten het bereik van den jongen te houden.

„Sênor Ibanez al vertalen... Op tweede papier vertaling geschreven..."

Teun stak zijn hand er naar uit. Maar de Spanjaard lachte valsch.

„Niet zoo vlug!... niet zoo'n haast!"

„Mag ik mijn eigen papier terug hebben?" vroeg Teun.

„Straks!" grijnsde de Spanjaard.

De jongen begreep eensklaps de beteekenis van de waarschuwing van het oude kroeg-knechtje: „Wat Ibanez tusschen z'n vingers houdt, komt er nooit weer uit!" Hij liet echter niets merken van zijn groeiend wantrouwen.

„Mag ik dan de vertaling lezen?" vroeg hij.

„Met groot genoegen!" fluisterde de Spanjaard. „Jonge vriend Tonio moet verdwenen woorden invullen."

De eigenaar van „Het Kasteel van Saragossa" hield nog steeds beide papieren boven zijn hoofd.

„Beter niet hier schrijven", zei hij zacht. „Sênor Ibanez rustige plaats ingericht... Mij volgen!"

Dit laatste klonk als een bevel.

Hij slofte geluidloos op z'n zachte pantoffels de gelagkamer uit, het lage gangetje door, voorbij het bedompte keukentje. Toen daalde hij de donkere treden af van een keldertrapje. Hij opende een deur en liet Teun binnengaan.

In een klein hokje stond slechts een tafel. Daarop legde de Spanjaard het eene papier. Met een hoffelijke buiging van z'n lange lichaam noodde hij den jongen uit, binnen te treden. Toen deed hij haastig een stap terug. En sloot de deur.

Teuntje was alleen.

HOOFDSTUK III.

De vertaling van het Spaansche document.

Teun zat alleen. Hij zat opgesloten. Daar was geen twijfel aan. Hij had de deur achter zich in het slot hooren vallen en daarna het zachte dicht-schuiven van een tweetal grendels. Dat hij van zijn vrijheid beroofd was, bleek hem duidelijk, toen hij het inwendige van het kelderhok aan een onderzoek onderwierp!

Zoo heel veel viel er anders niet te onderzoeken. Het was een klein dompig hok; gekalkte muren, gepleisterde lage zoldering; steenen vloer. Er was slechts één opening, waar wat licht door kwam. 't Was niet meer dan een muurgat, waar enkele ijzeren tralies voor waren aangebracht. Blijkbaar was het een soort luchtkoker, die aan den achterkant van het kroegje onder de straat lag. Het nauwe lucht- en lichtgat, met de tralies ervoor, was voor den jongen voldoende om te begrijpen, dat zijn opsluiting ook aan dien kant verzekerd was.

Eerlijk gezegd kon het Teun maar heel weinig schelen!

De Spanjaard had hem naar beneden gelokt, om hem rustig de gelegenheid te bieden, het vertaalde Spaansche handschrift te lezen, en voor wat de ontbrekende woorden betreft, bij te vullen. Ongetwijfeld zat Teun voor dit werkje in den kelder beter dan op zolder; terwijl het af- en aanloopen der kroegklanten in de gelagkamer door den kroegbaas ongeschikt geacht werd, om de door hem betrachte voorzichtigheid te bevorderen. En dat Sênor Ibanez de deur gesloten en gegrendeld had, bewees

slechts van welke bizondere beteekenis hij het Spaansche document beschouwde, en hoeveel prijs hij op den volledigen inhoud stelde.

Dit laatste was slechts mogelijk, meende de man, door Teun's medewerking. Al was deze voor zichzelf volstrekt niet zoo zeker, dat hij in staat zou zijn, de ontbrekende woorden in te vullen.

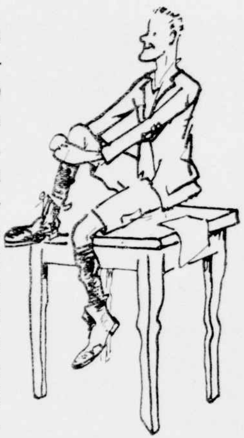

Teun's nieuwsgierigheid was zóó hoog gespannen, dat hij, zooals gezegd, nauwelijks lette op de grendels en tralies, die hem in het kelderhok opgesloten hielden. Onmiddellijk bij het binnenkomen was hem opgevallen, dat het geheele ameublement uit slechts één tafel bestond. Doch ook had hij meteen gezien, toen zijn oogen aan het schaarsche licht begonnen te wennen, dat op het tafeltje een der beide papieren lag, die de Spanjaard straks boven z'n hoofd had gehouden. Het oorspronkelijke papier met de Spaansche woorden erop, had Sênor Ibanez Andalousos natuurlijk achter gehouden.

Op het oogenblik bekommerde Teun zich hierom niet. Op dit papier stond de vertaling. En daar reikhalsde hij naar!

Hij had het papier ter hand genomen. Het wrakke tafeltje had hij tegen den muur onder het tralie-venster geschoven. Hij zat er al op, om aldus het meeste licht te vangen.

De Spanjaard had de Hollandsche woorden in groote duidelijke drukletters geschreven. Hij had zich precies

aan het oorspronkelijke Spaansche voorbeeld gehouden, zag Teun. De indeeling der regels; de openlatingen tusschen de woorden, — alles leek precies op het papier uit de drijvende flesch. En dit was tenminste Hollandsch.

Teuntje las, en las, en herlas de volgende woorden:

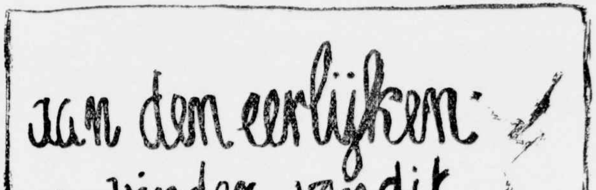

aan den eerlijken
vinder van dit
document

GEZOND RYK GELUKKIG
BEGEEF U 17421833
EN 76107824
breng voorwerp mee waarin ge dit vond
overhandig het aan
die het van J A verzond
en uw toekomst is verzekerd!

Hij las deze woorden zóó dikwijls, dat hij ze uit het hoofd kende. Als hij even zijn oogen dicht kneep, omdat ze hem staken van het scherpe turen bij het slechte licht, leek het hem, alsof hij ze in gloeiende letters in zijn hersens gegrift voelde. Toen hij probeerde, of hij de woorden met gesloten oogen zou kunnen oplezen, las hij de woorden uit het hoofd. Een oogenblik later betrapte hij er zichzelf op, dat zijn lippen de woorden spelden. Zelfs hoorde hij zich hard-op de woorden uitspreken, alsof het een lesje was, dat hij eerst vanbuiten moest leeren, en dan woordelijk opzeggen.

AAN DEN EERLIJKEN VINDER VAN DIT DOCUMENT ...gezond rijk gelukkig... begeef u 17421833... en 76107824... breng voorwerp mee waarin ge dit vond... overhandig het aan... die het van j...a verzond.
E n u w t o e k o m s t i s v e r z e k e r d !

Het had Teun eerst voor z'n oogen geduizeld.

Nu leek het hem alsof aan alle kanten de sterren er af sprongen.

Ten laatste kreeg het schrift weer zijn gewone beteekenis

Teun spande zich in, de beteekenis ervan te begrijpen.

O! 't moest wel iets héél bizonders zijn!

Dit had hij dadelijk wel gesnapt, toen hij de zonderlinge flesch van haar nog raadselachtiger papieren inhoud had verlost!

En ook Sênor Ibanez Andalousos had blijkbaar onmiddellijk begrepen, hoe hij een stuk van de grootste waarde in handen hield, toen hij van den inhoud van het Spaansche document had kennis genomen.

Teuntje wreef z'n oogen uit. Hij moest nu op z'n gemak dit zaakje uit-denken. Hij zat er hier rustig en eenzaam genoeg voor. Niemand zou hem storen. Hoogstens hoopte hij straks op het bezoek van den Spanjaard, die van hem verwachtte, dat hij de opengelaten woorden, de raadselachtige getallen, de ontbrekende namen zou invullen.

Want dit snapte slimme Teun onmiddellijk, met zijn pienter jongens-verstand, dat het papier slechts van eenige beteekenis kon zijn, als de inhoud van het document *volledig* was; doch dat het papier niet de minste waarde had, indien men het geheim der door het zeewater uitgevlakte woorden *niet* zou kunnen oplossen.

Komaan! had Teun onder z'n straat-kornuiten niet den bijnaam van den „toffe"? Heette hij niet in de wandeling Toffe Teuntje? En drukte men daarmee niet uit, dat men hem wel in staat achtte, schijnbaar ingewikkelde moeilijkheden op te lossen, waarvoor iemand anders als voor een ondoorgrondelijk raadsel bleef staan?

Vooruit! Daar zat hij al te peinzen en piekeren tot hij zijn geheele denk- en voorstellings-vermogen op slechts één punt gericht hield.

Wat beteekende dat opschrift?... Duidelijk genoeg!... *„Aan den eerlijken vinder van dit document"*. Het „document" was het papier uit de flesch, dat de kroeghouder van „Het Wapen van Saragossa" hem zoo listig ontfutseld had. De „eerlijke vinder" was Sênor Ibanez Andalousos dus allerminst. Dat was niemand anders dan hij, Teun, het schoffie uit de Vlaardingsche Steeg, de jongen, die in de Maas de flesch had zien drijven, en het ding uit het water opgepikt had. Daaraan was tenminste niet

de minste of geringste twijfel! Teun was de eerlijke vinder. En niemand anders!

„Gezond — rijk — gelukkig!”

Die drie woorden stonden er zoo verlokkend naast elkaar! Wat kon men ter wereld méér verlangen dan drie zulke kostelijke eigenschappen?... Gezondheid!... Rijkdom!... Geluk!

Geen twijfel, of de woorden, die vóór en achter deze drie woorden ontbraken, moesten daarop een toespeling maken. Bijvoorbeeld zooiets als:

„Rijkdom, gezondheid en geluk zijn weggelegd voor den eerlijken vinder van dit document, wanneer hij zich begeeft naar...”

Wat beteekenden nu de volgende cijfers? ’t Waren beide millioenen-getallen!... Zou het beteekenen het in cijfers uitgedrukte fortuin, dat gevonden moest worden? Stelden het misschien aaneen-geschreven geschiedkundige jaartallen voor?...

Teun deelde de getallen in afzonderlijke groepen. Eerst kreeg hij 1742 en 1833. Sapristi! wat was er ook weer in die jaartallen voor belangrijks in de vaderlandsche of wereld-geschiedenis gebeurd?... Maar het volgende getal van acht cijfers stuurde dit bedenksel weer geheel in de war. Wat waren dit ook voor onmogelijke jaartallen, — 7610 en 7824!

Of zouden het iets anders dan juist geschiedenis-getallen beduiden?... Daar zou hij straks wel verder over denken.

Wat stond er nog meer?... *„Breng voorwerp mee waarin ge dit vond.”*

Dat was duidelijk! Tenminste duidelijk voor Teun! Natuurlijk werd met dit „voorwerp” de flesch bedoeld,

waarin het Spaansche papier had gezeten. Gelukkig dat Teun zich met geen enkel woord tegenover Sênor Ibanez iets had laten ontvallen over die drijvende flesch.

Maar meteen krabde Teun zich achter z’n oor van ergernis, nu hij zich herinnerde, dat de flesch in den hooiberg was achtergebleven, en dat de boer en zijn knecht het ding vermoedelijk gevonden en in hun kwaadheid aan scherven zouden hebben gesmeten!

Tegelijk sprong Teun echter van het wrakke tafeltje met een katten-sprong op den grond!... Hij gebruikte een der van Sênor Ibanez opgevangen Spaansche vloeken: „Caramba!”... Hij had wel kunnen juichen van de pret!... Hij had immers dien ochtend, onder het ontbijt in de gelagkamer, toen de Spaansche kroegbaas aan het tracteeren was, een precies eendere flesch gezien!... Dit knoopte hij in z’n oor!

Verder! Verder!

Wat beteekenden de volgende woorden?

„Overhandig het aan ...”. Ja! aan wien? Daar kwam het op aan! Blijkbaar ontbrak hier de naam van den verzender van het gefleschte document. De naam was opengelaten. Daar kon je naar raden!

En wààr woonde de zonderlinge verzender, die gezondheid, rijkdom en geluk beloofde? Gaf de volgende zin daarop antwoord? Ja, ’t stond er: *„die het van j......a verzond.”*

Dit woord was tenminste niet heelemaal weggelaten. De eerste en de laatste letter waren nog aanwezig. 't Leek wel een kruis-raadsel! Een aardrijkskundige puzzel!

Teuntje was nogal knap in aardrijkskunde uitgevallen. Op school had hij er de mooiste cijfers voor gekregen. Maar zijn meeste aardrijkskunde had hij langs de rivieroevers opgestreken, als hij de namen van vreemde schepen en de vlaggen van andere landen herkende.

Hier kon hij de proef op de som nemen. Welk land of welke provincie, — welke stad of welke haven droeg een naam, aanvangende met een „j", en eindigend met een „a"?

Het eerste-het-beste woord was natuurlijk *Java*. Maar Teun vond den afstand tusschen begin- en eindletter te groot dan dat slechts twee letters daartusschen zouden passen. Hij zocht naar andere namen. Hij spande zich in. Hij martelde z'n hersens...

De laatste woorden van het geheimzinnige papier luidden immers: *„En uw toekomst is verzekerd!"*

't Was wel de moeite waard, zich zoo'n extra inspanning te getroosten.

Maar, hoe Teun zich ook mocht martelen, hij raakte hoe langer hoe meer in de oplossing verward. 't Leek wel een les in de aardrijkskunde, waarbij hij zichzelf als opdracht gegeven had, zooveel mogelijk aardrijkskundige namen te bedenken, beginnende met een „j" en eindigend op een „a".

Na het woordje „Java", dat hij om zijn kortheid had afgekeurd, verwierp hij eveneens de plaatsnamen „Jena" uit Saksen-Weimar, de „Jura", het Duitsche gebergte, de Russische stad „Jalta" en de rivieren „Jana" in Siberië en „Jantra", een der Donau'sche zij-armen.

Welke kaartnamen kende hij nog meer uit z'n hoofd?... Hij somde voor zichzelf op, — de Zwitsersche „Jungfrau" en een der zij-rivieren van de Taag, de „Jarama" geheeten... De stedennamen schoten hem te binnen van het Javaansche „Jacatra" en het Turksche „Janina"... Herinnerde hij zich niet iets van een tweetal steden, die „Jacobina" en „Jalapa" heetten?... En bestonden er nog niet rivieren, ergens in Walachye of Zuid-Amerika, die de namen droegen „Jalonika" en „Japura"?...

Teun had alleen maar namen gekozen, welke met een „j" begonnen en met een „a" eindigden. Maar 't leek een wanhopig zoeken! Het duizelde hem al gauw van al die namen. Welken naam moest hij uitzoeken? En hoe zou hij er ooit achter komen wèlke plaats het geweest was, vanwaar de flesch met het papier in zee was geworpen, om bij Rotterdam aan te spoelen?...

Teuntje zat verslagen, op de punt van het wrakke tafeltje, onder het luchtgat.

Het was op *dit* oogenblik en op dezen, toevallig en gelukkig gekozen plaats, dat hij een fluisterende stem hoorde, welke vlak bij zijn oor klonk. Hij ging recht-op zitten en spitste z'n ooren.

Waar kwam de stem vandaan? Hij was alleen in het kelderhok. De deur was niet ontgrendeld. De eenige opening in de vier steenen wanden was het gat, waardoor het licht naarbinnen kwam. Blijkbaar kwam er echter ook nog iets anders binnen, — de fluisterende stem.

En nu Teun scherper oplette, zag hij, hoe een oude, gedeukte waterpijp, dienende voor afvoer van regenwater van het dak, naar het luchtgat liep. Door de onderste opening van die buis, vlak boven zijn hoofd, klonk de stem.

„Zit je opgesloten, arm ventje?” hoorde Teun duidelijk naast zijn oor fluisteren.

Hij meende de stem te herkennen. Het kon niet de onaangename stem van Sênor Ibanez Andalousos zijn; die

klonk snijdender en sissender, zelfs als de Spanjaard al fluisterend aan zijn geluid iets zachts trachtte te verleenen. Teun behoefde zich niet lang te bedenken. Hij herkende de stem als afkomstig van het oude mannetje, dat dien ochtend aan hetzelfde tafeltje in de gelagkamer het ontbijt met hem genuttigd had. Inmiddels vervolgde de onzichtbare spreker:

„En ik had je toch zoo gewaarschuwd, je in acht te nemen voor den Spanjaard. Wat die tusschen z'n vingers krijgt, laat-ie niet meer los! Jullie kwajongens luistert ook nooit naar den raad van een ouden man...!”

Teun bracht zijn mond tot dicht bij de buisopening, en fluisterde op dezelfde manier terug:

„Als u me nu den goeden raad kon geven, hoe ik uit dezen kelder weer vandaan kom, zou ik geen sekonde aarzelen, uw raad op te volgen!”

„Wees voorzichtig! de baas is nog thuis. Hij loert op je! Maar als je wacht tot 't donker is, ben je mager genoeg om je tusschen de tralies door

te wringen. Zoo'n jongen als jij, kan dan verder door het luchtgat wel naar boven kruipen. Dan sta je in het slopje naast de kroeg. En als je hachje je lief is, poets je de plaat.”

„Ik dank u wel voor uw raad”, antwoordde Teun weer op zijn beurt. „Maar ik hou' 't hier

den heelen dag in dit hok niet uit zonder eten of drinken. Ik heb vooral zoo'n droge keel van het aardrijkskunde repeteeren. Kunt u me niet wat water bezorgen, alsjeblieft?”

„Arme jongen”, fluisterde de stem van het oude schele mannetje, „ik zit nu op zolder. Maar zoodra de baas z'n hielen heeft gelicht, zal ik kijken of er geen lege flesch te vinden is om die aan 'n touwtje door het luchtgat naar beneden te laten zakken. Maar niks laten merken, hoor!”

„Reken maar!” fluisterde Teun terug.

Toen wachtte hij geduldig tot hij weer eenig teeken van buiten zou krijgen. Hij was tenminste blij, dat hij niet geheel-en-al van de buiten-wereld afgesloten zat, en niet door iedereen in zijn onder-aardsche gevangenis was vergeten. Hij doodde het wachten zoo goed mogelijk door nogeens alle aardrijkskundige namen, die hij al bedacht had, de revue te laten passeeren. Maar hij bemerkte tot zijn eigen verwondering, dat het moeilijk denken is met een stekend droge keel.

Eigenlijk was hij woedend op den valschen Spanjaard, die hem hier opgesloten hield, zonder tenminste aan z'n natje-en-droogje te denken. Wat dacht die kasteelhouder van „Het Wapen van Saragossa” wel, dat hij hem klein zou krijgen door hem eerst honger en dorst te laten lijden? Of meende Sênor Ibanez werkelijk, dat het oplossen van ingewikkelde raadsels, zooals de verdwenen woorden van het Spaansche document te raden lieten, beter lukte, als iemands tong aan z'n verhemelte kleeft?

Teun zou wel eens een hartig woordje met dien Spaanschen kroeghouder willen wisselen! Want die opsluiterij zonder eten of drinken vond hij een geniepige streek! Maar toen bedacht Teun zich, dat de Spanjaard misschien wel een bizondere reden moest hebben, zoo'n behandeling

op hem toe te passen. Waarom hield hij Teun zoo lang opgesloten? En waarom behandelde hij den jongen als een gevangene, die noodzakelijk van z'n vrijheid moet worden beroofd?...

De Spanjaard moest daarmee een bepaalde bedoeling hebben.

Maar welke?

Waarom liet hij Teun zoo lang alleen?

De Sênor had er toch belang bij, achter de ontbrekende woorden te komen? En was de Spanjaard niet overtuigd, dat Teun de eenige was, die de oplossing kon brengen?

Als hij zijn gedrag ten opzichte van den jongen gewijzigd had, moest daarvoor een bepaalde reden bestaan. Maar welke? En stond deze veranderde houding in verband met Teun's opsluiting? Liet de Spanjaard hem opzettelijk vasten, nadat hij eerst geprobeerd had, hem een glas Spaanschen wijn op te dringen?

Teun beschouwde het optreden van den onbetrouwbaren eigenaar van „Het Wapen van Saragossa" als steeds raadselachtiger. Eigenlijk ook als hoe langer hoe verdachter!... Hij had den Spanjaard van de Schiekade nooit heel erg vertrouwd. Doch nu voelde Teun, dat hij goed zou handelen, den man in elk opzicht te wantrouwen, ja! dat hij verstandig deed, den raad van het oude mannetje op te volgen.

Desnoods zelfs met achterlating van het oorspronkelijke Spaansche document?... Het ging Teun aan z'n hart, daarvan afstand te moeten doen. Hij begreep echter, nu hij de vertaling van het papier uit de flesch bezat, dat het andere papier van minder beteekenis was voor de oplossing van het geheim. Wanneer hij in dit kroegje niet meer veilig was, of wel de Spanjaard van plan was,

hem gevangen te houden, zou hij zien te ontsnappen *zonder* het oorspronkelijke papier.

Als hij maar wist *wat* die ééne naam beteekende?

En als hij zijn dorst maar kon lesschen!

Toen werd op hetzelfde oogenblik hem de oplossing aan de hand gedaan van het aardrijkskundige raadsel, waarnaar hij al den heelen dag had zitten zoeken; terwijl hem tegelijk de gelegenheid werd geboden, zijn dorst te stillen.

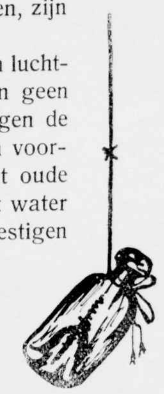

Hij hoorde iets langs den wand van den luchtkoker ritselen. 't Was geen vleermuis en geen rat. Hij herkende het geluid van glas tegen de blikken regenbuis. Hij zag langzaam een voorwerp aan een touw omlaag zakken. Het oude kereltje ging voorzichtig te werk, om het water niet te morsen en ook geen aandacht te vestigen op zijn menschlievende daad, om den opgesloten jongen wat drinken te bezorgen.

Teun stak zijn hand uit, toen de flesch den bodem van het luchtgat bereikt had. Met touw-en-al haalde hij het ding naar binnen. En hij zette den fleschhals al aan den mond, om gulzig een lekkeren langen slok te nemen...

Maar...

Daar vergat hij heelemaal zijn dorst bij!

Wat hield hij in zijn hand?

Hij bekeek de flesch aan alle kanten. Dat eigenaardige model, kende hij. De vorm van de flesch kwam hem bekend voor. Hei!, —... was dit niet dezelfde flesch, waaruit de Spanjaard hem 's morgens zijn tractatie had aangeboden? Was dat niet eenzelfde soort flesch, als gisteren in de Maas had gedobberd?

Het oude mannetje had de flesch zeker stiekum van de toonbank in de gelagkamer genomen, terwijl de kroegbaas niet op hem lette. Hij had de flesch met water gevuld en het ding aan 'n touw omlaag laten zakken tot boven de kelder-opening.

Maar hoe was ook weer de naam van de plaats, waar deze fleschsoort vandaan komt?

Teun had er immers het schele kereltje naar gevraagd. Welken naam had hij genoemd?

Daar schoot het Teun weer te binnen, — *Jamaïca.*

Meteen sloeg hij beide handen voor z'n mond. Het scheelde niks of de jongen had in z'n opgewondenheid den naam uitgegild: Jamaïca!... Jamaïca!... Jamaïca!

Maar... maar... dat woord begon immers met een „j" en eindigde op een „a"!

Paste het woord niet precies in den zin:

„die het van *Jamaïca* verzond"?

Teuntje snapte plotseling, dat de flesch hem voor den tweeden keer een dienst bewees. De eerste maal had de drijvende flesch hem het papier met den raadselachtigen inhoud gebracht. De tweede maal bracht de flesch hem de oplossing van het geheim, waarnaar hij den heelen dag had zitten zoeken.

Wat wist de jongen van Jamaïca?... Niet veel! Behoorde het niet tot de West-Indische eilanden? Lag het niet ergens bij Midden-Amerika?... En waaraan dankte het zijn belangrijkheid?

Hij had den langen dag zijn hersens zoo ingespannen, dat hij op al die nieuwe aardrijkskundige vragen nu geen antwoord meer wist. Daar kon hij zich later wel op bedenken...

Want een plotselinge angst kwam hem bekruipen: als

Sênor Ibanez Andalousos eens tot eenzelfde ontdekking was gekomen?... Als de Spanjaard eveneens den sleutel van het raadsel had gevonden?... Als de kroegbaas van „Het Wapen van Saragossa" eenzelfde slimme vondst had gedaan?

Was *dit* misschien de reden, dat hij den gevangen jongen niet meer in het kelderhok was komen opzoeken, om de aanvulling der open-gelaten woorden van hem te vernemen?

Teun trommelde met zijn vuist op het waggelende tafeltje, — ja! hij wàs er!... De Spanjaard was waarschijnlijk even slim of even gelukkig geweest als hij.

En nu begreep Teun, waarom de kerel reeds bij voorbaat de voorzorg had genomen, den jongen op te sluiten. Hij begreep ook waarom het er den Spanjaard veel aan gelegen moest zijn, dat zijn gevangene daar veilig in den kelder opgesloten *bleef*...

Teuntje zag eensklaps in van hoeveel waarde het voor den Spanjaard moest zijn, een voorsprong op hem te hebben.

Maar dat gunde Teun hem niet! De kerel was tot alles in staat! Desnoods zou de schurk er niet tegen op zien, zich uit te geven als „de eerlijke vinder". Wie bewees het tegendeel? De Spanjaard bevond zich immers in het bezit van het echte document! Als hij dit slechts overhandigde aan dengeen, die het papier geschreven en verzonden had, dan...?

Dan zou de belooning aan Sênor Ibanez Andalousos komen. En niet aan Teun!

Maar dat zou niet gebeuren!

Teun was weer opgesprongen. Het was nu zoo goed als geheel donker in zijn cel. Door het luchtgat drong

geen licht meer omlaag. Tot zoolang had de jongen moeten wachten, — aldus had het oude mannetje hem gewaarschuwd. Maar nu was er ook geen oogenblik te verliezen.

De aanstaande vluchteling gebruikte al zijn schranderheid. Hij had te maken met een gevaarlijken tegenstander, dien hij in geen enkel opzicht mocht vertrouwen.

Daarom was het noodzakelijk, dat Teun de flesch met zich meenam. Als hij de flesch achter zou laten, kon de verdenking op het oude schele kereltje vallen. En misschien dat Sênor Ibanez er nog andere gevolgtrekkingen uit zou afleiden. Teun knoopte dus het touw om zijn schouders, zooals een veldflesch gedragen wordt. Hij bedacht zich, bij het stevig vast-knoopen van het touw van de, op zijn rug bengelende flesch, dat hij zich niet eens den tijd had gegund, een slok water te nemen. Och! daar had hij nu geen tijd voor.

Waarvoor hij zich slechts den tijd gunde, was een slimmigheidje tegenover den Spanjaard, om dezen te beletten, het kelderhok aan den buitenkant te openen. Hoe langer het duurde, dat Teun's ontvluchting niet opgemerkt zou worden, des te beter! Hij tilde het tafeltje op. Schoof het tegen de deur aan. En sjorde het blad in schuine richting, zoodat het stevig tegen de deurkruk gewrongen stond. Op die manier was het zoo goed als onmogelijk, van buitenaf de kruk om te draaien, noch de deur te openen. Dat was goed bedacht!

Het kostte Teun nu wat meer moeite, den onderkant van het luchtgat te bereiken. Maar hij was vlug en kwiek genoeg. Hij tastte in het donker met één hand omhoog tot hij een der tralies beet kreeg. Zou hij er zich kunnen door-werken? Hij was mager en lenig. Hij had wel ge-

hoord, dat als je hoofd maar eerst ergens door gaat, de rest van je lichaam ook volgt. Kijk, z'n hoofd schoof er precies door, met nog een vooruitgestoken arm. Hij draaide en wrong er nu beide schouders door. Veel vet had hij niet tot zijn last. Toen eenmaal zijn bovenlichaam door het getraliede gat was, volgde de rest vanzelf.

Waar bevond hij zich nu? 't Was zoo donker om hem heen. De luchtkoker was heel nauw. Hij voelde de vier muren aan alle kanten. Maar daardoor was hij meteen ook in staat, zijn gymnastische bedrevenheid aan den dag te leggen. Als in een schoorsteen klom hij, ellebogen en knieën gebruikend, omhoog. Toen zag hij ook wat meer licht boven zich. Was dit de straat? Dan moest hij voorzichtig zijn. Hij zou zich niet laten betrappen. Door niemand. Vooral niet door den Spanjaard!

Toch moest hij weer even lachen, — al deed Teun het geluidloos. „Wat de Spanjaard eenmaal tusschen z'n vingers heeft, laat hij niet meer los!"... Maar z'n gevangene ontglipte hem dan toch op dit oogenblik!

De vluchteling voelde hoe hij z'n bol stootte tegen een soort rooster, dat het licht- en luchtgat van de straat afsloot. Dat zou wel zoo stevig niet vast-zitten.

Hij duwde. Hij trok. Hij rukte.

Daar kwam wat beweging in. Vooral zachtjes! En vooral z'n ooren gespitst, of hij geen verdacht geluid in het slop achter het kroegje vernam?... Nee! 't was dood-stil...

Toen nog 'n ruk. Nog 'n duw!... Daar gaf het rooster al mee! 't Was een smerig klauter-partijtje. Maar Tom voelde dat hij met z'n vingers de straatklinkers vast greep. Achter zich liet hij onhoorbaar het rooster weer over het gat zakken. De kelder-opening was weer gesloten. Niemand zou kunnen begrijpen, hoe de gevangene ontvlucht was!... Nu nog gezorgd, dat hij geen voetstappen achterliet. Hij veegde met zijn handen den grond gelijk. Heelveel kon het den jongen niet schelen, of hij daarbij zijn handen vuil maakte. En of zijn arme broekje daarbij een nieuwen winkelhaak had opgeloopen, en nogmeer rafels aan de mouwen van zijn poover buisje bengelden, liet hem al even onverschillig. 't Was immers pik-donker! Wie let dan op een haveloos kereltje, dat door de Rotterdamsche achterbuurten scharrelt?

Intusschen was Teun, den veiligsten weg kiezend, op handen en voeten naar den steeghoek gekropen. Hij moest langs de eenige deur van den kroeg. En dan nog voorbij het raam.

'n Bof dat 't zoo donker was. Hij zat lang in elkaar gedoken. Met 'n sprong als 'n kat was hij nu de verlichte voordeur voorbij. Als hij zich laag bukte, kon hij langs het raam kruipen, zonder van binnen gezien te worden.

Daar lag „Het Wapen van Saragossa" al achter hem. Voor zijn part, zette hij er nooit weer een voet over den drempel! Of 't zou moeten zijn om met Sênor Ibanez Andalousos later nog eens 'n appeltje te schillen over die gemeene opsluiterij in den kelder...

Wat zou de Spanjaard op dit oogenblik weer uitspoken?

Teun was te nieuwsgierig, om niet even zijn vlucht te onderbreken. Hij zou zich niet laten betrappen. En een vluggerd, die hem in het duister van den avond inhaalde, als hij eenmaal aan het hollen sloeg... Hij kwam langzaam overeind. Ja, zoo kon hij juist onder de kieren doorkijken van het neergelaten gordijn van de gelagkamer. Er brandde een enkel gas-pitje. De kroeg-klanten waren nog niet thuis. Bang misschien voor den kroeghouder, die hen vanmorgen de straat opgejaagd had?

Toch, bij het tafeltje, dicht bij het raam geschoven, zoodat de glasruit hen slechts scheidde, zag Teun een tweetal gedaanten dicht naar elkaar gebogen. Hij keek scherp toe.

Hij kon den Spanjaard aan zijn lange hoekige gedaante herkennen. Wie was die andere? Teun kende hem niet. Doch in het schemerlicht meende hij toch voldoende van dien anderen man op te vangen, om hem later te herkennen, als het eens noodig mocht zijn.

Want,... — en Teun balde er in machtelooze woede zijn jongens-vuisten bij! — de twee gedaanten bogen zich over een papier, dat op het tafeltje, tusschen hen geplaatst, uitgespreid lag. Teun herkende onmiddellijk het papier, — het Spaansche document!

Toen zag hij hoe de vreemde man langzaam het papier opnam, dicht vouwde, en het voorzichtig in z'n zak stak. Zóó voorzichtig alsof hij wel wist van hoeveel waarde dat papier met den raadselachtigen inhoud was.

Dus toch niet meer tusschen de vingers van den Spanjaard?

Wie was echter die vreemde handlanger van Sênor Ibanez Andalousos?

Teun had geen tijd, daarnaar een langer onderzoek in te stellen. Eensklaps stonden beide mannen van het tafeltje op. De Spanjaard slofte op z'n fluweelen pantoffels voorop. De andere volgde met onzekere passen. Het tweetal ging het gangetje door. Toen opende de Spanjaard de kelderdeur, die naar het hok leidde.

„Wat zal hij op z'n Spaanschen neus kijken, als hij het vogeltje foetsjie vindt!", lachte Teun, terwijl hij in het duister van de steeg scheen op te lossen.

HOOFDSTUK IV.

Nog grooter spitsboef dan de kroegbaas!

Wanneer Teun niet zoo haastig de vlucht had genomen, de donkere steeg door, de kade langs, in de richting van de haven, alsof hij op dit oogenblik zoo vlug mogelijk een bepaald doel wilde bereiken, dan zou hij in „Het Wapen van Saragossa" getuige hebben kunnen zijn van een ongeloof'lijk schouwspel. Want terwijl de Spanjaard en diens metgezel de keldertreden afdaalden, om zich te overtuigen, of de gevangene zich nog in het diepe hok bevond, — daar wisselde Sênor Ibanez Andalousos eensklaps van rol.

Van bedrieger, — bedrogene...

Maar dat moet uitvoerig verteld worden.

Het was den ochtend van dien merkwaardigen dag, dat de kroegbaas de klanten van zijn slecht-befaamde inrichting allen de deur had uitgejaagd. Nadat hij daarop Teun met een zoet lijntje naar den kelder had gelokt en hem daar stevig hield opgesloten, zette hij zich haastig aan het uitvoeren van zijn vantevoren beraamd plan.

Hij lachte tusschen z'n dunne lippen... Caramba! zoo'n domme kwajongen! Om juist bij hèm te komen voor de oplossing van een geheim!... En welk wàardevol geheim!... Nauwelijks had toch de Spanjaard de eerste woorden van het Spaansche geschrift gelezen, of hij begreep welk een kostbaar stuk papier hij in handen hield!

De eerlijke vinder?!... Verbeeldde die kwajongen zich soms, dat Teun de eerlijke vinder was, omdat hij toe-

vallig in het bezit was gekomen van het papier?... Ha! ha! ha! volgens Sênor Ibanez was slechts als „eerlijke vinder" te beschouwen degeen, die in het bezit was van het papier... Dus niemand anders dan... hij!... Hij zou wel maken, dat de jongen het papier niet meer in handen kreeg!

De Spanjaard begreep echter, dat hij den jongen misschien nog noodig zou hebben, om achter de beteekenis der raadselachtige woorden te komen, die op het papier waren opengelaten. Daarom had hij den jongen een letterlijke vertaling van het Spaansche document gegeven. Dan had die daar in z'n donkere kelderhok meteen wat te doen, om zijn gedwongen vrijheids-berooving te vergeten.

Maar de Spanjaard rekende er tegelijk op, dat het ook aan zijn slimheid zou kunnen gelukken, de ontbrekende woorden te vinden, en daardoor de beschikking te krijgen over den volledigen inhoud van hetgeen het papier beloofde aan rijkdom en geluk!

Vooral die getallen zaten hem dwars. Als hij daar maar eerst achter kon komen! Dan wist hij tenminste de plaats, waar hij den verborgen Spaanschen schat te zoeken had!... En geen minuut zou de Spanjaard zich bedenken, er onmiddellijk persoonlijk op af te gaan.

Hij had het papier voor zich gelegd. Hij had zijn wenkbrauwen tot één rechte streep getrokken. Door zijn dichtgeknepen oogspleetjes loerden z'n kollen-oogen naar die twee getallen op het papier. Hij bedacht van alles. Hij telde de twee getallen bij elkaar op. Hij trok het kleinste van het grootste af. Hij vermenigvuldigde ze met elkaar. Hij deelde ze... De resultaten krabbelde hij haastig op de lei, welke altijd op de toonbank lag, om de verteeringen

der kroeggasten op te teekenen. Die lei had wel andere ingewikkelder reken-sommetjes gezien! Want de waard uit „Het Wapen van Saragossa" verstond de kunst, met dubbel krijt te schrijven, en de arme zeelui aldus het vel over de ooren te halen!

Met een driftig gebaar had de Spanjaard ditmaal de lei schoon-geveegd. En slechts de onbegrijpelijke cijfers had hij daarop met groote duidelijke hanepooten geschreven.

17421833 76107824

Daarop tuurde hij nu. De lei legde hij niet meer uit z'n handen, die er als hebzuchtige klauwen omheen gekromd stonden. Soms slofte hij de gelagkamer door om te luisteren, of hij ook geluid hoorde uit de kelder-verdieping, waar die kleine deugniet nu ook te piekeren zat over het zelfde raadsel. Dan scharrelde hij de gang door, om aan de zoldertrap te luisteren, of het oude huisknechtje wel met z'n werk boven bezig was.

Hij wilde niet gestoord worden. Hij moest alleen zijn. Hij zou de voordeur van z'n kroeg den heelen dag gesloten houden. Hij zou er een bordje voor hangen: „Verboden Toegang". Niemand kwam er in. Geen klanten!

Wat kon het hem schelen! Hij was hier toch de baas? En als hij alleen wilde blijven, alleen met het geheim, alleen met het raadselachtige papier, alleen met de zonderlinge cijfers, — wie zou hem dat beletten!

Sênor Ibanez wist niet zeker, of hij de straatdeur wel achter den laatsten vertrekkenden klant gesloten had. Hij slofte op z'n fluweelen toffeltjes naar de deur. Hij wilde de deurkruk omdraaien om zich te overtuigen, dat de deur wel goed gesloten was.

Doch tot zijn verwondering voelde hij, hoe de kruk werd vastgehouden. Eerst wilde hij zich driftig maken, wat den opvliegenden Spanjaard gewoonlijk niet al te veel moeite kostte. Daarop bedacht hij zich listig, dat het vandaag geen dag was om zijn gewone kuren te toonen. Was er iets niet in orde met die kruk? Hij had zich aangewend, alles verdacht te vinden wat van het alledaagsche afweek. Natuurlijk was *dit* een verdacht verschijnsel, nu de deur aan den binnenkant niet op slot was, en de kruk toch weigerde mee te geven... Was 't niet alsof iemand aan den buitenkant de deur tegen hield? Werd de kruk niet met kracht vastgehouden?

Maar dan moest 't een stevige klant zijn, die de kruk beet hield!... Oòk al verdacht! gromde de Spanjaard... Dus wilde hij zichzelf zekerheid verschaffen. Hij keek onder het horretje, dat het inkijken door de kroegdeur belette. Hij kon slechts een breede massa onderscheiden, die het geheele stoepje in beslag scheen te nemen. Ja, er stond dus iemand voor z'n kroegdeur! Maar wie?... 'n Brutale rakker moest 't zijn! De Spanjaard liet z'n tanden knarsen! Corpo di Bacco!... wie had den moed, zich zoo'n grap tegenover den bewoner van het Kasteel van Saragossa te veroorloven?

Sênor Ibanez loerde door de ruit, zoodat z'n kromme neus bijna over het glas kraste en z'n lange snor-punten door het sleutelgat priemden. Hij braakte een stortvloed van de afschuwelijkste verwenschingen uit. Doch hij deed het binnensmonds. Bovendien was de gelagkamer leeg. En de brutale kerel op den stoep scheen er zich toch niet veel van aan te trekken. Nu meende de Spaansche kroegbaas toch eindelijk den vreemden indringer, die de deur dichthield inplaats van haar te openen, te herkennen.

Op dit bezoek scheen hij allerminst gesteld te zijn. Hij trok zijn voorhoofd nòg onheilspellender tezamen. Z'n spitste kin stak nog hoekiger omhoog naar den haak van z'n neus. En de gluiperige oogjes kropen heelemaal weg in de diep-liggende kassen onder het geborstel van wenkbrauwen.

Wat kwam die bezoeker hem storen? Waarom moest de kroegklant hem juist nù een bezoek brengen? 't Was waar, de kroegbaas had verzuimd, het bordje met „Verboden Toegang" achter de horretjes te hangen. De ongewenschte bezoeker kon dus niet weten, dat de zaak gesloten was. Evenmin dat de eigenaar alleen gelaten beliefde te worden.

Maar 't was te laat, om den man op den stoep den toegang te weigeren. Bovendien gebruikte de Spanjaard bij alles wat hij deed z'n volle overleg. Hij wist nu wel, wie de bezoeker was.

't Was een van de weinige klanten van z'n kroeg voor wien hij bevreesd was. Al z'n andere klanten was hij makkelijk de baas. Maar dezen kerel kon hij niet aan. Die

was sterker, brutaler, onverschilliger dan al die anderen tezamen.

Een kerel van meer dan zes voet! 'n Kolos van omvang! Zoo goed als altijd in een troebele stemming! 'n Vechtersbaas van belang! En niet bang, zelfs niet voor den Duivel en z'n Moer!

„Caramba!... caramba!..." siste Sênor Ibanez z'n lievelings-vloek. Dat juist die geweldenaar hem vandáág kwam storen! Nu hij niemand gebruiken kon!

De bezoeker was een zeeman, net als al de andere vaste bezoekers van „Het Wapen van Saragossa". Maar hij was een ongeregelde klant. Hij voer naar de vier windstreken. Elk der vijf werelddeelen was z'n doel. Hij monsterde in elke haven van den aardbol, waar het toeval hem slechts henenvoerde of binnen-zeilde. Hij kende alle zeeën der wereld. Alle oceanen had hij bevaren. Alle landen had hij aanschouwd. En bijna alle havens had hij betreden...

De Spanjaard wist welk een bevaren klant die kerel was.

En eensklaps, van den nood een deugd makend, beschouwde hij de onverwachte komst van den vreemden zeeman als een gelukkig toeval. Gewend in het nemen van snelle beslissingen, al vielen ze het eene oogenblik

geheel anders uit dan het vorige deed aanzien, ontspande Sênor Ibanez z'n strakke voorhoofd. Hij probeerde z'n stroeve lippen zelfs tot een soort glimlach te plooien. En de gemeene uitdrukking trachtte hij uit den blik te bannen, dien hij, bij het plotseling optrekken van het neer-gelaten horretje, naar den man op den stoep wierp.

Zelfs riep hij met veel gewilde hartelijkheid in z'n stem:

„Waarom jij vasthouden knop deur... Ik jou juist wilde binnenroepen!"

De man, die de deur-opening bijna geheel vulde met zijn geweldige gestalte, lachte zoo hard, dat de straat en de gelagkamer er van daverden.

„Zul je daaran liegen, Spanjool!... Ik voelde je wel de kruk tegenhouden, toen ik binnen wou komen... Maar Joep heeft nogal 'n paar voordeelige kluivers, als hij ergens wil binnenkomen, waar iemand anders hem d'r buiten wil houwen!"

De Spanjaard protesteerde in een stortvloed van woorden en zinnen, die zijn gedrag moesten rechtvaardigen. Maar de bezoeker, die zichzelf als Joep had aangeduid, lachte den kakelenden en stotterenden kroegbaas in z'n gezicht uit.

„Hou je Spaansche peper maar voor je zelf en tracteer daar niet een van je trouwste vrinden op!... Is er wat hartigs te drinken, want in al die andere kroegen in de buurt hebbe ze me m'n krediet opgezeid!"

„Foei! foei!" schudde de kroegbaas uit „Het Wapen van Saragossa" zijn mageren kop. Hij wou wel, dat die onbehouwen klant zijn kroeg niet had uitgekozen, omdat hij elders geen crediet meer genoot. Hij wist uit ervaring, hoe die kerel kon drinken! En hoe lastig met hem huis-te-houden was, als hij teveel gedronken had.

Blijkbaar had de bezoeker al weer meer gedronken dan goed voor hem was. Anders zou hij niet op zoo'n ongewone manier binnengekomen zijn. Hij wàs er nu eenmaal. Dus moest hij hier geduld worden. En wie weet — zoo overlegde Sênor Ibanez sluw — wie weet, of die kerel-van-zessen-klaar geen raad wist met de onuitwarbare cijfers?!

Achteloos liet hij daarom de lei op het tafeltje liggen, waar de zeeman had plaats genomen. Hij scharrelde achter de toonbank, om den klant wat in te schenken. Eer hij met het volle glas bij het tafeltje terug was, bleek hij zijn oogmerk al te hebben bereikt.

De groote kerel had brutaal de lei ter hand genomen en de lange staart-cijfers verwonderd bekeken.

„Wel verdraaid!" lachte hij lawaaiig; „ik wist wel dat de waard uit „Het Wapen van Syracusa", of hoe je knijpje mag heeten, de kunst verstaat z'n klanten het vel over d'r ooren te stropen!... Maar dat je kans ziet, zùlke lange rekeningen op te schrijven, daar neem ik m'n matrozenpetje voor af!"

De Spanjaard was bij hem komen staan.

„Wie jou zeggen, Joep, dit rekening van mijn kasteel zijn?... Sênor Ibanez àndere rekeningen maken!... Veel moeilijker dan zooveel gedronken en niet betaalde glaasjes door klanten!... Deze getallen onovertreffelijk moeilijk!... Joep ze maar bekijken!... Gerust mogen bekijken!... En als hij Sênor Ibanez zeggen de beteekenis van rare cijfers, vriend Joep in Kasteel van Saragossa vandaag crediet en niet hoeven te betalen voor wat hij gebruiken!"

„Verdikkeme!" liet Joep verbaasd hooren. „Dus als ik dat prijsraadsel uit 't een of andere Zondagsblad voor

jou oplos, krijg ik me natje en droogje hier voor niks? Olrijt!... Ik heb op de matrozenbak m'n tijd wel meer zoek gebracht met zulke in-mekaar-gedraaide getalletjes weer op d'r pootjes te zetten..."

„Joep eerst drinken!" wekte de kroegbaas z'n klant op.

„Dat laat-ie zich geen tweede keer bidden!" zei Joep. Hij zette met een gewoonte-gebaar het glas aan z'n dikke lippen, en met één floep spoelde hij na. „Daar zit 'n soort Spaansch bijsmaakje an! Ik heb dat goed meer gedronken in de een of andere buitenlandsche haven... Maar of 't nou in den Oost of de West geweest is, zou ik me niet kenne herinnere... Schenk nog maar 's in, om me geheuge op te frissche, Grande van Spanje!"

Joep had een famieljare manier van doen, welke de Spanjaard zich liet welgevallen. Maar inmiddels schonk hij het lege glas niet vol.

„Eerst raadseltje oplossen van getallen!" riep hij.

Dat gaf even een ruzie tusschen de twee.

De zeeman, die doorloopend aan een dorstig keelgat scheen te lijden, rekende er op, naar hartelust te mogen drinken, zonder een cent uit z'n platte beurs te betalen. En de kroegbaas, die slechts de ééne gedachte vasthield: het oplossen van het geheim, wilde zijn bezoeker niet onder het kroegtafeltje zien glijden, eer hij hem op weg geholpen had met het oplossen van het cijfer-raadsel.

't Was bij deze eerste uiteen-looping van meeningen, dat de Spanjaard al dadelijk het onderspit dolf. De ruwe zeeman hield de lei vast en trok daar allerlei gekke gezichten tegen. Dan hield hij zich eensklaps alsof hij het raadsel gevonden had. Maar schudde meteen zijn dikke hoofd op mistroostige wijze: „Hoe kan Joep z'n hersens nou inspannen als-ie niks te drinken krijgt!"

Zoo hield hij het spelletje vol. Hij kreeg zijn zin, en daardoor veel meer te drinken dan goed voor zijn onbeneveld denkvermogen was. Aan den anderen kant maakte het zijn brutaliteit steeds grooter. Hij was nu al zoover, dat hij van den Spanjaard gedaan had weten te krijgen, dat deze hem het papier had laten zien, waarop de Spaansche woorden stonden geschreven. In weerwil van z'n

dronkemansroes scheen het papier de belangstelling van den zeeman te trekken. Er broeide blijkbaar iets in z'n brein.

Eensklaps brak hij in een schaterlachen uit, dat de ruiten van de gelagkamer deed rinkelen.

„Je speelt kiekeboe met Joep, meneer de Spanjool!" schreeuwde hij luidruchtig. „Dat is dom van je. Want op die manier trek je an 't kortste end. Dat papier staat nog vol met geheimzinnige dingen, waarmee ik je even

goed raad zou kunnen geven. Want Joep heeft overal in de wereld geleerd, z'n oogen de kost te geven!"

De Spanjaard maakte een minachtend gebaar:

„Jij wel veel drinken, maar jij niet eens getallen verklaren!... Daarom ik andere geheim niet aan Joep vertellen!"

Dit maakte den zeeman, die al teveel had gedronken, kwaad.

„Stommeling!" schold hij, met de beschreven lei op het tafeltje kloppend; „als jij maar ooit je kromme neus buiten het zeegat gestoken had, zou je weten, dat die twee cijfers alleen maar een aanduiding kunnen beteekenen voor breedte en lengte. Je moet ze ook niet achter elkaar lezen, Spaansche sukkel, maar ze behoorlijk afdeelen, in groepen, telkens van twee."

„Wat dan beteekenen?" vroeg de kroegbaas gespannen.

Joep de zeeman, in weerwil van de zware nevels, die voor zijn oogen trokken, bekeek de getallen op de lei, en krabbelde met moeilijke cijfers:

„17° 42' — 18° 33'	76° 10' — 78° 24' "
Noorderbreedte	*Westerlengte*

„Waar dat liggen?" bracht de Spanjaard er met moeite uit.

Eensklaps scheen de half dronken zeeman zich te bedenken. Hij kende den Spaanschen kroegbaas als een sluwen gewetenloozen schurk. Maar hijzelf was geen haar beter.

Waarom zou hij den kastelein in het bezit laten van een geheim stuk, waarvan hij zèlf profijt kon trekken?... Hij had eigenlijk al teveel los gelaten door den Spanjaard die cijfer-verklaring aan de hand te doen!... Hij

wilde weten welke geheimen nog meer op het papier van den kroegbaas stonden.

Het papier lag op het tafeltje, waaraan beide mannen gezeten waren. Wat belette den brutalen zeeman eigenlijk, er zijn hand naar uit te steken? Hij maakte een beweging vooruit. Liet de Spanjaard hem maar begaan?

Maar Sênor Ibanez Andalousos had intusschen ook z'n plannetje uitgebroeid. Z'n slimme hersens werkten snel. Hij was nu tenminste al zoo ver, dat hij een verklaring bezat van de geheimzinnige getallen. De ontraadseling van de overige, opengelaten woorden, behoefde hij niet van den dronken zeeman te vernemen. „Van ieder iets", was zijn looze leuze. Wat zou de jongen in den kelder intusschen hebben uitgevonden? Die moest den dag immers besteed hebben aan het oplossen van dien anderen puzzel!... Op die manier bereikte Sênor Ibanez Andalousos het veiligst zijn doel!... Hij kwam aldus makkelijk achter het geheim. Meteen hield hij degenen op een afstand, die het hem misschien lastig zouden kunnen maken.

En z'n plannetje beraamde hij, terwijl Joep de zeeman de verklaring der zonderlinge getallen daar voor hem opschreef, — hij moest zich dezen klant, evenals den jongen van den hals zien te schuiven.

Reeds wist Sênor Ibanez op welke manier hij te werk zou gaan. Zijn laatste vraag: „Waar dat liggen?" had hij te gretig uitgestooten. Eensklaps veranderde hij van stem. Suikerzoet klonk zijn volgende vraag:

„Vriend Joep Sênor Ibanez willen helpen om op kaart te vinden?... Sênor Andalousos geen verstand hebben van vreemde landen en verre havens... Joep zoo knappe matroos... Heel de wereld kennen!... Daarom samen na-

kijken op atlas waar noorderbreedte en westerlengte moeten vinden!"

„Heb je hier dan een kaarten-kamer in je kroeg?" lachte Joep luidruchtig. Doorzag hij den sluwen Spanjaard? Of kende hij nimmer angst voor een dreigend gevaar?

Hij besloot achteloos een verdere poging te doen, om zich in het bezit te stellen van het Spaansche document, waarvan hij de waardevolle beteekenis steeds meer begon te begrijpen. Tot zijn verwondering liet de Spanjaard hem, zonder tegenwerping te maken, z'n gang gaan.

„Atlas liggen in beneden-verdieping", vleide z'n stem nu zoet en zacht. „Liever atlas niet in gelagkamer van Kasteel van Saragossa brengen... Sênor Ibanez meenemen vriend Joep naar aparte kamer, waar atlas liggen... Kom!"

Hij noodigde den zeeman met zijn vriendelijksten grijns uit, hem te volgen.

Joep stond langzaam overeind. Hij stond daar in zijn volle lengte, zwaar en dik en kolossaal. Hij stak nu rustig de hand vooruit. Hij had het papier al beet. Waarom liet de Spanjaard hem begaan? Hij begreep dat hij zoo dadelijk het slachtoffer kon worden van de een of andere gemeene streek van den kroeghouder. Maar hij zou hem vóór zijn!

Langzaam nam hij het papier van het tafeltje. Vouwde het in de plooien. En stak het in den zak.

Het was dit gebaar, dat Teuntje gezien had, toen hij door een kier van het gordijn in de gelagkamer loerde, eer hij op de vlucht sloeg. Zooals gezegd, — hij verzuimde aldus de kans, getuige te zijn van een wonderlijk schouwspel in „Het Wapen van Saragossa". Doch wellicht zou hetgeen hij daar te aanschouwen zou hebben gekregen, hem weerhouden hebben, den haastigen weg naar de rivierhaven te nemen, en het plan uit te voeren, dat hij zich gedurende zijn opsluiting in den kroegkelder gevormd had. En dan zouden de verdere gebeurtenissen in dit boek niet hebben plaats gegrepen. En de geschiedenis van de drijvende flesch zou een geheel andere oplossing gekregen hebben dan...

Intusschen slofte de Spanjaard voorop. Hij schoof zoo zacht op z'n fluweelen toffeltjes, als een poes voortsluipt op het spoor van haar prooi. De breede figuur van Joep volgde hem door de gelagkamer, een beetje onzeker van passen, gevolg van z'n zeemans-leven op een hobbelende zee; maar ook als gevolg van de vele glaasjes, die de kroegbaas hem ingeschonken had. Toch had hij z'n zinnen voldoende bijeen. Als de Spanjaard met een loensch plan vooruit sloop, dan zou hij, Joep, het listig te verschalken prooi niet zijn...

Het tweetal ging het nauwe gangetje door. Toen opende de Spanjaard de kelderdeur, die naar het benedenhok leidde.

„Honderd pardons!" riep hij eensklaps, zich omkeerend naar den zeeman, die hem op z'n schreden volgde, „Sênor Ibanez lei laten liggen in gelagkamer... Met getallen er op!... Ik halen gaan... Vriend Joep intusschen vast keldertrap omlaag gaan...!"

Meteen scharrelde de Spanjaard weer het gangetje in,

om de lei te gaan halen. Maar Joep berekende zijn kans. Hij bukte àchter de kelderdeur, die het donkere gat afsloot. Zijn twee geweldige handen hield hij gereed om toe te grijpen. Op het oogenblik, dat de schuivelende voetschreden van den Spanjaard bij den kelderingang weerklonken, grepen de twee mokerknuisten van ruwen Joep beet. Hij deed 't juist bijtijds. Want de Spanjaard had de deur al willen sluiten. Met sleutel en grendels erop. Juist zooals hij 's morgens Teun had opgesloten.

Joep was hem ditmaal voor geweest. Met een vluggen arm-omzwaai zweefde Sênor Ibanez Andalousos in de duisternis omlaag. Met een harden smak werd de kelderdeur dicht-gesmeten. Een sleutel knarste in het slot. Een grendel kraakte omlaag. De Spanjaard zat in zijn eigen val gesloten!

Hij lag daar, als een zoutzak in-elkaar. Geen teeken van leven er-in. Z'n sloffen was hij bij den val kwijtgeraakt. De breed-gerande hoed was hem de trappen af voorbij-gevlogen. Sênor Ibanez lag er in het donker. Gedachtenloos, machteloos, krachteloos. Zoo bleef hij aan de onderste trap-trede liggen, 'n jammerlijk hoopje mensch.

Tot...

Maar het is nooit goed, in een boek op de latere gebeurtenissen vooruit te loopen. Er moet nog zooveel gebeuren in het verhaal van de drijvende flesch, dat het verkeerd zou zijn, de volgorde te verstoren, om meer belangstelling te toonen voor dezen, van z'n eigen keldertrappen afgesmeten waard, dan hij... waard is. Als we Sênor Ibanez Andalousos, eigenaar van „Het Kasteel van Saragossa", in den verderen loop dezer avonturen nogeens mochten tegenkomen, is het tijd genoeg, ons te her-

inneren, hoe de ruwe zeeman hem de waarheid liet voelen van het welbekende Hollandsche spreekwoord: „Wie een kuil graaft voor een-ander, valt er zelf in!", — of in dit bizondere geval: „Wie iemand anders in den kelder wil opsluiten, tuimelt zijn eigen keldertrappen af!"

Joep was er de kerel niet naar, spreekwoorden op te zeggen, of zich druk te maken over de toepassing daarvan. Wat donderdag! die Spanjool wou hem 'n loer draaien?... wat natuurlijker dan dat hij 't den Spanjaard deed?!

Daar draaide hij overigens z'n hand niet voor om. Hij had wel andere kerels de scheeps-trappen afgezet!... Joep had onder z'n zee-kameraden den bij-naam van een

onbehouwen, ruwen klant te zijn. Wat erger is, — onder al de zeelui was er niet één, die aan Joep zijn vertrouwen zou hebben geschonken. Joep was niet alleen ruw. Hij zat ook vol met gemeene streken. En als hij zich wat in z'n harden kop had gezet, was hij een gevaarlijk soort kerel!

De kroegbaas had dit zoojuist weer ondervonden.

Joep wàs geen man, om geheimen aan toe te vertrouwen. De Spanjaard, die zich zelf had meester gemaakt van het geheim van iemand anders, had sluw genoeg moeten zijn, dit te begrijpen. Ook had de Spanjaard moeten inzien, dat het Joep's aard niet was, als hij eenmaal zijn plan had gemaakt, zich daarvan te laten afbrengen.

Dat papier met de Spaansche woorden had Joep's nieuwsgierigheid opgewekt, — dus *moest* hij het papier in zijn bezit hebben. Wee! dengeen, die hem daarbij een voet zou dwars zetten!... Joep had vuisten als smidsmokers. Zijn gedrongen figuur teekende de kracht van 'n dier. Z'n gemeene gezicht verried nauwelijks wat voor leelijks in hem omging.

Vooral als hij gedronken had...

En Joep had bijna altijd teveel gedronken. Dat was de reden, dat hij rusteloos van het eene schip op het volgende overging. Nergens hield hij 't lang uit. Als z'n schip in de haven lag, zwaaide Joep kroeg in kroeg uit. Als hij er aan boord maar de kans toezag, ging hij zich aan drank te buiten.

Zijn stevige armen, zijn onverschilligheid voor het gevaar, zijn bruikbaarheid voor elk emplooi aan boord, bezorgden hem dan wel telkens nieuwe aanmonsteringen. Maar een kapitein, die hem éénmaal onder zijn beman-

ning gehad had, zwoer, dat hij nooit voor een twéédé maal met zoo'n lastigen dronkaard het zeegat zou uitvaren.

De ruwe kerel lachte er wat om!

„Vandaag of morgen zou hij wel tegen z'n goede kans aanloopen" spotte hij. „Dan hing hij z'n zeemans-jekker aan den kapstok; dan dankte hij z'n geruite matrozenpetje af! Straks zou hij gaan rentenieren!"...

Waarachtig! als Joep weer 'n stuk in z'n kraag had, stelde hij zich voor, dat hij zijn laatste zee-reis maakte, omdat aan het eind daarvan eindelijk het lang-verbeide geluk hem wachtte.

Hoe zou hij gaan rentenieren!... Ergens lekkertje onder de eeuwig-groene palmen van een lekker-warm eiland, met 'n hoop zwarte bedienden, die hem op z'n wenken bedienden!

„Verdikkeme!" prevelde Joep, terwijl hij over de nachtelijke donkere Schiekade scharrelde. „Verdikkeme!", gnuifde hij, nadat hij de kroegdeur achter zich had dichtgetrokken.

Hij had immers het Spaansche geheim in zijn zak! Hij kende van zijn vele reizen voldoende Spaansch om den inhoud van het papier te begrijpen.

Daar hàd je 't dan!... De fortuin, die hem al zoolang toelachte, maar die Joep maar niet had kunnen bemachtigen!

Dit papier beloofde den eerlijken vinder alles wat je maar kon wenschen. Was hij niet die eerlijke vinder? Hij had het papier van het kroegtafeltje in z'n zak gestoken, eer de kroegbaas hem dat kooltje had willen stoven!... Was hij dus de „eerlijke vinder", of niet?... O! zoo!

Want dat die Spanjool er ook niet op eerlijke ma-

nier was aangekomen, stond voor Joep als een paal boven water. Daar sloeg alweer een goed-Hollandsch spreekwoord op: „Zooals de waard is, vertrouwt hij zijn gasten", — maar voor dit geval: „Zooals de gast is, vertrouwt hij den waard!"

Joep was er de kerel niet naar, met waggelende passen langs de huizen te zwieren, en intusschen den tijd zoek te brengen met spreekwoorden-uitzoekerijtjes. Me dunkt! hij had al moeite genoeg gehad, in „Het Wapen van Saragossa" die ingewikkelde getallen voor den Spanjaard op diens lei te zetten!

Hoe was 't ook weer geweest?... Joep, die weer veel te veel glaasjes gedronken had in de Spaansche herberg, zocht met moeite z'n hersens bij-een... Ja, daar had hij de getallen weer:

„Noorderbreedte 17° 42' en 18° 33', met westerlengte 76° 10' en 78° 24'."

Eensklaps bleef Joep stil staan. Hij scheen het nauwe straatje, waardoor hij toevallig gewaggeld kwam, met zijn geweldigen omvang te vullen. Toch was er nog net plaats genoeg, hem gelegenheid te geven, z'n zwaren arm uit te strekken naar de plek, waar z'n geruite petje op zijn massieven kop stond. Bij dit gebaar sprak Joep deze gedenkwaardige woorden:

„Dat gaat boven me pet!"

Daarna zette hij zijn hoofddeksel weer op dezelfde plaats vanwaar hij het, als uiting van grootste verbazing, had opgetild.

In dit oogenblik, terwijl Joep zijn verhit brein wat lucht gaf, moest hij zijn toekomst-visioenen in werkelijkheid voor zich hebben gezien!... Hij schraapte een schorren kreet van behagen door zijn keel. Zijn armen strekte hij

wijd uit, alsof hij naar iets greep. Zelfs maakte hij een soort luchtsprong op z'n plompe korte zeemans-beenen.

„Verdikkeme!" bromde Joep.

En toen zette hij het op een ren. Hij keek niet achter zich, alsof zijn kwade geweten hem op de hielen zat. Hij

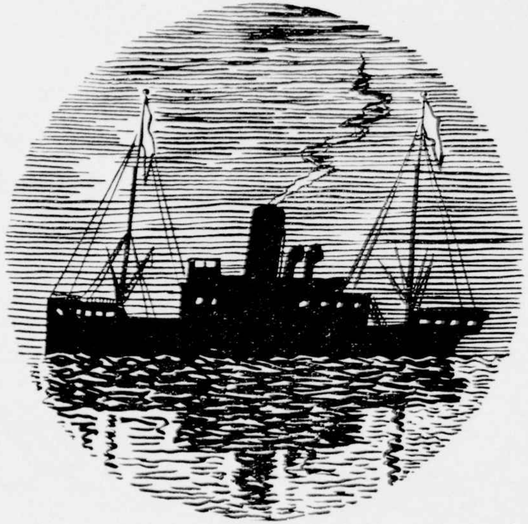

staarde vooruit in het duister, alsof hij geen sekonde te verliezen had, om al de heerlijke dingen, waar hij achteraan holde, zoo spoedig mogelijk in te halen.

Zoo bereikte Joep, in weerwil van zijn onvasten gang, niettegenstaande het schommelen van zijn bewegingen, het schip, waarop hij als kok gemonsterd had. Zonder ongelukken laveerde hij over de loopplank. Eer hij in de kombuis verdween, keerde hij zich naar de zwarte om-

trekken van de stad. Uit zijn zak had hij het papier gehaald. Dit zwaaide hij boven zijn hoofd met een dronkenmans-uitbundigheid, welke onverantwoordelijk moest heeten voor iemand in het bezit van zulk een belangrijk geheim, waarvan toekomst, rijkdom, geluk afhingen.

Bij het binnen-strompelen van z'n nacht-logies brabbelde hij nog met dikke tong:

„Noorderbreedte... westerlengte!... daar heeft Joep geen kaart voor noodig om te weten, dat zijn eigen schip hem daar het vlugst heenbrengt!"

Na deze raadselachtige woorden sloot hij de kombuisdeur achter zich, om, languit-gestrekt op de gelukkig gedoofde kachel, z'n roes uit te slapen, eer de „Stad Kingston" den volgenden ochtend vroeg de ankers zou lichten, op weg naar Jamaïca.

HOOFDSTUK V.

Als verstekeling aan boord.

„Verstekeling" is een goed, echt Hollandsch woord. De beteekenis ervan is duidelijk: het woord slaat op iemand, die zich „versteekt", dat is verstopt of verbergt. Onder „versteken" wordt ook wel „berooven" en „verstooten" verstaan. Maar als men de uitdrukking bij het zee-wezen gebruikt, kan er slechts één beteekenis voor „verstekeling" zijn. Dat is dan iemand, die zich ongemerkt aan boord van een schip heeft weten te verstoppen, om op die manier als gratis-passagier de reis mee te maken. Het Engelsche zee-varende volk gebruikt het woord „stow-away", dat eigenlijk over de geheele wereld gebruikt wordt. De letterlijke vertaling van het Engelsche woord wijst erop, dat men bedoelt aan te geven, hoe iemand zich tusschen de lading tracht te laten wegmoffelen.

Maar of we nu het sprekende Nederlandsche woord „verstekeling" gebruiken, of de omschrijving „verstopte mede-varende", of het Engelsche „stow-away", de beteekenis moet den lezers van dit boek voldoende klaar zijn, als we den held van ons verhaal terugvinden als „verstekeling" op hetzelfde schip, waarop de nooit nuchtere Joep blijkbaar de eervolle betrekking vervulde van scheepskok.

Teun had zich verstoken zoo goed als het zoo'n kleinen gauwdief maar mogelijk is. Z'n jongens-achtige brutaliteit had hem in staat gesteld, zich ongemerkt aan

boord van „De Stad Kingston" te begeven. Het was hem zelfs mee-gevallen, hoe betrekkelijk eenvoudig zoo'n waagstuk iemand gelukt.

De meeste moeite had hem nog gekost, om onder de honderde schepen, die in de overvolle Rotterdamsche haven langs de kaden en op stroom lagen, uit te vinden wèlk schip aan *zijn* doel beantwoordde. Want Teun had een bepaald doel.

Als je 'n heelen dag in een dompig kelderhok opgesloten moet zitten, met geen andere afleiding dan een stuk papier met wat onsamenhangende woorden en onbegrijpelijke getallen beschreven, dwalen je gedachten wel af naar andere dingen. Ja, vooral toen het meewarige oude mannetje hem aan een touw een flesch met water omlaag had weten te smokkelen, omdat de jongen klaagde over dorst, waren Teun's gedachten plotseling in de goede richting gaan werken!...

Hoera! dàt was 't!... Het voornaamste woord, dat op het Spaansche document ontbrak, de plaats-aanduiding, waarom feitelijk het geheele geheimzinnige stuk draaide, werd plotseling opgelost doordat hij weer tusschen zijn handen hield een soortgelijke flesch als hij den vorigen dag uit den Nieuwen Waterweg had opgevischt!

Dit eigenaardige soort flesschen was afkomstig van Jamaïca.

En meteen stond voor den jongen avonturier slechts één ding vast, — hij mòèst naar Jamaïca!

Het papier liet hieromtrent geen twijfel. De eerlijke vinder moest het document, benevens het voorwerp, waarin het papier had gezeten, zèlf naar de woonplaats van den onbekenden afzender brengen. 'n Bof dat hij die flesch aan het touw over zijn schouders had gehangen!...

Wat het Spaansche document betreft, — Teun had de letterlijke vertaling ervan, waarmee hij 't verder maar moest zien klaar te spelen. Dat zou wel losloopen.

Mits hij eerst maar in Jamaïca terecht kwam...

Jamaïca!... De kwajongen had het bewijs al geleverd, dat hij een uitblinker was in aardrijkskunde. Om zonder kaart of atlas, zoo maar uit je hoofd, minstens een tiental vreemde aardrijkskundige namen op te noemen, elk beginnende met een „J" en eindigend op een „a", gaf een staaltje van zijn bizonderen aanleg in dit vak.

Maar ons onderwijs op de openbare lagere school gaat nog niet zoover, dat schooljongens daarbij leeren welke de snelste en beste manier is om op elk van die plaatsen te komen. Daar zat Teun even met de handen in z'n korte gele stoppelhaar.

Niet al te lang echter! Hij had het gevoel, dat er haast met de zaak moest worden gemaakt. Vooral toen hij, na zijn geslaagde ontsnapping, onder het gordijn van de gelagkamer doorkijkend, den Spanjaard weer met het Spaansche document gezien had; op hetzelfde oogenblik, dat blijkbaar met zijn goedvinden een vreemde man, een soort zeemanstype, zou je zeggen, het papier in z'n zak stak. Die Sênor Ibanez Andalousos was er de man niet naar, de zaak niet door te zetten, nu hij

eenmaal begreep welk kostbaar geheim hij in handen had gekregen. Bovendien had die Spanjaard zooveel handlangers onder het rare gezelschap zeelui, dat „Het Wapen van Saragossa" bezocht.

Nee! Teuntje snapte drommels goed, dat hij er als de kippen bij moest zijn. De omstandigheid echter, dat hij niet veel meer dan een Rotterdamsch straat-gannefje was, zoo eentje waarvan er dertien in het dozijn gaan, maar die, van zessen-klaar, al jong door het voor hen moeilijke leven weten te scharrelen, vroeg-wijs en vroeg-slim, gewend om overal hun wip-neus in te steken, hier wat opvangend wat anders voor 'n kwajongen van heelemaal geen belang lijkt, of daar weer iets afluisterend wat voor iemand anders bestemd is, in één woord Teun's overigens niet benijdenswaardig lot van telkens op straat gejaagd armelui's pleegkind, had hem geleerd, z'n jonge verstand te scherpen, en overal achter te komen wat hij verlangde te weten.

Hij wist de verschillende plaatsing-bureaux wel te liggen. Hij herinnerde zich waar de zeelui bij den waterschout aan- en af-monsterden. Hij wist ook waar de lijsten hingen met aankomende en vertrekkende schepen.

't Was al avond en donker, terwijl hij daar over straat ging. Maar hij dacht aan een kantoor-ruit, vlak onder een straatlantaren, waar hij wel zou vinden wat hij zocht. En nauwelijks had hij het bedoelde kantoor-gebouw bereikt, of hij zag al op een afstand hoe de lantaarn volop licht liet schijnen op de ruit. Daarachter hing de lange opgave met scheepsnamen.

Hij las de geheele scheepslijst vlug af. Om zeker te zijn, dat hij zich niet vergist had, las hij de scheeps-opgaven nog eens van beneden naar boven. Ja, daar had je de

plaats, die hij zocht, — *Jamaïca!* Tusschen haakjes stond er achter: „West-Indische Eilanden”... Overbodig! Teun wist wel waar hij Jamaïca, een der Groote Antillen bij Midden-Amerika, te zoeken had!... Laat nog eens kijken, — welk schip voer daarheen? Zijn vuile wijsvinger bleef tegen de kantoorruit kleven op de plek, waar achter den plaats-naam Jamaïca de scheeps-naam „De Stad Kingston” geschreven stond. Mooi zoo! Dat klopte precies. Kingston was immers de hoofdstad en voornaamste haven van het West-Indische eiland?... Dat dus de boot, voerende den naam „De Stad Kingston”, een geregelde verbinding onderhield tusschen Jamaïca en Nederland, tusschen Rotterdam en Kingston, was zonne-klaar!

Waar lag „De Stad Kingston”?... Teun keek nog eens op de scheeps-lijst, — Maashaven. Dat had-ie wel gedacht! Dat was niet eens zoo'n tippel. Hij behoefde zich niet lang te bedenken. Vooral niet, omdat die nuttige scheepslijst hem in de laatste kolom ook nog had meegedeeld, dat het schip den volgenden ochtend vroeg van Rotterdam vertrok.

„Dus juist de tijd om een eerste-klas passage-biljet te koopen en me koffers te pakken!” spotte Teun.

Noch het ontbreken van het een, noch van het ander maakte hem veel kopzorg. Onder het stevig voort-stappen

verkneukelde hij zich zelfs, hoeveel makkelijker het voor iemand als hij was, om met al je bagage op je rug op reis te gaan! En ook trachtte hij uit te rekenen hoeveel geld hij wel uitspaarde, als hij zonder passage-betalen de reis naar dat verre land maakte?...

Hij voelde in zijn onuitputtelijke broekzakken. Daar dansten één dubbeltje, drie 2½-centstukken en 'n halfje. Teun bezat een vooruitzienden geest. Zou hij mondvoorraad inslaan met het oog op zijn voeding onderweg? Toen hij voor het winkeltje op den hoek van de Katendrechtsche Kade stond, zag de uitstalling er wel verlokkend uit!... Daar lagen allerlei levensmiddelen, lekkere vruchten, blikjes met velerlei lekkernij, flesschen met ingemaakte eetwaren.— Hoeveel was ook weer 1 duppie, 3 kwakken en 1 halfie?... 18 cent!... Wat kòcht je daarvoor?... Nee, dan liet hij zijn kapitaal liever onaangeroerd!...

Z'n mageren jongenskop in den nek gegooid, liep hij het winkeltje voorbij, alsof de honger van een heelen dag zonder eten, en de dorst van een daglang niet drinken, geen invloed op hem uitoefenden.

Kom! als hij maar eenmaal aan boord gesmokkeld was, zou die proviandeering op reis ook wel mee-vallen!... Wie zich zorgen van tevoren maakte, — niet Teun!

Aan de haven-ka zag hij het schip donker liggen. Hij maakte zich klein. Daar stond een lange sliert spoorwegwagens, die zeker uit het schip waren vol-geladen. Op handen en voeten kroop de jongen onder de wagens door. Hij zag den omtrek van de scheepstrap. Maar 't leek hem te gevaarlijk, daarlangs aan boord te komen. Liever klauterde hij langs een toestel naar boven, dat met z'n ijzeren armen naar het schip uitstak en tot boven het nog ge-

opende midden-luik reikte... Daar lag juist de schuilplaats, die hij noodig had.

Als een kat op z'n nachtelijke klauter-tochten, klom Teun langs de dwarsstangen omhoog. Lekker dat 't zoo donker was!... Op z'n buik schoof hij langs het vooruitstekende los-toestel... Waarachtig! hij trof 't!... Er was nog een soort breede sporten-ladder, die naar de laadruimen omlaag voerde. Als 'n statie-trap!... Zoo makkelijk had Teun 't zich niet durven voorstellen!...

Daar beneden was het nog tweemaal zoo donker als de nacht buiten. Dat hielp ook al mee!... Op den tast nu een goed plaatsje gezocht, waar hij zich zou kunnen verstoppen... In den versten hoek raakten zijn tastende vingers iets aan, waarvan hij in het donker niet zoo vlug begreep wat het kon zijn. 't Leek wel een groote tros met langwerpige vruchten... Dat zou een tweede bof zijn!... Verbeel je! 'n scheepsruim met vruchten!... Daarmee kon je nog eens zoo'n zee-reis wagen!

Doch hij zou er nu maar afblijven. Die vruchten-trossen konden hem voorloopig beter helpen als schuilplaats dan als voedingsmiddel. Hij kroop er zoo diep mogelijk achter weg. Daar zocht hij een nauw plekje, waar hij zich in 'n krul te slapen kon leggen. Want 'n maf dat-ie had...

Zoo sliep Teun als verstekeling aan boord van „De Stad Kingston"...

Toen hij wakker werd, was het schip al onder stoom. Het luik was gesloten. Boven zijn hoofd hoorde hij de drukke passen van matrozen, die op het dek van het vertrekkende schip bezig waren.

Jammer, dat Teun niets te zien kreeg van het achter hem verdwijnende Rotterdam. Och! zoo'n prachtig fijn gezicht!... En ook van den Nieuwe Waterweg zou hij niets

te zien krijgen... Wel jammer, want de jongen hield van de Maas en van de naar zee gekanaliseerde Rotterdamsche Waterweg, — was d'r emmeser verkeer in ons heele land dan tusschen Rotterdam en Hoek-van-Holland?...

Maar straks, als het schip eenmaal buiten de pieren zou zijn, op de Noordzee, op weg naar het vreemde, verre land, varende in het ruime sop, dan zou hij wel ergens een gaatje vinden, om wat van de reis te zien.

Voorloopig koesterde Teun slechts één gedachte, — hij gevoelde namelijk een onbedwingbare behoefte om zijn honger en dorst te stillen. Hij maakte zich niet bezorgd, dat hij hier in het halfdonkere scheepsruim van gebrek zou omkomen. In zijn flesch zat genoeg water, om hem de eerste dagen van drinken te voorzien. Als hij het maar zuinig aanlegde met rantsoeneeren, zou de Jamaïca-flesch hem een heel eind in de richting van Jamaïca brengen. En wat den honger betreft, had hij den vorigen avond al bemerkt, dat hij hier goed was terecht gekomen! Nu het wat minder donker was, kon hij beter zien waar hij zijn schuilplaats gekozen had. Zooals hij wel had gedacht! Het was een hoop reusachtige trossen met bananen, waarachter hij geslapen had.

Lijkt wel op Luilekkerland! dacht de jongen. En toevallig, dat hij zijn laatste centjes niet uitgegeven had, om levensmiddelen in het winkeltje op de kade te koo-

pen! Teun hield van bananen. 'n Lekker, gezond, altijd welkom smullerijtje!

Nou, bij z'n Tante en Oom thuis werd hij op zooiets nooit getracteerd, — dat zat d'r niet an! Maar daarom had hij van tijd tot tijd wel eens kans gezien, zoo'n smakelijken hap naar binnen te werken. En kijk nou 's aan! daar zat hij hier temidden van een overvloed van dat lekkers, waarbij hij makkelijk een paar weken het leven zou kunnen houden!

Als je eenmaal als verstekeling op reis bent, moet je maar nemen wat je krijgen kunt. Dit was een stelregel, waaraan Teun zich nu gaarne overgaf. De trossen waren groot en zwaar. De jonge begreep, dat het schip in Rotterdam zijn geheele lading bananen gelost, en een klein gedeelte in het ruim achtergehouden had, om op de terugreis naar het bananen-eiland Jamaïca voor de bemanning ook een versnapering bij de hand te hebben.

Maar Teun was 't eerst aan bod!... Hij scheurde een paar vruchten van den stevigen tak af, waaraan zij nog vast-gegroeid zaten. Op z'n gemak ontschilde hij de vruchten. En alsof hij den heelen langen dag niets anders te doen zou hebben, begon hij één voor één de zoete vruchten op te smikkelen. Hij proefde als 'n kenner!... Nog niet heelemaal rijp, schatte hij. De schil was ook nog wat groen. Wacht maar! Dat zou elken dag beter worden. Hij had er verstand van! 'n Banaan is pas op z'n lekkerst en geurigst, als de schil mooi amber geel is geworden. Desnoods mogen d'r wat roestvlekken op de schil zich afteekenen. Dat verhoogt de rijpheid en den smaak! Dus hoe langer de reis zou duren, hoe lekkerder hij hier zou zitten smullen,— ...wat 'n leventje als verstekeling!

Toen hij vijf vruchten verorberd had, voelde hij zijn honger gestild. Een zuinige dronk voltooide zijn maaltijd. Wat nou?...

Hij wilde wat uitkijken, als het mogelijk was. Maar dit ging niet. Er waren geen patrijs-poortjes in de wanden; en het bovenluik was gesloten. De jongen had voorzichtig zijn onderzoek ingesteld. Hij zat opgesloten. En voorloopig moest hij daarin berusten. Hij zag een paar kieren in het dekluik. Dat zou dus niet zoo vast gesloten zitten, of daar was wel te vermurwen aan, als hij 's nachts eens een luchtje aan dek zou willen scheppen.

Den langen dag moest hij maar zien door te komen, — hij zat op het schip, dus moest hij meevaren. En was er beter of makkelijker manier, om zijn doel te bereiken?

Dien eersten dag bracht Teun met eten, drinken en slapen door. Dat was zoo wel uit te houden!...

Maar dien nacht onderging hij zijn eerste onaangename ervaring aan boord van „De Stad Kingston". Want midden in het holst van den nacht werd hij uit zijn slaap geschrikt door een schuivelend geluid, dat zich in zijn richting bewoog. Het was te donker om iets te zien. Maar hij hoorde met verdubbelde scherpte hoe er in zijn nabijheid zacht werd gezucht, terwijl zich iets tastends langs de vruchten-trossen bewoog, waarachter hij zich weer had te slapen gelegd. Wat kon dat zijn? Teun luisterde wat hij kon. Klonk 't niet alsof er zachtjes een paar bananen van den voorsten tros werden

afgerukt? En hoorde hij niet, hoe een etende beweging in zijn nabijheid werd gemaakt?... Wat was 't?!

Teun hield zich onbewegelijk. Zelfs sliep hij onrustig in. Maar telkens als hij, wakker schrikkend, zijn ooren weer spitste, meende hij aan den anderen uithoek van het ruim de ademhaling te hooren van een mensch of beest dat sliep.

Den volgenden dag waagde Teun het niet, uit zijn schuilplaats te kruipen. Was hij hier wel alleen? Nee! bepaald niet! En wie was 't, die de vrijwillige gevangenschap met hem deelde? In elk geval: een geheimzinnig gezelschap!... Want 's nachts herhaalde zich hetzelfde zonderlinge geschuivel en gezucht, alsof iets in de richting van de vruchten-trossen voortschoof. Toen weer gevolgd door dat geluid van iemand, die zijn hart aan de bananen ophaalde.

Dat Teun zich niet vergist had, of zich parten liet spelen door zijn verbeelding, bleek hem wel den volgenden ochtend. Hij zelf was zoo voorzichtig geweest, de bananen-schillen ver achter de trossen weg te moffelen, opdat niemand ontdekken zou, dat er van de vruchten gegeten was. Maar die nachtelijke rond-scharrelaar was niet zoo voorzichtig uitgevallen. Want terwijl Teun tusschen de bananen-vingers door tuurde, zag hij in het licht van een zonne-straal, die door het luik-kier omlaag drong, hoe daar, over den grond verspreid, een aantal afgepelde schillen lagen.

Dat gaf Teun voldoende zekerheid, dat hij niet de eenige was, die zich hier te goed deed. Prettig vond hij de gewaarwording niet. Hij was, voor zijn part, liever alleen geweest. Vooral omdat hij zich nu nog meer in acht moest nemen, om zich dood-stil te houden en

door geen enkele beweging te verraden. In elk geval had hij de zekerheid, dat hij zich in gezelschap bevond van een levend wezen... Maar wie?

Elke twijfel op dit punt werd weggenomen door zijn volgende ervaring als scheeps-verstekeling.

Nadat hij het vijf dagen zoo had uitgehouden, werd het Teun te machtig. Hij had wel geen last van honger of dorst. De bananen smaakten hem bij elk maal lekkerder, en zijn water-voorraad was nog niet uitgeput. Maar de nieuwsgierigheid, de eentonigheid, de verveling dreven hem uit zijn veilig schuilplaatsje. Hij had het besluit genomen, dien nacht het luik te openen en een frisschen neus in de nachtelijke buitenlucht te halen. Geluidloos kroop hij naar het midden van het ruim, na zich eerst te hebben overtuigd, dat het diepe ademhalen als van iemand die slaapt, weer te hooren was. Toen heesch hij zich zacht langs een der scheepsbinten omhoog; hij zette zijn schouder onder het luik; en wrong zich naar boven onder het dekzeil, dat over het luik was gelegd.

Zoo bleef hij roerloos liggen. Maar dit gedeelte van het schip leek uitgestorven. Teun waagde het dus, een uiteinde van het zware geteerde zeil op te tillen...

O! de prachtige sterren-nacht! Honderd maal mooier dan de sterren, die hij anders uit zijn dakvenstertje in het Vlaardingsche Steegje bekeek. Hij bleef eenige uren zoo liggen. Het gaf op die manier eens 'n prettige afleiding na het dagenlange verblijf in het donkere scheepsruim. Hij ademde de zoele nachtlucht op. 't Was of hij den zilten smaak van het zee-water op z'n lippen proefde. Hij wist niet hoe lang hij zoo bleef liggen genieten...

Doch hij hoorde voetstappen naderen. De roerganger op de scheepsbrug werd zeker afgelost. Teun kroop behoedzaam onder het veilige zeil weg.

Doch toen hij, nadat de stappen zich over het holklinkende dek verwijderd hadden, zijn nog veiliger schuilplaats in het scheeps-ruim weer wilde opzoeken, bemerkte hij tot zijn verrassing, dat het luik gesloten was. Hoe hij ook rukte of trok, sjouwde of sjorde, er was geen wikken of verwegen aan...

Dat was me 'n koopje! Inplaats van opgesloten te zitten en er niet *uit* te kunnen, zat hij buitengesloten zonder er weer *in* te kunnen. Het laatste leek hem, onder deze omstandigheden, nog erger dan het eerste!... Wat moest hij nu beginnen?... Zijn prachtigen schuilhoek was hij kwijt! Zijn voorraad levens-middelen was onbereikbaar geworden! Zijn drinkwater-flesch had hij daar zelfs achter gelaten!

Het eenige wat hem te doen bleef, was zich muis-stil onder het dekkleed te houden. Hij was klein en mager. Misschien dat de bemanning van het schip den bobbel onder het zeil niet zou opmerken.

Maar ditmaal liet Teuntje's gelukkig gesternte hem in de steek. De nieuwe dag was nauwelijks aangebroken, of hij liep al in den kijker. Een van de bemanning kwam langs het luik en zag de on-effenheid onder het zeil. Hij stak er een groote groffe hand naar uit...

„Wel alle deksels!" gromde een onaangename stem, „zou je niet zweren, dat d'r wat levends onder leit?!"

En meteen had de greep stevig beet. Het zeil werd weg-gerukt. Teun voelde zich hardhandig in z'n kraag gepakt. Hij zweefde in de lucht, maakte een halven slag om, en keek in het gezicht van den scheepskok van „De Stad Kingston".

Teun was geschrokken. Maar daarom vergat hij er zijn goede manieren niet bij, die hem thuis met zooveel scheld-

woorden waren ingeprent, zoodat hij ze zelfs tegenover een barschen veldwachter op den Maasdijk niet vergat, en ze op dit oogenblik zeer van pas te berde bracht.

„Goeie morge, meneer", sprak hij zoo vriendelijk mogelijk, „ik hoop dat u goed geslapen heeft."

De scheepskok stond even verbaasd bij deze, zoo beleefd en onderdanig mogelijk uitgesproken vraag.

„Of ik goed geslapen heb?" vroeg hij terug. „Ik heb zelfs zoo goed geslapen, geloof ik, dat ik je maar niet overboord zal smijten, wat ik anders zeker zou hebben gedaan!"

„Ik dank u wel", zei Teun uit den grond van z'n hart, dat op dit oogenblik een weinig uit de maat klopte. „Ik zou, eerlijk gezegd, ook liever aan boord blijven, als 't u hetzelfde is."

„Heb je al die dagen onder dat zeil verstopt gezeten?" vroeg de barsche stem van den scheepskok.

Teun was bang, dat hij toch nog overboord zou worden gezet, als men bemerkte, dat hij van de bananen gegeten had. Hij jokte trouwens niet heelemaal, toen hij bedeesd antwoordde: „Onder 't zeil, met uw permissie."

„Heelemaal niet met me permissie!" lachte de ander ruw. „Ik zal den kapitein vragen, of ik je als koksjongen in de kombuis mag gebruiken. Maar dat zeg ik je, in de eerste de beste haven trap ik je met me zee-laarzen tegen je zitting zelf van de schuit af!"

„Mag ik vragen, meneer, wat die eerste-de-beste haven is?"

„Wel verdikkeme! ben je aan boord gekomme zonder zelfs te weten dat we naar Kingston op Jamaïca varen, om 'n nieuwe scheepslading bananen te halen?"

„Bananen!" zuchtte de jongen. Daarbij keek hij weemoedig; want hij kon niet nalaten, aan de volle trossen te denken, die daar beneden in het scheeps-ruim nog op hem wachtten, om verder verorberd te worden. Maar hij zorgde er wel voor, dat hij met geen enkel woord zich liet ontvallen, dat hij meer wist van het partijtje bananentrossen, dat in een der donkerste hoeken van het scheepsruim geborgen lag.

De scheepskok, of laten we hem bij den naam noemen, waaronder we hem al kennen: Joep, had weer een van z'n ruwe uitvallen gehad:

„Verbeel-je maar niet dat je hier aan boord bent gekomme om fijne vruchtjes te schransen!... We zullen je laten werken, dat de schillen d'r af vliegen!... En je zult gauw genoeg weten wat 't wil zeggen, om als koksmaatje onder den scheepskok van „De Stad Kingston" te dienen."

Toen greep hij Teun weer in z'n nek en sleurde den, overigens volstrekt niet tegen-spartelenden jongen naar de scheepsbrug, om aan den kapitein van het schip rapport uit te brengen, hoe hij een verstekeling onder het zeil van het midden-ruim ontdekt had.

Dat viel nogal mee. De gezagvoerder van het schip

was een onverschillige Engelschman, die blijkbaar wel meer met stow-away's had te maken gehad. Hij was niet onvriendelijk; hij was ook niet vriendelijk. Het leek wel, alsof hij 't niet eens de moeite waard vond, op dat nietige kereltje acht te slaan, door den reusachtigen scheepskok vastgehouden.

Hij gaf kort-af zijn bevelen:

„Zorg ervoor, dat hij in de eerst-volgende haven van boord gezet wordt, kok."

„Daar zal ik eigenhandig voor zorgen, kap'tein!" antwoordde de ruwe kerel.

„Maak dat hij werk aan boord vindt om z'n kost goed te maken."

„Ik zal hem in de kombuis gebruiken, kap'tein."

„Misschien dat we dan aan boord kans hebben, wat dragelijkers te eten te krijgen dan we dat van jou gewend zijn, kok."

Hiermee draaide de kapitein zich op zijn hielen om, terwijl hij den scheepskok, die meteen een veeg uit de pan gekregen had over zijn onvoldoende kookkunst, beteuterd liet staan. Om z'n figuur te redden, zocht de kok zijn wraak op Teun te koelen.

Hij kneep hem in z'n nek, dat Teun de tanden op elkaar moest zetten om het niet uit te gillen van pijn.

„Allo marsch! jou leelijk klein mirakel!... Ingerukt, naar de kombuis!... Aardappels jassen voor de bemanning! Snert kooken! En het fornuis poetsen!... Laat ik niks op je an te merken hebben, want anders slaat Joep je tot moes!"

Om z'n dreigement kracht bij te zetten, gebruikte Joep niet z'n handen, maar een van zijn voeten, om Teun den kortsten weg te wijzen van de scheepsbrug naar de kom-

buis. En dit was voldoende voor het nieuwe koksmaatje om zekerheid te verkrijgen, dat, eer Kingston bereikt zou zijn, het werk dat hem door den scheepskok aan boord zou worden opgedragen, niet van den makkelijksten aard zou zijn, en dat de straffen, die hij daarbij zou oploopen, verdiend of onverdiend, zijn gevoeligste plekken zouden treffen.

Hij had zich in dit vooruitzicht niet vergist!

De dagen, die volgden, werden gekenmerkt door een bijna onafgebroken stortvloed van verwenschingen, neerkomend over het meestal onschuldige hoofd van het koksmaatje door den scheldenden kok, die onuitputtelijk bleek in het bedenken van afstraffingen, welke hij, dikwijls zonder de minste aanleiding, op den knaap liet neerkomen.

Er was letterlijk niets wat Teun in de oogen van Joep goed kon doen. Als hij het water moest opzetten, deed hij het verkeerd. Moest hij aardappels schillen, dan was het nooit naar den zin van z'n baas. Schrobde hij den vloer van de kombuis, dan heette 't, dat hij slordig met water morste. Poetste hij de scheepskeuken, dan hoorde hij, dat hij den boel nog vuiler had gemaakt dan het fornuis al geweest was.

Elk standje, dat om hem heen donderde, alsof er een zuid-westelijke passaat over het schip los-bulderde, werd vergezeld van een pak slaag van Joep's reusachtige handen, of met een paar schoppen van Joep's krachtige beenen.

Hoe Teun ook z'n best deed, — 't was nooit naar den zin van den vloekenden en tierenden ruwaard.

Als het koksmaatje wel eens over de verschansing tuurde, nadat hij weer op een portie scheldwoorden en een dracht slagen onthaald was, dacht hij hoe hij zich het

leven van een scheepsjongen aan boord toch anders had voorgesteld. Thuis had z'n tante Door hem dikwijls z'n huid ongemakkelijk vol-gescholden, en Oom Dries was evenmin zuinig uitgevallen met het toedienen van 'n argeloozen opstopper naar den jongen. Maar dat haalde niet bij zoo'n behandeling als hij van den scheepskok te verduren had. Vooral als Joep weer gedronken had, en de kok ontpopte zich ook aan boord als een aarts-pimpelaar, was er geen land met hem te bezeilen. Dan zwaaide de zware, vierkante kerel de kombuis door, z'n koksmuts scheef op het hoofd, onvast op z'n beenen, 'n hand vooruitgestoken, om den jongen in z'n lurven te pakken.

De wartaal, die hij dan in z'n dronkenschap uitsloeg, liet Teun over zich heen lawaaien; maar hij trachtte de slagen en stompen te ontwijken, die de kerel naar hem mikte.

„Eer we K-k-kingston binnen l-l-loopen, zal J-j-joep een vol-vol-volleerde scheepskok van je hebben ge-ge-gemaakt!" stotterde hij dan. En zijn geweldige hand suisde om Teuntjes tintelende ooren.

Het werd nog erger, toen 'n paar dagen later de scheepskok den koksmaat zou leeren, een nieuwen schotel klaar te maken.

„We zullen den kap'tein vandaag erris trakteeren!" had

hij 's morgens gezegd. „De ouwe vaart op 'n bananenschip en hij is dol op 'n fijn bananen-gerecht. Ik heb beneden nog 'n voorraadje vruchten bewaard. Ik zal je vandaag leeren, hoe je daar 'n lekkere schotel van kunt maken..."

Teun wachtte in de kombuis, met gemengde gevoelens vervuld, op de terugkomst van den scheepskok. Wat bedoelde hij met die voorraad beneden? Als de kok maar niet merkte, dat de jongen van de bananen-trossen gegeten had!

Maar daar kwam Joep al aan-zwaaien!

Hij zag purper-rood van kwaadheid. Hij hikte van drift. Hij balde zijn vervaarlijke knuisten op 'n afstand.

„Ze zijn aan m'n voorraad geweest!" brulde de woedende man. „Niet één hebben ze d'r overgelaten!... Het eerste wat me overkwam was dat ik uitglee' over 'n hoop bananen-schillen, die ze daar zoo maar over de vloer hadden gesmeten... Jawel! schillen genoeg, maar geen enkele vrucht meer!"

Hij had een greep naar Teun gedaan.

„En nou zou ik wel 's willen weten, jou af-gedrie-dekselsch ongeluksjong, wie me dat koopje gebakken heeft!... D'r is niemand anders aan boord dan jij, die daar kan hebben rondgescharreld en al die bananen heeft opgegeten!"

De slagen daalden onbarmhartig op Teun neer.

„Vertel op!... vertel op!... maar vertel dan toch op hoe je al die bananen naar binnen gewerkt hebt!", tierde de scheepskok, die nu geen kans meer zag, voor den kapitein een lekker schoteltje klaar te maken.

Maar Teun gaf geen kik. Hij gaf geen kik bij het geweldige pak slaag, dat hem werd toegediend. Maar hij

gaf ook geen kik als antwoord op de overstelpende vragen van den hardhandigen kwelgeest.

„Dat hoort d'r zeker zoo bij, wanneer je als verstekeling meevaart!" zuchtte Teun.

Maar hij verbaasde er zich over, hoe de geheele voorraad bananen had kunnen verdwijnen, sedert hij zijn schuilplaats in het ruim verlaten had?

In de volgende dagen zou hij zich nog sterker verbazen. En hij zou nog heel wat gevoeliger afstraffingen van Joep op z'n arme jongenshuid voelen neerkomen.

HOOFDSTUK VI.

Een schip waarop het spookt.

Als Joep de scheepskok nuchter was, schold hij op alles en nog wat. Maar als hij dronken was, ging hij zoo liederlijk te keer, dat zelfs de kapitein er aan te pas kwam. En ditmaal kwàm de kapitein van „De Stad Kingston" er aan te pas. Joep ging in z'n kombuis als een razende rond. Hij smeet met borden en pannen; hij rammelde met lepels en vorken. Z'n koksmuts stond heelemaal op half zeven, en z'n boezelaar wapperde woest om hem heen. Hij balde zijn vuisten en maakte denkbeeldige boksbewegingen naar een vijand, dien niemand zag, maar op wien de ziedende kok het toch voorzien scheen te hebben.

„Als ik 'm te pakken krijg!... als-ie in m'n handen valt! ...tot hutspot sla ik 'm!... voor de haaien smijt ik 'm!"

„Tegen wien heb je 't?" had de kalme kapitein gevraagd. Hij was gewend met roerig zee-volk om te gaan; maar vooral van dien lastigen Hollandschen scheepskok wist hij al dat hij rare streken op z'n kompas had.

„Tegen wie ik zoo te keer gaat?" schreeuwde de kok, die volstrekt niet bedaarde tegenover den kapitein. „Als ik dat wist, hoefde u niet van de commando-brug naar Joep's kombuis te komen!"...

„Ik vraag je tegen wien je zoo te keer gaat?", herhaalde de kapitein, die met dit antwoord niet tevreden was.

„Ik weet 't niet!... En dat maakt me zoo af-ge-driekaters nijdig!" brulde de kok.

„Wat is er dan gebeurd?", vroeg de kapitein kort-af.

En toen kon Joep eindelijk, met driftige horten en stooten vertellen wat de reden was van zijn razernij.

Eerst was 't die geschiedenis met de verdwenen bananen geweest. De scheepskok had 'n partijtje in het scheepsruim bewaard, om er den kapitein en de bemanning op reis mee te tracteeren. Natuurlijk verdacht de scheepskok er dien kwajongen van. Maar de verdenking had hij weer moeten laten varen. Want overdag liet hij den snotneus geen minuut alleen, — zoo hard liet hij dien verstekeling voor z'n kostje werken. En 's nachts sloot hij het koksmaatje op in een hok, dat aan de kombuis grensde, — geen mogelijkheid, dat 't jong daaruit kon kruipen!

En toch, en tòch!... èlken nacht was er wat verdwenen uit de kombuis, waar de kok zelf lag te slapen!... Of de duvel d'r mee speelde!... Van de overige bemanning was d'r geen, die tot zooiets in staat was!... Die loerden ook al op den geheimzinnigen dief...

De eenen nacht was er een schotel met snert leeg-gegeten; den volgenden nacht was er een groot stuk gebraden schaapsvleesch verdwenen... Dan was de koffie-ketel leeg-gedronken en dan weer was 'n vaatje wijn verdwenen, dat onder berusting van den kok in de kombuis bewaard werd.

Voor vandaag zou de bemanning van het schip bruine boonen met gebakken kaantjes te eten krijgen. En terwijl Joep zich even om-draait, is al het lekkertjes pruttelende spek uit de pan verdwenen! Hij had er het koksmaatje al 'n aframmeling voor toegediend, ofschoon die jongen 't onmogelijk kon gestolen hebben, want die zat op het voorschip aardappels te jassen, terwijl de kok in z'n kombuis bezig was.

Zoo deed Joep z'n verhaal, afgebroken met verwenschingen en bedreigingen.

„Als ik 'm te pakken krijg, stop ik 'm levend in m'n grootste soepketel en kook er snert van!"

„Ga je gang", zei de kalme kapitein, „als ik d'r maar niet op getracteerd word!"

Hij had naar den woedenden scheepskok geluisterd. Maar bij zichzelf nam hij die verhalen niet ernstig op. Hij dacht natuurlijk, dat Joep wel te diep in het glaasje zou gekeken hebben. Misschien had hij in z'n roes wel zelf de kaantjes opgegeten! En wat het verdwenen vaatje wijn betreft, had de kapitein daaromtrent zijn zeer be-

paalde meening in verband met de levendige kleur van Joep's neus.

Maar een paar dagen later kwamen nu ook klachten van de andere leden der bemanning.

De eerste-officier, 'n gemoedelijke zeeman, die niet makkelijk uit z'n humeur te krijgen was, liep te mopperen, dat er iemand in z'n hut was binnen-gedrongen en een paar van de beste dekens van z'n kooi had mee-genomen. Zonder 'n spoor achter te laten! En hoewel het heele schip door-zocht werd, waren en bleven de dekens weg. Gelukkig was het, dat het schip de warme streken al genaderd was. Maar zoo'n brutale streek was toch ongehoord.

Joep ging weer op 'n verschrikkelijke manier tegen Teun te keer; al bezwoer de jongen hem bij hoog en laag, dat hij aan boord volstrekt geen behoefte aan dekens had en ook thuis nooit gewend was geweest, onder dekens te slapen. Hoe kon hij bovendien de schuldige zijn? — van 's morgens vroeg tot 's avonds laat moest hij onder de oogen van den strengen scheepskok werken, en 's nachts werd hij veilig in het berghok naast de kombuis gesloten!

Daarna was het een der stuurlui, die kwam rapporteeren, dat uit het kaartenhuis een mooie atlas was verdwenen, die er nog pas op tafel gelegen had; hij was even de brug op geweest, om den koers te controleeren. Toen hij terug kwam, was de diefstal gebeurd. Weer werd overal gezocht, — maar de Jamaïca-atlas kwam niet terecht.

Joep maakte van deze gelegenheid gebruik, om Teun de hardste aframmeling te geven, die de jongen bij z'n heugenis ooit van iemand in z'n leven gekregen had. De scheepskok scheen zich elk geval in het bizonder aan te

trekken. In zijn woede dronk hij ook veel meer als goed voor hem was. Dan sloeg hij de wildste taal uit. En Teun, elk oogenblik bang voor 'n nieuwe afstraffing, kroop in elkaar, zonder veel acht te slaan op de wartaal van den scheepskok.

„Dat ze m'n bananen gappen, — dat is tot daar an toe!... Dat ze de dekens van den officier verdonkeremanen, — daar bemoei ik me niet mee!... Dat ze zich uit de kombuis te goed doen, — daar heb ik 't mijne van gezeid!... Maar wat beteekent 't, dat ze nou juist 'n kaart van het eiland Jamaïca stelen?!"

Dat maakte Joep's woede niet alleen weer gaande, maar ook zijn achterdocht scheen er door gewekt. Teun hoorde hoe hij, in z'n dronken buien hard-op tegen zichzelf pratend, maar niet uit z'n hoofd kon zetten, dat vooral deze laatste vermissing aan iets anders was toe te schrijven dan aan gewonen diefstal.

„Joep is niet bang uitgevallen, — voor geen levend mensch!... Maar d'r steekt hierachter wat anders!... Oppassen, Joepie! Laat je niet in je kaart kijken!... D'r zijn kapers op de kust!!!... Oppassen, vrindje, dat ze je dat buitenkansje niet voor je neus wegpikken!... De kaart van het eiland, — maar dat is nou juist wat iemand noodig heeft om achter je geheim te komen!"

Joep schudde dan lang z'n hoofd, alsof hij met moeite z'n gedachten verzamelde. Slechts herhaalde hij, telkens weer: „'t Geheim van Jamaïca!... 't geheim van Jamaïca!"

Verder ging z'n stem in een onverstaanbaar gebrom over.

Maar den volgenden dag stond het heele schip op stelten. De roerganger had het duidelijk gezien, en de matroos van de hondenwacht had 't ook gezien. En toen die

beiden alarm hadden gemaakt, en de bootsman en timmerman, tegelijk met 'n paar machinisten, uit hun hut waren gekomen, hadden die 't ook nog even kunnen zien.

Maar wàt dan toch?

'n Gedaante hadden ze gezien! 'n Lange magere schaduw, gehuld in een deken, die sprekend leek op den ge-

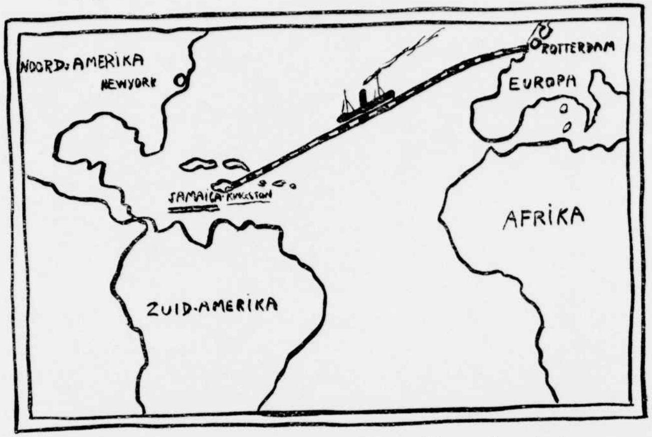

stolen deken van den eersten-officier. De gedaante kwam uit de richting van de kombuis. De kok lag te snurken. In het hok daarachter zat de koksmaat opgesloten. Onhoorbaar had de gedaante zich in de richting voortbewogen van de hut van den slapenden eerste-machinist. Was de spook-verschijning — want anders kon 't niet zijn geweest! — daarbinnen gegaan? Later verzekerde de eerstemachinist, — overigens geen bangelijke kerel, en met genoeg fut in z'n knuisten — dat hij zwaar gedroomd had, hoe hij met 'n ouwe-kleere-koop aan het onderhandelen

was geweest over den verkoop van z'n splik-splinternieuwe uniform, welke hij zich net voor deze reis had laten aanmeten, omdat z'n ouwe uniform van de machine-olie en ketel-smeer zoo vuil en vet was geworden. Juist toen hij den kleere-koop de deur van z'n hut had willen uitjagen, omdat de kerel zoo schandelijk weinig bood, — was hij wakker geschrikt van het lawaai, door den bootsman en timmerman bij de kombuis gemaakt.

Had hij zoo zwaar geslapen?... had hij gedroomd? Maar z'n nieuwe uniform *was* verdwenen! En de ouwe gesleten uniform hing er nog aan 'n haak!

Van den dief, die uit spoken ging, — of van het spook, dat uit dieven ging, — geen spoor!... Niemand had gezien waarheen hij verdwenen was. In het donker van den nacht had de gedaante zich onzichtbaar weten te maken. Maar waarhéén was ze zoo plotseling verdwenen?

En weer werd het schip van beneden tot boven afgezocht. De heele bemanning deed mee. De scheepskok vooraan. Want die gedroeg zich nog woedender dan de eerste-machinist, die z'n nieuwe uniform aan het spook had moeten afstaan, of als de eerste-officier, die van zijn beste dekens door het spook was beroofd. Joep schreeuwde boven de ontstelde leden der bemanning uit:

„Dat spook is het eerst bij mij in de kombuis begonnen... Uit mijn keuken heeft hij 'n halve scheeps-lading levensmiddelen weggenomen!... En elke keer dat-ie zich vertoont, duikt-ie uit de buurt van de kombuis op!... Heb ik dan geen reden om me nijdiger dan de anderen te maken?... 't Is toch duidelijk, dat-ie 't op mij voorzien heeft!"

En met gebalde vuisten en woedende gebaren zette de opgewonden scheepskok kracht aan z'n woorden bij.

„Vooral die kaart van Jamaïca!...", voegde Joep er dan zachter aan toe, zoodat niemand van de bemanning 't kon hooren, behalve Teun, die weer aan het aardappels jassen was gejaagd,... „vooral die kaart van Jamaïca,

die het spook gestolen heeft, — dat beteekent onheil voor Joep!"

En de scheepskok dronk nog meer dan anders. En Teun werd nog meer dan anders door hem afgerammeld.

De ongewone verschijnselen aan boord van „De Stad Kingston" zouden erger worden. En het scheen wel, alsof de raadselachtige verschijning zich enkele dagen rustig had gehouden, om zijn laatsten slag behoorlijk te slaan. Misschien had het spook wel gemerkt, dat na de vorige

verduisteringen en verschijningen op het schip de wacht dubbel werd betrokken.

De kapitein, benevens de beide bestolenen, de eerste-officier en de eerste-machinist, hadden elkaar gezworen, dat ze er 'n eind aan zouden maken. Niet alleen moesten en zouden de gestolen dekens en de uniform weer voor den dag worden gebracht, maar de geheimzinnige dief moest en zou eveneens ontdekt worden. Eer hun schip Kingston in zicht zou hebben, moest dit zonderlinge geval tot een oplossing gebracht zijn.

Daarom hield de kapitein, als de verantwoordelijke man aan boord, in het bizonder een oog in het zeil. Men naderde reeds Jamaïca. Hij kon best zonder zoo'n paar nachtjes slapen. Dus hield hij zich bijna voortdurend op de scheepsbrug bezig, en dacht er niet aan, zich 's nachts te laten aflossen.

Den laatsten dag, eer het Zuid-Amerikaansche eiland in zicht zou komen, werd hij door een van z'n officieren gewaarschuwd:

„Kap'tein, de deur van uw hut staat open."

De kapitein keek verwonderd bij het hooren van deze boodschap op:

„Kan niet, of'cier. Want ik heb de laatste dagen steeds de deur afgesloten gehouden."

„Hij staat wagen-wijd open, kap'tein", hield de officier vol.

De kapitein werd wat ongeduldig. Zou er weer iets verdachts gebeurd zijn? Hij voelde in den zak van z'n broek:

„En hier is de sleutel, nadat ik zelf de deur op slot heb gedaan, omdat ik die spook-verschijnselen aan boord van m'n schip maar half vertrouw."

„Ik zou ze maar liever heelemaal niet vertrouwen, kap'tein", hield de officier vol, „want toen ik even naar binnen keek, zag ik dat de deur van de scheeps-brandkast ook open stond..."

Bij deze mededeeling snelde de kapitein naar zijn hut. 't Was onmogelijk, dat iemand de deur had kunnen openen, daar binnengaan en weer ongemerkt verdwijnen, zonder dat de kapitein, die den heelen nacht op de brug daar vlakbij was wakker gebleven, er niets van gemerkt zou hebben. En wat de open brandkast betreft, — daarop paste slechts één sleutel, en die hing behoorlijk aan zijn sleutelring.

Maar toen hij zijn hut was binnen-gestormd, bleek hem al spoedig, dat de mededeeling van den rapporteerenden officier juist was geweest.

De toegangsdeur stond wijd open. Toen hij binnentrad overzag hij met één blik, hoe ook de brandkast-deur geopend was. Een haastig onderzoek schonk hem de overtuiging, dat het spook ditmaal z'n behoefte aan geld had bevredigd. De scheeps-papieren waren onaangeroerd gelaten. Doch de portefeuille, waarin het geld zat, dat zich onder zijn berusting aan boord bevond, was verdwenen.

Zou het dan toch waar zijn, dat 't op z'n schip spookte?... Kom! hij lachte om de gedachte!... Maar deze laatste streek van den geheimzinnigen dief was zoo ernstig, dat de kapitein genoodzaakt was, tot de strengste maatregelen over te gaan.

Hij liet de volledige bemanning voor den mast aantreden. Met enkele woorden deelde hij mede, dat de scheepskas ontvreemd was onder dezelfde verdachte omstandigheden, als de vorige diefstallen hadden plaats ge-

had. Tot zijn leedwezen moest hij de bemanning meedeelen, dat bij aankomst in de haven Kingston niemand van boord mocht gaan, omdat het zijn plicht was, zonder dat hij op iemand der bemanning eenige verdenking had, de politie in het geval te betrekken.

De matrozen en stokers begrepen, dat het hun kapitein aan het hart ging, tot zulk een maatregel over te gaan... Doch dit geval was ongehoord! Zoo'n brutale dief aan boord!... Zoo'n onvindbaar spook op het schip!... Dat was nog niemand van de bemanning ooit in z'n leven overkomen, al voeren ze nog zoo lang, en op de meest-veraf-gelegen wereld-oceanen.

De scheepskok, die in hun midden stond, ging daarbij weer het hevigst te keer:

„We zullen hem uitvinden, eer we op Jamaïca zijn aangekomen, of mijn naam is geen Joep!"

Ditmaal ging de reusachtige scheepskok voorop. De bemanning drong achter hem aan. Geen hoekje of gaatje van het schip zou men onafgesnuffeld laten. Alle dekken zou men afzoeken. De machinekamers, de bergplaatsen, de logiezen, het voor- en achterschip, — alles zou men aan het nauwkeurigste onderzoek onderwerpen.

En overal stormde de woedende scheepskok vooraan.

„Ik wil het spook zèlf in me handen krijgen!" tierde hij. „Ik heb nog 'n apart zaakje met hem te regelen!"

Zoo zocht men den heelen dag...

Zonder iets te vinden!

Ja, toch had men iets, dat op een spoor leek, weten te ontdekken. Met goedvinden van den kapitein had de bemanning ook de laad-ruimen open gemaakt. Het scheen weliswaar onmogelijk, dat iemand zich daarin kon verbergen. De ruimen waren voortdurend stevig afgesloten

geweest, omdat ze gedurende de vaart van het schip toch niet gebruikt werden. Maar de opvarenden van „De Stad Kingston" hadden 't er nu eenmaal op gezet, geen enkel plekje van het schip over te slaan. Het groote voor- en achterruim, elk drie verdiepingen diep, waren geheel leeg, nadat in Rotterdam de lading Jamaïca-bananen gelost was. Ook het midden-ruim. Maar hier werd toch een ontdekking gedaan, welke tenminste eenig hou-vast bood. Joep was degeen, die de ontdekking deed.

„Nou, jongens, hier heb ik tenminste iets als bewijs, dat 't spook 'n gewòòn mensch is!"

De zware kok kroop uit het scheepsluik te voorschijn met twee zonderlinge voorwerpen in z'n handen. Wat was 't? Toen barstte de om het middenluik samen-gedrongen bemanning in lachen uit, — Joep hield in de eene hand 'n zonderling model flesch en in de andere hand een ouden pantoffel.

„Dat bewijst!" schreeuwde Joep boven de lachende matrozenstemmen uit, „dat die geheimzinnige gedaante op één pantoffel uit spoken gaat. En dat bewijst ook, dat hij behoorlijk van z'n natje houdt, — ...want de flesch is leeg, mannen!"

„Wat heeft er in gezeten?", riepen de omstanders.

De scheepskok stak z'n roode neusstompje over den fleschhals; toen antwoordde hij, met 'n viezen trek op zijn gezicht:

„Water!... Maar als ik me het model goed herinner, en ik heb verstand van flesch-modellen, dan moet de flesch afkomstig zijn van Jamaïca."

„En die ouwe slof?" werd hem van verschillende kanten gevraagd. „Daar moet je als scheepskok toch ook verstand van hebben!"

„De pantoffel hangen we naast de flesch aan den voormast als afschrikwekkend voorbeeld voor het spook, dat nu wij z'n lege drinkflesch en zijn eenen pantoffel gevonden hebben, wel in onze handen zal vallen, eer we morgenochtend de haven van Kingston binnenloopen. Want *vinden* zullen we hem!"

Joep had zich natuurlijk erg opgewonden. Nadat hij de daad bij het woord had gevoegd, en pantoffel en flesch aan den voormast had opgehangen, zwaaide hij naar de kombuis, om zich nieuwe krachten en moed in te drinken voor den komenden, laatsten nacht.

Teun, die intusschen op het eten had moeten passen, kroop in het verste hoekje weg. Maar Joep kreeg hem aldra te pakken. En schudde den jongen ruw door elkaar.

„Weet je wàt we eindelijk gevonden hebben?" riep hij den jongen vlak in z'n oor.

„Nee, meneer de kok," antwoordde Teun bedeesd, „ik hoop dat u alles terug gevonden hebt, waarvan u mij verdacht, het te hebben weggenomen, — het geld van den kapitein, de uniform van den machinist, de deken van den officier, de kaart van het eiland, het eten uit de kombuis en het vaatje, waar de wijn in zat."

„Hou op met je geraaskal, kwajongen!' legde de scheepskok hem het zwijgen op. „We hebben heel wat beters gevonden, — 'n lege flesch en 'n lege slof! Die hebben we aan den voormast opgehangen om het scheepsspook te laten zien, hoe we hem daar ook zullen opknoopen, als we hem vinden. Want vóór morgen zullen we hem

te pakken hebben. Dit is de laatste nacht. En Joep zou Joep niet zijn, als hij vannacht z'n slag niet sloeg!"

Maar de scheepskok keek weer zóó diep in het glaasje, dat hij al spoedig over het fornuis diep in slaap suizebolde.

't Was de eerste maal, na al de vorige dagen, dat hij verzuimde, z'n koksmaatje in het hok achter de kombuis op te sluiten. Zou Teun er gebruik van maken? Hij was zoo nieuwsgierig door hetgeen Joep zich tegenover hem had laten ontvallen!...

Wat had de scheepskok bedoeld?... 'n Flesch en 'n slof waren in het middenruim gevonden!... En werd dit nu beschouwd als bewijs, dat het spook *geen* spook was, en dat de dief dezen nacht eindelijk gepakt zou worden?...

Wat 'n echt dronkemans-praatje van dien scheepskok toch! Als hij teveel had gedronken, sloeg hij altijd wartaal uit!...

Die flesch?... maar dat kon toch niets anders zijn dan Teuntjes flesch!... Leeg gedronken?... Teun begon hoe langer hoe meer te begrijpen!...

Had hij de eerste dagen van zijn verblijf in het donkere scheepsruim niet opgemerkt, hoe hij niet alleen was opgesloten?... Had hij niet begrepen, dat zijn vreemdsoortig gezelschap de bananen, die daar bewaard lagen, had opgegeten, nadat het dekluik achter hem dichtgegrendeld was?... En had Teun niet gesnapt, dat het scheepsspook niemand anders was als die snuffelende onbekende uit het middenruim?

Maar *wie* kon 't zijn?

Teun was even nieuwsgierig als de geheele bemanning van „De Stad Kingston", om die vraag te zien oplossen!

Wat had Joep ook weer gezegd?... iets van 'n pantoffel,

die hij bij de flesch had opgehangen?... In elk geval kwam 't er voor Teun op aan, die flesch weer in zijn bezit terug te krijgen. Hij zou dan meteen kijken naar dien opgehangen pantoffel...

Hij trok zijn wijde schoenen voorzichtig uit, en hing die aan 'n laatste stukje veter om z'n hals. Op z'n teenen sloop hij naar de kombuis-deur.

Zooals die Joep snurkte!... Sprak de scheepskok weer hard-op in z'n roes?... Teun ving enkele woorden op:

„Ha! ha!... gap maar alles, — alles!... uniformen, dekens, vetkaantjes, geld... ja, zelfs de kaart van ons eiland-van-belofte!... Maar dat ééne papiertje bewaart Joep op z'n hart... En eer je me dat weer afhandig gemaakt zult hebben, gevaarlijke Spanjool! hebben we je morgen-ochtend al aan den voormast opgehangen... Ha! ha! ha!"

Teun had de woorden duidelijk gehoord. Hij had er de beteekenis goed van begrepen. O, hij begreep eensklaps alles!...

Dus was de scheepskok dezelfde man, dien hij, bij zijn vlucht uit „Het Wapen van Saragossa", met den kroegbaas in de gelagkamer gezien had?... En het Spaansche document, dat die man toen bij zich had gestoken, bevond zich dus hier aan boord, in het bezit van den ruwen scheepskok!... Maar wie was dan de geheimzinnige derde op het schip, voor wien Joep zoo bang was, dat hij hem al dagen lang over het heele schip zocht, om hem te vinden en aan den voormast op te hangen?...

Plotseling drong een vermoeden tot Teun door. Als dat spook eens dezelfde was als...?

Sênor Ibanez Andalousos!...

Misschien had de scheepskok den waard het geheimzinnige papier ontstolen op dezelfde manier, als de Spaansche kroegbaas het Teun ontstolen had!

Dus waren er *twee* schurken bezig te vechten om het bezit van het vreemde document, dat aan niemand anders toebehoorde dan aan Teun?

De eene kerel boezemde Teun nog meer afkeer in dan de ander. Maar tegen beiden tezamen zou hij 't zeker afleggen. Hij zou het hen voorloopig maar zonder hem laten uitvechten, — die sluwe Spanjaard en die gemeene scheepskok, twee aan elkaar gewaagde tegenstanders!

Langs de verschansing van het duistere schip was het koksmaatje intusschen naar het voorschip geslopen. Hij wilde zich zelf overtuigen, of zijn vermoeden juist was, ... die slof zou hem zekerheid geven voor zijn vermoeden.

Hij was zoo klein en tenger, dat men hem onmogelijk ontdekt kon hebben, zooals Teun nu langs den mast naar boven klom. Niemand der wachthoudende matrozen lette bovendien op hetgeen boven of beneden het schip gebeurde, omdat aller aandacht gevestigd was op het schip zelf. Vooral bij het verdachte middenluik hield men scherp wacht. Men rekende er op, dat het spook, indien het zich dezen laatsten nacht nog eens mocht vertoonen, uit het donkere middenluik te voorschijn zou stijgen. En dan hielden een aantal stevige handen zich klaar, om het beet te pakken en voorgoed met het spook af te rekenen!

Teun was halverwege den mast geklauterd...... In het kraaiennest hield hij zich schuil. Hij kon juist met z'n uitgestoken hand de beide voorwerpen raken, die daar waren opgehangen. De flesch hing hij zich aan het touwtje weer om de schouders. En die eene pantoffel?... Het was niet zoo donker, of Teun herkende den slof van Sênor Ibanez

Andalousos, kastelein van „Het Wapen van Saragossa". Nee, hij kon zich hierin niet vergissen.

Daarmee was alle twijfel opgeheven, — de gevaarlijke Spanjaard was dus aan boord! En als Sênor Ibanez zich met het eerste-het-beste schip naar Jamaïca had ingescheept, was dit een bewijs, dat hij er achter was gekomen, waar de in het raadselachtige papier beloofde schat te vinden was!

En dat de Spanjool kans gezien had, zich gedurende de geheele reis van Rotterdam naar Jamaïca schuil te houden, en elken nacht over het schip rond te spoken, bewees dat de kerel van een gevaarlijke sluwheid was!... Zoo sluw en gevaarlijk, dat zelfs de scheepskok van een van diens laatste streken aan boord het ergste vreesde...

Teun zat daar nog te overleggen wat hem onder deze, stellig lang niet makkelijke en steeds ingewikkelder omstandigheden te doen stond, toen van het voorschip het alarm-fluitje van den bootsman klonk. Teun zag enkele donkere gedaanten onder hem voort snellen. Hij hoorde driftige stemmen:

„De kleinste reddingboot is verdwenen... Niemand heeft er onderweg naar omgezien... En nu is 't ding weg!... De kapitein moet onmiddellijk gewaarschuwd worden, — vlug!"

Doch eer de manschappen van de wacht zich naar de brug hadden kunnen spoeden, klonk een woedend gebrul uit de scheeps-kombuis. 't Was de scheepskok, die wakker werd!... Had hij al gehoord van de verdwenen boot?... Zag hij, wakker geschrikt uit z'n zwaren roes-slaap, in gedachten zijn vijand van het schip wegroeiend, het bootje vol proviand geladen, uit zijn keuken gestolen, de dekens ingeladen om het zich op het eiland behagelijk te maken,

de uniform aangetrokken om een behoorlijk voorkomen te hebben, als hij ginds den voet aan wal zette, en een buidel vol bankpapier, om het zich aan niets te laten ontbreken, terwijl hij op Jamaïca naar de vindplaats ging zoeken van zijn Spaanschen schat?

Joep ging ditmaal aller-verschrikkelijkst te keer. Hij huilde van woede; hij brulde als een dier. Tot zelfs in zijn mastpost kon Teun de tierende stem van den scheepskok hooren:

„Ik had 't wel gedacht!... hij loerde op mij!... hij heeft me bestolen!"

Het scheepsvolk drong om de kombuis samen: „Wat heeft het spook je afgenomen?"

Maar Joep gaf geen antwoord. Hij moest door de sterkste matrozen worden tegengehouden, toen hij overboord wilde springen, bij het hooren van de verdwijning van de kleine reddingboot.

„Daarmee is hij natuurlijk ontvlucht!" brulde de scheepskok. „Hij is ons ontsnapt, nadat hij ons allemaal een loer heeft gedraaid!"

Dan sloeg hij zich weer in wanhoop op zijn borst: „Maar van jullie allen ben ik het ergst bestolen...!"

Op geen van hun drukke, zenuwachtige vragen: wàt het

eindelijk verdwenen spook dan toch wel van den scheepskok kon hebben weggenomen, gaf hij echter antwoord.

De eenige, die wist, *waarom* hij dit geheim voor zich hield, was Teun.

Maar Teun had nu ook begrepen, dat een langer verblijf aan boord ongewenscht voor hem was. De Spanjaard was verdwenen, nadat hij zijn laatsten brutalen streek had uitgehaald door den dronken scheepskok het waardevolle papier te ontfutselen. Hoe eerder de Spanjaard op het eiland zou aankomen, des te beter. Daarom had hij zich op de gestolen kaart overtuigd, hoe hij het veiligst deed, het schip te verlaten, terwijl het langs de kust voer naar de, aan de zuidkust van het eiland gelegen haven Kingston.

Hij had zich behoorlijk voor dit tochtje naar de dichtbijgelegen kust toegerust. Wie weet, — terwijl het schip nog in rep-en-roer verkeerde bij de ontdekking van het verdwenen bootje, en het bestelen van den scheepskok, of de vluchteling de kust misschien reeds bereikt had? Stapte hij al aan wal? Was hij al begonnen met zijn haastige onderzoekingen op het eiland, om zich zoo vlug mogelijk in het bezit te stellen van de in het papier beloofde rijkdommen?

Maar dan hield Teun het hier aan boord óók niet langer uit! Bovendien verlangde de jongen er allerminst naar, den woedenden scheepskok weer onder de oogen te komen. Als die hem nu in z'n lurven zou pakken, in de stemming, waarin hij verkeerde, nadat hem z'n kostelijk papier ontstolen was, zou er niet veel van den armen jongen overblijven.

Teun liet zich al uit den mast naar beneden zakken. Hij stond op het dek. In het duister van de verschansing dook hij weg. Het schip stoomde dicht onder de kust. In

het zwakke eerste licht van den nieuwen dag, zag hij een flauwe, schemerende lijn, welke de branding langs het strand trok. Hij had zijn besluit snel genomen. Hij wachtte tot het goede oogenblik.

Daar klonk Joep's donderende stem weer uit de kombuis:

„En dat stuk-kwajongen is ook al verdwenen uit het hok, waarin ik hem had opgesloten!... Dat hoort dus bij elkaar, die twee!... Dan zal ik ze allebei tegelijk weer in me macht zien te krijge!"

En zijn geweldige vuisten over de verschansing ballend, leek hij met zijn daverende stem de kust te willen bereiken: „Wacht maar!... We zullen 's kijken of Joep of jullie aan het langste end trekt!"

Teun had zich langs den ankerketting in zee laten glijden. Zoo lauw als het water hier was! Je zwom er nog lekkerder dan in de Nieuwe Maas.

't Was te donker dan dat ze aan boord konden zien, hoe de jongen met vlugge slagen door het gladde water zwom. En wie zou er aan gedacht hebben, dat het nietige koksmaatje tot zóóiets in staat was?

Maar Teun sloeg z'n Spaanschen arm-slag. Het schip

was al in de schemering verdwenen. Hij naderde zwemmend de kust.

De branding nam hem zachtjes op en dobberde hem aan land.

Hij voelde het strand onder z'n voeten. Toen trok hij eerst z'n ouwe laarzen weer aan, overtuigde zich dat de flesch nog aan het touwtje op z'n rug bengelde, schudde het lauw zee-water van z'n plunje, — en keek voor het eerst van z'n leven rond op Jamaïca.

HOOFDSTUK VII.

Het eiland met den geheimzinnigen schat.

Sênor Ibanez Andalousos maakte zijn intrede op het eiland als een groote meneer. Hij wist wel, hoe hij zooiets moest aanleggen. Jamaïca was vroeger in het bezit der Spanjaarden geweest. Men had er onder de oorspronkelijke Arowaaksche neger-bevolking nog voldoende herinneringen, van geslacht op geslacht voortgeleefd, van sommige eigenaardige Spaansche manieren overgehouden, om zich volstrekt niet te verbazen over het zonderlinge optreden van dezen nieuwen Spanjaard. Men was er in den loop der opeenvolgende eeuwen al aan zooveel gewend geraakt.

De Spaansche ontdekkings-reiziger Columbus vond het eiland tusschen 17° 42'—18° 33' Noorderbreedte en 76° 10'—78° 24' Westerlengte op zijn tweede beroemde Amerika-vaart in 1494. Het kreeg toen op bevel van den Koning van Spanje den naam van *Isla de Santiago,* welke naam later veranderd werd in *Hamaïca;* en in weer latere tijden *Jamaïca,* zooals het tegenwoordig nog heet.

Onder het eerste bewind van Columbus' zoon Sênor Diëgo, die als gouverneur over het vruchtbare, houtrijke eiland regeerde — Hamaïca beteekent in het Spaansch: bosch- en waterland — werd de inlandsche bevolking uiterst hardvochtig behandeld en voor een groot deel uitgemoord. Onder de latere Britsche regeering, welke dagteekent van Cromwell's bewind (1655) hadden de inboorlingen 't niet veel beter. Er werden veel slaven inge-

voerd, die zich met de overgebleven oorspronkelijke eiland-bewoners vermengden, om als donker-gekleurde bevolking de voornaamste arbeidskrachten te leveren voor de van Barbados naar Jamaïca overgekomen planters, meestal Britten en Spanjaarden, bij wie zich weer later ook enkele planters uit de Vereenigde Staten van Noord-Amerika kwamen voegen.

De slavernij was inmiddels reeds lang afgeschaft op het eiland. De zwarte bevolking werkte als vrije plantage-arbeiders.

Maar de oude verhalen van veel en veel vroeger leefden nog onder hen voort. Vooral uit de oudste herinneringen, toen de eerste Spaansche Sênor Diëgo nog over hun voorouders heerschte en het rijke en vruchtbare eiland als een der schatkamers van Spanje beschouwde. Vandaar dat zij elken Spanjaard op Jamaïca nog met zekeren schroom bejegenden. En de betiteling met „Sênor" joeg die brave zwartjes nog een huivering over de bloote huid, wanneer zij elkaar zachtjes de verhalen van hun bet-over-grootouders in herinnering brachten.

Men zou wel zeggen, dat Sênor Ibanez Andalousos niet onkundig moest zijn omtrent deze Spaansche overlevering. Hij maakte tenminste zijn intrede, gelijk een middeneeuwsche Grande van Spanje hem niet zou verbeterd hebben.

Waar deze Spanjaard overigens zoo plotseling vandaan kwam, wist niemand te zeggen. Niemand vroeg er ook naar. Niemand durfde er naar gissen.

Men zag een lange hoekige figuur op een mager wit paard door de straten van het kustdorpje stappen. Achter het paard liep een neger, die voor een flink bedrag zijn paard aan den vreemdeling verkocht had, en meteen zich-

zelf daarbij als paarden-oppasser had aangeboden. Doch wie lette op zoo'n grinnikenden neger of op zoo'n schonkig paard? Aller aandacht richtte zich op den berijder en meester!... Waarachtig! hij was die belangstelling wel waard!

De vreemdeling was gekleed in een splik-splinternieuwe uniform van donker-blauw laken met gouden op-

slagen en knoopen. Vooral opvallend was zijn gelaat, hoewel weinig geruststellend, — een smal, spits gezicht, met uitstekende jukbeenderen, waarover de bruin-getinte huid strak getrokken was. Boven zijn scherp rond-loerende, kool-zwarte oogen, dicht naast een geweldig grooten, hoekigen haviks-neus geplant, borstelden de vervaarlijke wenkbrauwen, die de kleine neger-kindertjes bibberend van schrik achter de bonte rokken van hun moeders deed schuilen. Maar ook de neger-moeders ontstelden bij het zien van de lange, dunne knevels, welke bij dezen

Sênor langs de smalle, omlaag-getrokken lippen omlaag hingen.

Ja, zóó had men zich ongeveer den vroegeren eersten Gouverneur van het eiland voorgesteld... En meteen verbreidde zich het fluisterend door-gegeven praatje, dat de gevreesde Sênor Diëgo plotseling was teruggekeerd, om Jamaïca weer voor Spanje op te eischen en zijn rijkdommen als Spaansche schatten te bestemmen.

De vreemde Spanjaard liet het negervolkje smoespelen en roddelen. Hij liet zijn paard halt houden voor het eenige herbergje van het kustdorpje. Met kenners-blik bekeek hij de armoedige gelegenheid. De waard, een halfbloed van Spaansche en neger-afstamming, boog en knipte van eerbied bij het hooge bezoek, dat hem te beurt viel. Vooral toen de vreemdeling zijn naam genoemd had — Sênor Ibanez Andalousos — en het uitspreken van zijn naam vergezeld had laten gaan met het uitreiken van een handvol banknoten, was er niemand meer, of hij was vast overtuigd, dat de aanzienlijke vreemdeling met een bizondere opdracht op Jamaïca was aangekomen, en juist in hùn dorpje afgestapt.

Het zonderlinge gedrag van den Spanjaard versterkte de zwarte dorps-bevolking nog meer in deze overtuiging. Sênor Ibanez liet door den waard met luider stem bekend maken, dat hij niet wenschte, dat iemand buiten hun dorp van zijn aankomst zou weten. Hij voegde er een verschrikkelijke bedreiging aan toe, welke de arme menschen deed sidderen van ontzetting, wijl ze zich herinnerden de ruwe behandeling waaraan hun voor-ouders van de zijde der Spaansche overheerschers hadden bloot gestaan. Overigens toonde de nieuw-aangekomene zich vrijgevig genoeg. Nadat hij den kastelein geld had toegestopt, liet

hij met milde hand geldstukken onder de dorps-bevolking uitdeelen.

Toen de vreemdeling aldus eerst angst en daarna dankbaarheid onder de negers had rond-gestrooid, zette hij zich, met den kastelein als tolk, onmiddellijk aan een uitvoerig onderzoek, dat de dorps-bewoners nog meer de

overtuiging schonk, dat een bovennatuurlijke verschijning in de gedaante van den mageren langen Spaanschen heer in hun midden was terecht gekomen.

Sênor Ibanez Andalousos liet er waarachtig geen gras over groeien. Hij had zijn plan aan boord van „De Stad Kingston" nauwkeurig opgemaakt.

Zijn eerste werk was geweest, toen hij van de gevolgen van den val van zijn kelder-trappen wat bekomen was, en nadat hij zich door het oude knechtje de kelderdeur

had laten opensluiten, haastig het spoor te volgen van den kerel, die hem dit koopje gebakken had. Hij aarzelde geen oogenblik waar hij Joep moest vinden. Hij wist immers, dat de zeeman gemonsterd had als scheepskok op een van Rotterdam naar Jamaïca vertrekkend schip. Denzelfden nacht had de kroegbaas uit „Het Wapen van Saragossa" zich nog aan boord van het voor vertrek gereed-liggende stoomschip kunnen verbergen. De streken, door hem onder weg uitgespookt, zijn voldoende in het vorige hoofdstuk beschreven. Maar het was pas, toen Sênor Ibanez zich weer in het bezit had gesteld van het waardevolle Spaansche document, dat hij het oogenblik gekomen achtte, het schip te verlaten, om in het reddingsbootje naar de kust van het eiland te roeien, waar de onmetelijke schat hem lag te wachten.

De schat!... dat was zijn eenige doel! En met al zijn sluwheid stelde hij nu zijn vragen aan de bevolking.

Zonder de onder-vraagde negers gelegenheid te geven, op adem te komen, overstelpte hij hen met de eene vraag na de andere.

Hij wilde weten, of iemand ooit gehoord had van een verborgen Spaanschen schat, die zich ergens op hun eiland moest bevinden?... Hij wilde weten waaruit de voornaamste voortbrengselen van den bodem bestonden?... Hij wilde weten welke de namen en woonplaatsen waren van de voornaamste plantage-bezitters van het eiland?... Hij wilde weten, of zij hun producten naar Rotterdam zonden?... Hij wilde weten, of er iemand op het eiland leefde, die de gave bezat, om gezondheid en geluk aan anderen te schenken?... Hij wilde weten waaruit de voornaamste rijkdommen van Jamaïca bestonden?... Hij wilde weten...

Ja, wat wilde de Spaansche Sênor eigenlijk niet weten?! Hij vroeg van alles. En nog meer!

Op al zijn vragen gaven de dorps-bewoners hem onderdanig antwoord. Maar hun antwoorden kwamen ongeveer op hetzelfde neer. En dit scheen den aanzienlijken vreemdeling hoe langer hoe driftiger te maken, zoodat hij aan z'n lange snor-punten rukte en woedende blikken om zich heen wierp uit z'n fonkelende oogjes.

Al hun antwoorden, door den steeds nog als een knipmes buigenden herbergier aan den Spanjaard overgebracht, kwamen ongeveer op hetzelfde neer, — ja! men wist dat Jamaïca zijn naam als schatrijk eiland te danken had aan de vroegere Spanjaarden, die er voornamelijk hun rijkdommen hadden gevonden en weg-gehaald dank zij den overdadigen vruchten-groei, voornamelijk de hier vrij in de natuur groeiende overheerlijke exemplaren van bananen, — ja! het voornaamste voortbrengsel van hun bodem bestond uit... bananen, — ja! de voornaamste en rijkste plantage-bezitter, van wien zij hem naam en woonplaats noemden, legde zich toe op het kweeken van... bananen, — ja! de producten dezer plantages werden óók naar Rotterdam verscheept in den vorm van geregelde bootladingen met... bananen, — ja! stellig leefden er lieden op het eiland, die de gave bezaten, andere menschen gelukkig en gezond te maken, dat was een der kweekers van bananen, — ja! de voornaamste rijkdom van Jamaïca bestond nu eenmaal uit... bananen!

Elken keer als zijn vragen weer tot gevolg hadden, dat hem geantwoord werd met hetzelfde woord, — bananen! bananen! bananen! leek 't, of de ondervrager woedender werd. Op het laatst staakte hij zijn ondervraging

met een vervaarlijken vuistslag op het wrakke tafeltje, waaraan hij plaats had genomen:

„Jullie stik in je bananen!... Ik vraag naar gezondheid, geluk, rijkdom, — en ik krijg niet anders antwoord als ... bananen!... Dacht jullie Sênor Ibanez Andalouses voor zooiets naar Jamaïca gekomen?... Bananen hij kan overal eten in de wereld!... Sênor Ibanez Andalousos gekomen om Spaansche schat te halen. En hij niet weggaan eer hij gevonden!"

Daarmee trapte hij het wrakke tafeltje onderste-boven. En wenkte den buigenden herbergier, hem binnenshuis te volgen, om den man daar aan een verdere ondervraging te onderwerpen.

Het resultaat hiervan moest tenminste belangrijker zijn geweest. De herbergier kwam later weer te voorschijn. Hij hield een handvol banknoten achter den rug. En binnen het uur had hij, in opdracht van den geheimzinnigen vreemdeling, alle dorps-bewoners, mannen en vrouwen, oud en jong, er op uitgestuurd, om overal rond te zoeken naar de aanwezigheid van een op het eiland verborgen schat, die aan den machtigen heer Sênor Ibanez Andalousos moest toebehooren.

De Spanjaard zelf had het zich in het armelijke herbergje zoo makkelijk mogelijk gemaakt. Hij scheen zich dadelijk thuis te voelen in deze omgeving. Met zijn gesto-

len geld had hij den herbergier in zijn dienst genomen. Alle berichten, die de negers zouden aanbrengen van hun onderzoekingen, zouden hem gebracht worden, om onmiddellijk aan den vreemdeling te worden meegedeeld.

Op deze manier zou Sênor Ibanez Andalousos, zooals hijzelf vast rekende, binnenkort achter de geheimzinnige vindplaats van zijn schat komen.

Hij had dit deel van Jamaïca op stelten gezet, — caramba!

....

Joep, de scheepskok, ving zijn geheimzinnig werk op Jamaïca op geheel andere manier aan. Nauwelijks was „De Stad Kingston" in de haven Kingston aangekomen, of hij liet zich af-monsteren. De kapitein liet nauwelijks merken, hoe blij hij wel was, dat hij van dien lastigen, lawaaiigen zeeman zoo makkelijk afkwam! En van blijdschap, dat hij van het schreeuwerige, ruzie-makende heerschap verlost raakte, gaf hij den kok een getuigschrift mee, waarin de verklaring stond, dat de scheepskok over bizondere eigenschappen beschikte in de kookkunst. Eigenlijk was de kapitein overtuigd van het tegendeel, maar hij was zoo verheugd, dat Joep de terugreis naar Rotterdam niet met zijn boot zou meemaken, dat hij desnoods wel had willen verklaren, dat hij nog nooit in z'n leven zóó smakelijk gegeten had als van de door den scheepskok toebereide schotels.

Joep stak de verklaring in z'n zak, ter plaatse waar hij eerst zoo zorgvuldig het Spaansche document bewaard had, dat hem vlak vóór het einde van de reis op raadselachtige wijze ontstolen was.

Door wie?... Joep had z'n vermoedens!... Slechts die drie-dekselsche kwajongen kon 't gelapt hebben, om zich

te wreken voor al de opstoppers; — òf de raadselachtige spookverschijning was de schuldige, en van dit personage zou het Joep niet zoo makkelijk vallen, het onschatbaar papier terug te krijgen.

Joep twijfelde er echter geen oogenblik aan, of beide verdwenen personen, zoowel zijn koksmaatje als het spook, moesten zich op het eiland bevinden. Ze hadden zich beiden, de een vóór, de ander na, wellicht zelfs gezamenlijk, van het schip verwijderd, eer het in de haven het anker liet vallen. Dus hadden zij een voorsprong op den scheepskok. Er was geen tijd te verliezen! Hij had zijn hersens aan boord reeds voldoende laten werken. Hij wist precies wat hem te doen stond.

Degeen, die het geheimzinnige Spaansche document geschreven had, was het doel van zijn zoeken. Wanneer hij dezen maar eerst gevonden had, zou hij wel weten hoe verder te handelen!

Als Joep iets in z'n kop had, ging hij er recht op af.

Zoodra hij dus de loopplank van „De Stad Kingston" was afgeloopen, stapte hij op het eerste-het-beste zeemans-logement af. Hij vroeg den waard te spreken, en zonder omwegen bood hij dezen aan, als kok bij hem in dienst te komen. Hij behoefde niet veel te verdienen. Wat zijn bekwaamheden als kok betreft, beriep Joep zich op de getuigenis, welke de kapitein hem had meegegeven. Dit laatste maakte den noodigen indruk. De waard had zich nooit veel bekommerd over de wijze, waarop het eten voor zijn klanten werd toebereid. Waarom zou hij dezen ex-scheepskok zijn keuken niet laten beheeren? 't Was altijd te probeeren.

Maar Joep had een geheel ander doel dan de klanten uit het havenkroegje van smakelijk eten voorzien. Hij

kookte wat soep en droeg er zorg voor, dat hij zelf de borden voor de klanten neerzette. Op die manier had hij gelegenheid met elkeen 'n praatje te maken.

En door handig vragen kwam hij er al gauw achter, hoe in het midden van Jamaïca een zonderling sinjeur woonde, van wien zóóvele verhalen in omloop waren, dat Joep's nieuwsgierigheid voldoende geprikkeld was, om iets meer van dezen eiland-bewoner te weten te komen.

Toen hij de klanten genoeg had uitgehoord, liet hij zich op staanden voet ontslaan. Hetgeen hem slechts weinig moeite kostte, omdat hij de soep te heet opdiende, het vleesch niet gaar gekookt en de aardappels had laten aanbranden.

Dat was me 'n mooie kok, waarvan je heel wat verwachting zou hebben met zoo'n prachtig getuigschrift van zijn laatsten kapitein, maar die nog niet eens een behoorlijk bord eten kon klaar maken!

Daar stond Joep al weer op de steenen van Kingston. Hij had niet anders verlangd!

Joep had precies onthouden waar hij terecht moest komen. Hij had niet eens de moeite genomen, zijn witte kokspak uit te trekken; z'n hooge stijve koksmuts stond hem nog op één oor. Op zijn koks-uiterlijk had hij zijn plan trouwens gebouwd. Voor een paar geldstukken kreeg hij plaats op een wagentje, door twee luie muilezels getrokken. 't Was een lange rit. En Joep stelde zoo weinig

belang in het eigenaardige tropische landschap, waarlangs hij reed, dat hij door een stevig slaapje de schade inhaalde van den verstoorden laatsten nacht aan boord. Toen hij wakker werd, omdat het muilezel-wagentje stil stond, zag hij een groot wit-gelakt huis voor zich. Een paar neger-bedienden zaten voor den ingang, niet zonder verbazing den grooten, zwaren man bekijkend, die in z'n witte kleeren er inderdaad nogal zonderling uitzag.

„Is jullie baas thuis?" vroeg Joep op z'n gewone brutale manier.

„Master is uit... Master pas thuiskomen om te eten."

„Juist" sprak Joep, alsof hij dit antwoord verwacht had, „en wie zal het eten voor jullie baas klaarmaken?"

„De keukenmeid van Master weggejaagd omdat teveel zout in eten."

„Dat komt uit," vervolgde Joep. „Ik zou 'n negerin, die zoo slordig met zout omgaat, ook de bons hebben gegeven."

Hij was met z'n wijde waggelende stappen het ruime voorportaal al binnen gestapt. De zwarte bedienden volgden hem op zijn schreden. Zij hadden in opdracht, het huis van hun meester gedurende diens afwezigheid te bewaken, maar die vreemdeling in z'n witte kleeren trad zoo vrijmoedig op, dat zij hem den toegang tot het huis niet durfden weigeren.

„Wijs me de weg naar de keuken", beval Joep, die dadelijk gebruik maakte van den toestand. „Jullie baas zal natuurlijk honger hebben als hij thuis komt. Ik zal zelf een diner voor hem klaar maken. Alla! leg het fornuis aan, zet water op; geef me de sleutels van de voorraadskast en den wijnkelder! Vlug!... Want jullie baas heeft me in dienst genomen, om een overheerlijken maaltijd

gereed te vinden als hij straks hongerig en moe aan tafel gaat zitten."

Joep's bevelende stem maakte den noodigen indruk. De neger-bedienden haastten zich zijn bevel op te volgen. En met ontzag keken ze toe, hoe de vreemde man handig met

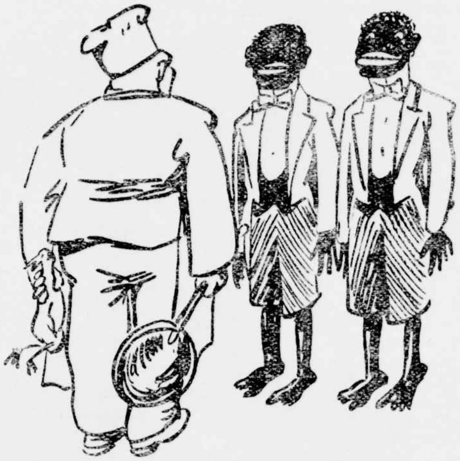

pannen en potten omging, zoodat er geen twijfel was, of hij moest de kookkunst verstaan.

Ditmaal deed Joep zijn best. Hij maakte verschillende smakelijke gerechten gereed, zocht een keur van fijne wijnen en liet in de groote eetzaal de tafel als voor een feest dekken.

Daarop gaf hij de bedienden zijn volgende bevelen:

„Als jullie baas sommeteen thuis komt, spreek jullie met geen woord dat hij al dit lekkers aan mij te danken heeft. Het moet een verrassing voor jullie baas blijven, —

begrepen! Bovendien zal hij zoo'n honger en dorst hebben, dat hij niets zal vragen, maar zich al die lekkernijen goed laat smaken. Hij zal wel moe zijn, nadat hij den heelen dag in z'n plantages heeft rond-gewandeld. Daarom zal hij dadelijk na het eten naar bed gaan... En morgen-ochtend is het vroeg genoeg om het complimentje in ontvangst te nemen voor het eerste diner, dat zijn nieuwe Hollandsche kok voor hem heeft klaar gemaakt!"

De twee bedienden lieten hun witte tanden zien... Oho! was die nieuwe meneer maar een gewone Europeesche kok?... Dat hadden ze zoo vlug niet begrepen!... En had hij daarom z'n best gedaan, het eten zoo fijn mogelijk toe te bereiden, met allerlei lekkernijtjes, die hij door de verschillende gerechten had gemengd, en allemaal kostelijke wijnen, die hij eerst uitvoerig zelf geproefd had, eer hij ze op tafel had geplaatst?!...

De twee negers bogen diep en lieten den nieuwen kok van hun meester z'n gang gaan.

Dit was juist wat Joep verlangde. Hij zorgde er voor, dat de aandacht niet op hem viel, toen hij tegen den avond de wielen van een, door een neger bestuurde auto over het grint hoorde knarsen, en hij iemand zag uitstappen, die niemand anders kon zijn dan de man met wien hij in aanraking verlangde te komen en wiens diner hij klaar had gemaakt.

Het zou morgen vroeg genoeg voor Joep zijn, om kennis te maken met zijn nieuwen patroon. Hij had de bedienden hieromtrent zijn bevelen gegeven. Zij hielden er zich stipt aan.

Nauwelijks toonde hun Master eenige verwondering, dat de tafel bizonder fraai gedekt en met bloemen versierd was. Hij was moe en hongerig. Op de smakelijk

toebereide schotels viel hij met een gezonden eetlust gretig aan. En bij elk glas wijn, dat hij zich liet inschenken, scheen hij niet eens te proeven den eigenaardigen smaak. Zoo at hij en dronk hij tot zijn honger en dorst verzadigd waren. Om vervolgens op te staan, zich uit te rekken en na een langen geeuw zijn slaapkamer op te zoeken. Geen vijf minuten later hoorden de bedienden hun Master al snorken.

Met geen woord had hij hen gevraagd wie dit lekkere maal had toebereid en de fijnste wijnen uit zijn kelder ontkurkt had? Dus spraken zij ook geen woord. Hun Master moest wel heel moe zijn, dat hij onmiddellijk in slaap was gevallen. Grinnikend beduidden ze naar elkaar, hoe het zware diepe snurken uit de slaapkamer van hun Master door het huis drong. Zoo vast sliep hun Master anders nooit!

Waarom zouden zij ook niet gaan slapen? Negers houden van slapen. Hun Master zou hen vanavond niet meer noodig hebben. Vlug ruimden zij de gedekte tafel af. Om daarna geluidloos naar hun, op het groote erf staande gebouwtjes te verdwijnen.

Joep had hierop gewacht. Joep grinnikte ook. Maar op een andere manier. Hij hoorde het rustige snurken van zijn nieuwen meester, bij wien hij op zoo eigenaardige manier in dienst was getreden. Geen wonder dat deze zoo vast sliep en zoo spoedig na tafel in slaap was gevallen. De nieuwe kok had een flink slaapmiddel door het eten en drinken gemengd. Daar zou zelfs een olifant bij in slaap zijn getuimeld!

Joep wenschte niet gestoord te worden. Dit alles had hij precies zoo uitgedacht. Morgen-ochtend zou hij wel verder zien en met een onschuldig gezicht z'n op-

wachting bij den nieuwen meester maken, die ongetwijfeld tevreden moest zijn over de eerste proeve van kookkunst van den nieuwen kok.

Voorloopig mocht dat rustige snurken blijven klinken door het verlaten huis. Joep moest op zijn gemak de nieuwe omgeving opnemen. Hij wilde op de hoogte komen van 'n heeleboel dingen, welke van het hoogste belang voor hem waren. Daarbij kon hij de aanwezigheid van niemand anders gebruiken. Alles sliep. Hij had het rijk alleen!

En Joep stak de handen uit de mouwen. Hij had het eerste deel van zijn doel bereikt. Eer de nacht om was, moest hij achter het geheim zijn gekomen, dat hij hier was gaan zoeken op het eiland.

Hij rekende er vast op, dat het niet lang meer kon duren, of hij zou achter de vindplaats van zijn schat komen.

. . . .

De derde persoon, die door het stoomschip uit Nederland naar Jamaïca was overgebracht, om er naar den geheimzinnigen schat te zoeken, was onze Teuntje.

Hij had niet veel tijd noodig, z'n door het zee-water

doorweekte kleeren te laten drogen. Jonge, jonge! wat was 't hier een lekker weertje! Nauwelijks was de zon boven den oostelijken horizon opgekomen, of je voelde 't al stoven!... En wat zag 't er alles bizonder uit!... Het zand van het strand leek geler dan langs de Hollandsche duinkust. De heesters en boomen groeiden en bloeiden met vreemde blaren en bloemen en vruchten. De rotsen waren steil en ruw, met prachtige kleuren ingelegd. En boven dat alles welfde een stralend blauwe hemel, waar geen wolkje langs dreef.

De jongen stond er echter niet aan het eenzame strand, om z'n hart op te halen aan tropische indrukken! Bovendien zou hij nog wel meer gelegenheid vinden, op al die ongewone dingen te letten. Vooreerst had hij andere plichten te vervullen!...

Dus stond hij hier op het eiland, waarvan de naam met een „J" begon en met een „a" eindigde; terwijl het ongewone fleschmodel hem hierheen den weg gewezen had.

En die verborgen schat, welke op hem lag te wachten?!

Waar waren de kapers op de kust?... De listige Spanjaard en de gevaarlijke scheepskok!...

Teun wist hoe die twee loerden op het bezit van de beloofde rijkdommen!... Beiden waren er achter gekomen, dat de schat op *dit* eiland verborgen was.

De Spanjaard had niet eens de aankomst van het Rotterdamsche schip in de haven afgewacht, om zich ongemerkt van boord te verwijderen. En de scheepskok was er de man niet naar, een minuut ongebruikt te laten, doch zou onmiddellijk met zijn onderzoekingen beginnen.

Teun was overtuigd, hoe die twee elkaar het licht in hun oogen niet gunden. Maar Teun beschouwde zichzelf,

evengoed, zooals hij ook door het tweetal beschouwd werd, als een speurder naar hetzelfde geheim.

Er was geen tijd te verliezen! En vooral mocht de jongen geen voorzorgs-maatregel verzuimen, om noch door den vroegeren kastelein uit „Het Wapen van Saragossa", noch door den ex-scheepskok van „De Stad Kingston" herkend te worden.

Het beste zou zijn, als hij zich onherkenbaar maakte. Maar hoe?

Daar kreeg hij z'n inval!... Was hij hier niet aangeland op een eiland, dat voornamelijk door negers bevolkt werd? Als hij zich eens als neger toetakelde?... dan zou hij het minst opvallen!

Teun had nooit veel tijd noodig, om z'n bedenksels ten uitvoer te brengen. Wat had hij noodig, om er als een Jamaïcaanschen neger uit te zien?

In de eerste plaats moest hij van top tot teen zwart zijn; in de tweede plaats moest hij zoo weinig mogelijk kleeren aantrekken...

Het laatste was hem wel 't makkelijkst. De kleeren, die hij droeg, waren niet vele. Zonder verdriet kon hij er afstand van doen. Hij trok dus al z'n overtollige kleedingstukken uit, slechts z'n gelapte broekje als eenig toiletartikel aanhoudend.

Zijn schoenen?... Teun had nooit zoo heelveel om schoenen gemaald! Vooral die ouwe, wijde turftrappers zei hij met luchtig hart vaarwel...

Maar eer hij ze weg smeet, krabde hij er al het schoensmeer af. Niets maakt je zoo vuil en zwart als schoensmeer. Die ervaring had hij als Rotterdamsch boefje al eerder opgedaan!... En hoe dikwijls had z'n tante Door hem geen standje gegeven, als hij zich met een roetstreep over z'n gezicht, of met 'n paar rouwhanden voor haar vertoond had... „Als 'n sausneger zie je d'r weer uit!"... Teun hóórde 't haar nòg zeggen!

Vooruit dan maar!... dan zou hij er ook als 'n echte neger uitzien. Z'n schoenen gaven prachtig af! Eerst z'n gezicht; dan zijn bloote bovenlijf, zijn armen en handen; vervolgens zijn onderstel, armen en voeten...

De zee vormde hier een inham tusschen de rotsen, waar het water zoo glad en doorschijnend als een spiegel lag. Teun wierp een blik omlaag, — hij juichte van verrukking!... Sapristi! je reinste neger!... Hij dompelde 'n voet in het water... Nee, dat zwarte schoensmeer gaf niet af! Hij kon desnoods een regenbui over zich laten neerkomen, zonder dat hij angst behoefde te hebben, dat hij vooreerst weer blank zou worden... 't Meeste moeite kostte hem, om z'n stugge haren wat in den krul te brengen. Maar nadat hij z'n haar ook met het laatste restje schoensmeer had behandeld, kwam er zoowaar wat krulligheid in!... Uit een van de onuitputtelijke zakken van z'n broek vischte hij twee koperen ringetjes op. Die stak hij door z'n oorlelletjes.

Hij sperde zijn oogen zoo wijd mogelijk open. Hij lachte zoo breed, dat zijn mond bijna van het eene oor het andere raakte.

Hij keek nog eens in den waterspiegel... Ja! als oom Dries hem nù zag, zou hij hem niet alleen voor sausneger uitschelden, maar hij zou hem, tien tegen één, niet eens herkennen!

Nu zou het groote avontuur pas goed beginnen!

Maar hoe het spoor van den verborgen schat te vinden?

Teuntje had geen bepaald plan gemaakt. Hij liet zich maar liever gaan op het toeval. Hij had altijd vertrouwd

op z'n geluk. Dit had hem nooit in de steek gelaten. En tot zoover was het geluk hem zelfs bizonder welgezind geweest...

Vooruit!... Teun's goede gesternte zou hem wel verder helpen. Hij zou beginnen, dit deel van Jamaïca te verkennen... Wie weet?... Hij draaide zich van de zee af. Hij moest het land in. Tusschen de kustrotsen zag hij struiken; daarachter de hooge wuivende boomen van een dicht bosch.

Maar haastig bukte Teuntje zich. Hij had bijna z'n flesch vergeten. Z'n eenige bagage als Jamaïca-negertje! ...En bovendien de talisman, dien hij noodig had, om zich straks in het rechtmatig bezit van den schat te stellen.

Want daaraan twijfelde hij geen oogenblik, — de geheimzinnige schat lag ginds in het bosch, ergens op hem wachtend, om slechts gevonden te worden!

Maar eer hij nog besloten had, langs welken kant hij het dichte woud zou betreden, hoorde hij het gejoel van vele stemmen. Hij zag een groep door elkaar springende en buitelende negers, mannen en knapen, die lachend en juichend elkaar de geldstukken lieten zien, die ze zoo juist in hun dorpje ontvangen hadden, om in opdracht van den pas aangekomen vreemdeling diens geheimzinnigen opdracht uit te voeren.

Niemand scheen iets ongewoons aan Teun te vinden. Dit stelde hem aanstonds gerust wat z'n vermomming betrof. En daarom danste en sprong hij maar met die uitgelaten neger-bende mee, alsof hij zijn leven lang negerbloed in z'n aderen had gehad.

Hij brulde zelfs hun uitgelaten negerlied mee, dat zij op een voortdurend herhaalden dreun lieten weergalmen.

Maar Teun spitste toch z'n ooren, toen hij uit hun gezang een hem bekenden naam meende te herkennen:

„Sênor Ibanez!"

Toen zette hij z'n gezonde jongenslongen uit en stemde met hun negerkoor in, ter eere van den vreemden Sênor, die zoomaar het geld met handenvol uitdeelde, om hen de schuilplaats te laten zoeken van...

Ja, van wat?

Dat zou de toekomst hem wel vertellen!

HOOFDSTUK VIII.

De zonderlinge bergplaats voor een schat.

Teuntje trof 't best met z'n negers! Geen beter volkje, om op geheimzinnig avontuur uit te sturen dan negers. Vooral het eigenaardige slag negers, dat de West-Indische Eilanden bevolkt. Die zitten vol bijgeloof! Met zucht naar geheimzinnigheid! Vol verlangen om raadselachtige dingen te beleven!...

Dat was dus iets voor die Jamaïca-negers, om tegen stevige belooning, er op uit gestuurd te worden, en naar de verborgen vindplaats van een geheimzinnigen schat te zoeken!

De opgewonden zwarte bende had nog geen uur door het bosch gedraafd, of, als op een afgesproken teeken, hielden allen halt. Teun, die zich bij hen gevoegd had, minstens even nieuwsgierig om den schat te vinden als de negers, was blij, dat hij even op adem kon komen. Maar de neger-troep hield niet stil om uit te rusten. Zonder voorafgaanden afspraak maakte men een wijden kring.

Een oude neger, 'n soort bonte, gescheurde deken om z'n schouders geslagen, het gelaat bekroond met witte krullen, hurkte in het midden van den kring. Naar hem luisterde men. Hij was hun woordvoerder.

Met rustige plechtige stem sprak de oude neger. Allen schenen aan zijn lippen te hangen.

Wat de oude neger zei, klonk heel eenvoudig.

„We gedragen ons, zooals we ons altijd hebben gedragen, — kinderlijk, uitgelaten, maar dom. Een mensch moet zijn verstand gebruiken, of hij blank is of zwart van huid. Onze neger-hersens zijn even slim als van andere menschen. Zelfs zijn wij overtuigd, dat wij vlugger achter een moeilijk geheim kunnen komen dan iemand anders. Immers, waarom zou de vreemdeling, die in ons dorpje is aangekomen, nu juist òns hebben uitgekozen voor zijn moeilijken opdracht, om een op dit eiland verborgen schat te zoeken?"

Een langdurig gemompel klonk uit den kring. En Teun deed daaraan braaf mee, terwijl hij zijn ooren spitste naar hetgeen zou volgen.

De oude neger maakte een teeken, dat de anderen naar hem moesten luisteren, terwijl hij verder sprak:

„Waarom is die schat juist op òns eiland verstopt, vragen de slimme negers zich af? Omdat ons eiland een zeer bizonder eiland is. Jamaïca is het eiland, waar de meeste en de lekkerste bananen groeien van heel de wereld. Dat beteekent dus, dat die geheimzinnige schat in het nauwste verband moet staan met onze bananen? Zoo redeneert de slimme oude neger."

Een luid gejoel, opstijgend uit den kring, bewees dat men het geheel met den woordvoerder eens was.

„Dus hebben wij niets anders te doen dan dien verborgen schat in de bananen zèlf te zoeken. Natuurlijk is het dwaasheid, te gelooven, dat in deze uitgestrekte plantages, waar duizende en duizende pisangboomen staan, en tien- en tienduizende bananentrossen tusschen

de dichte bladeren groeien, en millioenen en millioenen bananen als dikke vingers neerhangen, — ik zeg, dat het een domheid zou zijn, om aan de pisangboomen zelf de verstopte schatten te gaan zoeken. Doch de vruchten worden bij scheepsladingen van ons eiland weggezonden. Wie weet waarheen ze gaan? De heele wereld over! En nu zegt mijn slimme neger-verstand me, dat de schat, waarvan wij het spoor moeten zoeken, *in* die, over zee verscheepte vruchten moet verborgen zitten!"

Een groote opgewondenheid had zich meester gemaakt van den negerkring. Natuurlijk was men het geheel eens met den ouden woordvoerder.

Nee! men behoefde niet ver te zoeken. Als er een verborgen schat op hun bananen-eiland aanwezig was, dan moest men dien schat *in* de, van hun eiland verzonden bananen verstopt hebben!

Slechts een slimme neger kon zooiets onmiddellijk begrijpen!... Wie anders zou ooit op zóó'n denkbeeld gekomen zijn?

Hun waardige woordvoerder was toch maar 'n pracht van een slimmen neger! En wat 'n slimme negers waren zij, dat ze zijn uiteenzetting dadelijk begrepen hadden!

Teuntje had sprakeloos toegeluisterd.

Was dàt het geheim, waarnaar hij zoo ijverig zocht?

Hij kon zijn ooren nauwelijks gelooven... Waren die negers dan zooveel slimmer dan hij, dat ze het verhaal van den ouden neger direct beschouwden als de oplossing van het geheim van hun eiland?

De negers brabbelden druk onder elkaar over het belangrijke onderwerp, dat hen zoo bezig hield. Teun luisterde naar hun lawaaiige gesprekken.

Er waren enkelen, die overtuigd waren, dat men lege

bananen gebruikte, om goud in de schillen te verstoppen! ...Er waren anderen, die van prachtige kleinoden spraken, welke evenals in de lang-vervlogen eeuwen der Spaansche bezetting van hun eiland, in hun hoesje van bananenschil uit het eiland werden weggevoerd!... Weer anderen fluisterden van diamanten en parels, die in de uitgeholde vruchten verstopt, naar de een of andere geheime bestemming, ver van Jamaïca werden verscheept!...

Zooals die negers elkaar zaten op te winden! Zooals hun verbeeldingskracht steeds stouter ging werken! Zooals zij elkaar met hun overdreven verhalen trachtten te overbluffen!

's Avonds keerden ze in dichten drom naar hun dorpje aan zee terug. En allemaal tegelijk wilden ze nu den vreemden Sênor vertellen, volgens hun slimme vondst en bedenksel, *hoe* en *waar* de verborgen schat van hun eiland terug gevonden moest worden...

Niet hier! Maar ginds, ver weg! In elke vrucht was misschien een kostbaarheid verstopt!... Elk schip zat wellicht volgeladen met bananen, niet eens gevuld met blank vruchtenvleesch, maar met goud en zilver, met kostbaarheden en edelgesteenten... Dat was de schat!

Het was een joelende bende, waarbij de een nog harder en luider schreeuwde en gebaarde dan de ander. Maar toch slaagden ze er eindelijk in, den aanzienlijken vreemdeling duidelijk te maken wàt zij bedoelden. Beurt om beurt drongen zij het herbergje binnen, waar de vreemdeling zijn intrek had genomen. En omdat iedereen hetzelfde verhaal deed, zorgden ze wel, dat de waarschijnlijkheid van elke voorstelling nòg levendiger en kleurrijker was dan die van hun voorganger.

Teuntje was tegelijk met een groepje binnen-gestuwd.

Maar hij droeg wel zorg, dat hij achter de andere negers verborgen bleef. Al zag hij er nog zoo zwart uit, en al was hij nog zoo onherkenbaar, — voorzichtigheid bleef geboden. En toen het ook zijn beurt was, om hetzelfde verhaal nog eens voor de zooveelste maal te doen, slipte hij ongemerkt weg onder de tafel, waarachter Sênor Ibanez gezeten was. Teuntje kon zoo alles zien en hooren, zonder zelf de aandacht te trekken.

Het viel hem op welk een indruk de neger-verhalen op den Spanjaard maakten. De man luisterde met gefronste wenkbrauwen. Hij speelde zenuwachtig met de lange punten van z'n knevels. Hij liet zijn oogen vonken schieten. Telkens dreunde zijn vuist op tafel.

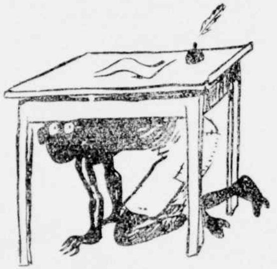

Caramba! als die negers eens gelijk hadden?

Sênor Ibanez Andalousos had het papier met den raadselachtigen inhoud te voorschijn gehaald. Hard-op las hij den inhoud. De aanwezigheid van die tierende negers scheen hem niet te hinderen.

Hij herlas voor de zooveelste maal wat hij al zoo dikwijls gelezen had: *„Breng voorwerp mee, waarin ge dit vondt!"*...

Als het ongenoemde voorwerp eens een bananenschil was?... waarom niet!... Hij las driftig verder: *„Overhandig het aan."*... Ja, natuurlijk aan dengeen voor wie die geheimzinnige vruchten-zendingen bestemd waren!... Verder snelden zijn oogen over het bekende papier: *„Die het van Jamaïca verzond"*... Wàt verzond?... Dat hij zoo

dom was geweest, dit niet onmiddellijk te hebben begrepen! Natuurlijk was er slechts één, die het verzonden kon hebben, — de bezitter van den schat!... En wie dit was?... Wel! de kleinste negerjongen van het eiland zou 't zonder aarzelen gezegd hebben: niemand anders dan de schatrijke planter Musa!

Musa!... Musa!... Musa!

De Spanjaard speelde, diep in gedachten, met de punten van z'n knevels... Ha! Ha! had hij dan eindelijk den sleutel van het geheim gevonden?... Hij trommelde met zijn magere vingers op het tafeltje, waaronder Teuntje nog altijd verstopt zat... Sênor Ibanez zette hardop zijn gedachten voort... Alles leek ineens duidelijk!... De rijke Jamaïca-bewoner, over het heele eiland bekend als een zonderling, was op den vreemden inval gekomen, zijn schatten af te staan!... Hij had den ongewoonsten weg daarvoor gekozen!... Om de zaak vooral ingewikkeld en moeilijk te maken, verstopte hij ze in de vruchten-schillen van den oogst van zijn onmetelijke plantages!... En op deze manier verborgen, werden de met schatten gevulde bananen van het eiland verscheept...!

Corpo di bacco! siste de Spanjaard tusschen zijn dunne lippen.

Hij was hier juist op het goede oogenblik op Jamaïca aangekomen, om zich nog van de buit te verzekeren... Het Spaansche document scheen geen twijfel meer te laten... *„De toekomst verzekerd voor den eerlijken vinder"*... Natuurlijk! de eerste-de-beste kooper van een banaan kon het geluk treffen, dat hij een klomp goud of zilver, een kostbaren diamant of parel aantrof in de vrucht, die hij voor 'n dubbeltje op straat kocht!

Caramba! vloekte Sênor Ibanez... Want de geheim-

zinnige schatten van Jamaïca waren intusschen al verzonden!... Hoeveel schepen waren al met hun bananenlading van het West-Indische eiland naar Rotterdam onderweg?... En welke ontelbare millioenen waren al in die, zoo onschuldig eruit ziende vruchten verborgen?...

Er moest gehandeld worden!... Snel!... Zonder uitstel!

Sênor Ibanez Andalousos moest er voor zorgen, dat geen van die kostbare vruchten in verkeerde handen terecht kwam!... Maar hoe moest hij dit bereiken?

Hij beende met zijn lange staken het armoedige herbergje door.

Eensklaps stond hij stil. Hij had zijn plan gemaakt.

Er moest onmiddellijk aan een van zijn vertrouwensmannen in Rotterdam geseind worden, de noodige maatregelen te nemen, opdat geen enkele vrucht in een andermans handen viel. De heele buit moest voor den Spanjaard zijn. Al die millioenen voor hèm!... Zijn toekomst was verzekerd!... Maar aan wien zou hij zijn dringend telegram seinen?... Slechts één was er op wien te vertrouwen viel, — Sênor Ibanez zag in gedachten voor zich het oude verschrompelde mannetje, dat in zijn dienst was en gebruikt werd voor de verschillende huiswerkjes in het kroegje aan de Schiekade... Dat schele

kratesje gehoorzaamde hem blindelings... Aan hèm zou hij zijn bevelen seinen... Alle in Rotterdam aankomende bananen moest hij opkoopen. De Spanjaard beschikte over voldoende geld daartoe na zijn diefstal aan boord. Tot zijn laatste cent zou hij uitgeven om de geheimzinnige vruchten, waarin de onnoemelijke schatten verborgen waren, in zijn bezit te krijgen!

En hij zelf?... Hoe eerder hoe liever moest hij weer van Jamaïca zien te ontvluchten. Zonder uitstel moest hij naar Nederland terug. Eenmaal in Rotterdam aangekomen, zou hij dan zelf de zaak in handen nemen...!

Reeds schalde zijn ruwe stem door het kamertje: „Breng onmiddellijk schrijf-gerei!"

Hij zou hier het telegram schrijven. Hij waagde het niet, zelf naar het telegraaf-kantoor van Kingston te gaan. Als men hem daar herkende? Natuurlijk had de bestolen kapitein van „De Stad Kingston" mededeeling gedaan van de verdachte voorvallen en diefstallen aan boord van zijn schip. Men zou den Spanjaard onmiddellijk herkennen in zijn, van den scheeps-machinist gestolen uniform. Men zou hem gevangen zetten. Zijn geld afnemen. Zijn geheele plan zou in duigen vallen!

Nee!... het zou onvoorzichtig zijn, zich buiten dit achteraf-gelegen kustdorpje te wagen. Hij was er reeds te lang gebleven. Als de negers zijn aanwezigheid rondvertelden, was hij ontdekt!... Hij moest iemand vinden, die het telegram voor hem weg-bracht. Hoe eerder hoe beter! Zonder uitstel! Onverwijld!

Caramba!... Corpo di bacco!... Caramba!

De pen kraste al over het papier, dat de onderdanige neger-herbergier hem buigend was komen brengen.

Aan wie zou hij het belangrijke telegram toevertrouwen?

De Spanjaard vertrouwde immers niemand!... Zelfs de goedige neger-bevolking van het dorpje niet, die nu voor het herbergje in drukke gesprekken samenhokte... Zou hij een van die domme negers met de opdracht belasten, het telegram naar Kingston te brengen?... De stad met het telegraaf-kantoor lag aan den anderen kant van het eiland... Een heel eind...!

Hij hield het door hem te verseinen telegram nog in de hand. Met groote duidelijke letters had hij geschreven:

(*Adres:*) Wapen van Saragossa — Schiekade — Rotterdam.

(*Inhoud:*) Koop bananen want Musa's onmetelijke schatten daarin verborgen. Geld wordt gezonden.

(*Onderteekening:*) Sênor Ibanez Andalousos.

Hij legde het telegram op tafel. Haastig stapte hij naar buiten. Zelf snelde hij naar het armoedig stalletje, waar het oude witte paard stond, dat hij van een der negers gekocht had, om zijn intrede in het dorpje te doen.

Toen hij weer in zijn kamer van het herbergje binnentrad, zag hij bij de tafel een neger-knaapje staan. Hij was niet eens verwonderd, dat het kereltje zich daar bevond. Hij had een boodschapper noodig. Hij gebruikte daarvoor liever een jongen dan een ouden neger. En dit negertje leek hem wel geschikt voor de taak, welke hij hem opdroeg. De Spanjaard sprak slechts enkele bevelende woorden:

„Buiten staat mijn witte paard... Rijdt zoo snel mogelijk naar telegraafkantoor... Sein dit telegram... En zorg er voor dat het geld, dat ik je meegeef, zoo spoedig mogelijk aan hetzelfde adres in Rotterdam verzonden wordt."

Sênor Ibanez reikte het negertje een portefeuille met bankpapier over. Dreigend voegde hij er aan toe:

„„Als je één sekonde treuzelt onder weg, of één cent verliest, hang ik je aan den eerste-de-besten boomtak op!... Alla! marsch!"

Het negertje boog nog wel tienmaal onderdaniger dan de neger-herbergier. Hij moffelde de portefeuille met geld in zijn eenige kleedingstuk, een afzakkend, gelapt broekje,

dat uit niet meer dan twee broekspijpen en twee broekszakken bestond. En holde naar buiten, waar het oude paard te wachten stond.

Reeds sprong hij op het magere beest, toen het negertje zich eensklaps scheen te bedenken. Vlug glipte hij tusschen de lange beenen door van den Spanjaard, die nog in de deur-opening stond.

„Papier vergeten," stamelde het onderdanige negerkereltje.

Het telegram lag nog op tafel. Maar naast het telegram lag nog een ander papier, het Spaansche document. Het negertje aarzelde welk der beide papieren hij mee moest nemen? Slechts even aarzelde het zwarte ventje. Toen greep hij naar beide papieren. Het telegram stak

hij in zijn eenen broekzak. Het Spaansche document stak hij in zijn anderen broekzak.

En weer tusschen de lange beenstaken van Sênor Ibanez Andalousos doorglippend, sprong hij te paard, zwarter dan zwart afstekend tegen het witte beest. Z'n bloote hielen tegen de ribben van het oude dier drukkend, met z'n tong een klakkend geluid makend, zooals de vroegere Rotterdamsche koetsiers hun paarden aan den gang brachten, galoppeerde het negertje weg, het duistere woud tegemoet, den donkeren nacht in.

Meteen draaide de Spanjaard zich om. Hij moest nu aan zijn eigen veiligheid denken. Hij mocht hier niet langer dralen. De nacht zou hem behulpzaam zijn bij zijn vlucht van het eiland...

Het telegram zou immers verzonden worden? Het geld zou naar Rotterdam worden overgemaakt?... Caramba! de geheimzinnige schat zou voor hèm zijn!

Maar zoover wàs 't nog niet...

Eer het telegram van den Spanjaard op het telegraafkantoor van Kingston aankwam, moesten eerst andere dingen gebeuren, die den loop van dit verhaal een geheel andere wending zouden doen nemen dan Sênor Ibanez berekend had.

Want terwijl het zwarte ruitertje op het oude witte paard voort-holde, zat Teuntje — want niemand anders als Teun speelde voor neger-telegrambesteller! — er over te piekeren, hoe hij in deze ingewikkelde geschiedenis verder te handelen had?

O! hij was al weer een goeden stap verder gekomen. Dat was zeker!... In zijn zakken zaten verschillende belangrijke voorwerpen. Hij had het gestolen geld van den Spanjaard bij zich. Hij had het, hem door den Spanjaard

ontstolen papier uit de flesch weer in zijn bezit. Hij had het telegram bij zich, dat naar Rotterdam moest geseind worden.

Handelde hij wel goed, nu hij het telegram naar het telegraafkantoor bracht? En maakte hij zich niet tot medeplichtige van den schurk, als hij het gestolen geld verzond?

Hij reed er intusschen maar op los, zoo hard als de stijve beenen van het paard nog vooruit konden. Het beest zou den weg naar Kingston wel kennen. Was het ver? Was het dichtbij?

Onder het voorthollen, bedacht Teun zich, wie toch wel die Meneer Musa kon zijn, van wien in het telegram sprake was? Hij had dien naam al eerder van de dorpsnegers opgevangen... De negers spraken met ontzag dien naam uit: „Massa Musa!" 't Was alsof zij over een machtig man spraken. Uit hun verdere gesprekken was hem gebleken, hoe die meneer Musa een der voornaamste planters van het eiland was. Zijn plantages waren schier onmetelijk uitgestrekt. Er groeiden niets anders dan bananen. De oogsten van zijn ondernemingen waren reusachtig. Met geweldige scheepsladingen vervoerde men voortdurend zijn plantage-producten. Een groot deel ging naar Nederland, waar zij in Rotterdam per wekelijksche zendingen gelost werden.

Op Jamaïca waren het hoofdzakelijk negers, die op de bananenplantages werkten. Ze waren niet te tellen zoovelen als er bij Massa Musa in dienst waren. En een besten meester hadden ze aan hem!... De negers prezen hem hemelhoog! Ze werkten bij voorkeur op zijn plantages. Ze hadden 't er puik! Het grootste deel van het eiland werd in beslag genomen door de bezittingen van dezen plantage-eigenaar. Zijn lage, dichte pisang-bos-

schen bedekten bijna geheel Jamaïca. De plantages strekten zich over het midden-gedeelte van het eiland uit. Tot aan de kusten lagen ze.

Misschien reed Teuntje nu wel door de ondernemingen van dien fabelachtigen plantage-eigenaar?

De jongen had al gehoord, hoe de heer Musa zelf temidden van zijn plantages leefde. Wonend in een groot, prachtig huis, alleen, slechts omringd door zijn negerbedienden. Het juiste wist niemand van hem te vertellen. Dit verleende hun meester juist iets bizonder ongewoons.

Ja, die Massa Musa moest schatrijk zijn! De negers van het eiland spraken graag over de schatten van Massa Musa!... Niemand wist echter wat hij er mee deed. Hij moest een eenzaam, zonderling man zijn, die daar maar eenzaam in het afgelegen midden van het eiland leefde, in zijn groot, prachtig huis, tusschen de overdaad van zijn rijke bananen-plantages.

„De onmetelijke schatten van Musa."

Zoo stond in het telegram, dat Teun in z'n zak droeg, en naar het telegraafkantoor moest brengen.

Was die meneer Musa inderdaad zulk een zonderling, dat hij zijn schatten in zijn bananen verstopte?... 't Kwam Teuntje ongelooflijk voor... Doch de naam van den plantage-bezitter werd dan toch in het telegram door den valschen Spanjaard genoemd. En dat Musa's naam genoemd werd zonder dat hij er zelf van wist, was iets wat den jongen als niet geheel in den haak voorkwam.

Het oude paard scheen moe te worden; het vertraagde z'n galop en ging in een matig drafje over. Zoo kon zijn berijder ook beter denken. Wat moest hij onder deze omstandigheden doen?... Tien tegen één dat hij zich hier op een der plantages van dien onbekenden meneer Musa be-

vond. Misschien lag het groote mooie huis wel dicht in de buurt? Wellicht moest hij er langs rijden op weg naar het telegraafkantoor?

Het oude paard hield nu ook het drafje niet lang meer vol. Het beest moest moe zijn. Het liet den ouden kop hangen en stapte steeds langzamer. Eindelijk stond het geheel stil. De witte knol hief even den kop op, wierp een blik naar zijn riuter, alsof hij te kennen wilde geven, dat het doel van den nachtelijken tocht bereikt was.

Teuntje wist hier weg noch steg. Zou dit Kingston al zijn? En stond het oude paard stil voor het telegraafkantoor?...

Tusschen de dichte boomstammen zag de jongen schelle lichtstreepen zich afteekenen. Hij moest weten waar hij zich bevond. Dus knoopte hij de teugels van het paard aan een palm. Voorzichtig sloop hij op het licht af.

Hij stond voor een groot, breed gebouw, waarvan alle vensters verlicht waren. Dit een telegraafkantoor?, — 't leek er niet op! Als het Massa Musa's woning eens was?, — daar leek 't meer op.

De jongen waagde zich dichterbij. Het huis zag er stil en uitgestorven uit. Waarom brandden toch overal de lichten in de verschillende vertrekken? Zou er iemand wonen? Zou meneer Musa thuis zijn?

Eensklaps bemerkte Teun, dat hij als opzettelijk van zijn paard gestapt was en zijn tocht onderbroken had.

't Was alsof iets hem naar dit huis trok! Alsof het Massa Musa was, dien hij zocht!

Hij sloop nog nader. De nacht was duister. Hij zelf was zoo zwart. Wie zou hem opmerken? Toch verzuimde hij geen enkelen maatregel van voorzichtigheid. Hij had den laatsten tijd op z'n tellen leeren passen. Gevaar dreigde van alle kanten...

Doch in dien onbekenden Meneer Musa stelde hij eensklaps een onbegrensd vertrouwen. 't Ging om Musa's onmetelijke schatten. 't Was noodig, dat Meneer Musa zèlf op de hoogte was van wat achter zijn rug gebeurde. De Spanjaard had zijn naam gebruikt, — en dit was al voldoende, om Teun's argwaan te wekken en Meneer Musa te waarschuwen, dat men zich met zijn rijkdommen bemoeide...

Deze gedachte had hij nog niet voltooid, of Teun zag iets, dat aan zijn boos vermoeden dadelijk nieuwen stof gaf. Het groote huis, dat voor hem lag, bleek niet geheel verlaten.

Door de verlichte kamers, die eerst leeg hadden geleken, zag Teun zich iemand bewegen. Het was een zonderlinge gestalte. Hij bewoog zich achteloos door het huis. Dan zag men hem hier; dan weer daar. Alsof hij, op z'n gemak, een onderzoekingstocht door de geheele woning instelde. Hij opende de deuren van gangen en kamers. Hij snuffelde in kasten en laden. Blijkbaar was hij naar iets aan het zoeken. Hij nam er den tijd voor.

De door het verlichte eenzame huis dwalende gedaante boezemde echter Teun's grootste belangstelling in. Nee! hij kon zich niet vergissen... Het was een groote, dikke man, geheel in het wit gekleed, een wit boezelaar voor, en scheef op het hoofd een witte muts. Deze kleeding zou

al voldoende zijn geweest, om Teun te doen raden wie daar in het huis rond-scharrelde. De ietwat waggelende gang van de, in het wit gestoken gedaante, nam zijn laatsten twijfel weg.

't Was Joep, de scheepskok!

Nieuwsgierig keek de jongen toe wàt die kerel hier uitvoerde. Hij wist wat Joep op het eiland kwam zoeken. Hij wist ook wat voor gevaarlijk individu deze ruwe zeeman was. Opgelet en opgepast!

Bovendien had hij nog een appeltje met den scheepskok van „De Stad Kingston" te schillen na de schandelijke mishandeling, welke hij zich van hem had moeten laten welgevallen gedurende de reis van Rotterdam naar Jamaïca. Teun sloeg dus terdege acht op hetgeen de exkok in dit vreemde huis uitvoerde.

Was het inderdaad de woning van den rijken plantagebezitter? Je zou zeggen van ja! Waarom scharrelde Joep daar anders rond? Blijkbaar moest de kerel eveneens hebben ontdekt, dat de geweldige rijkdommen van Massa Musa, waarover iedereen op het eiland sprak, in verband stonden met het geheimzinnige Spaansche document, dat zich immers ook in zijn bezit had bevonden. De scheepskok had natuurlijk, dadelijk na aankomst van zijn schip, de handen aan het werk geslagen. Hij had uitgevonden waar de schat verborgen moest zijn. Nu zocht hij er naar!

Hij maakte daarbij minder omslag dan zijn vroegere trawant Ibanez. Als er sprake was van een schat, dan ging hij naar de plaats zelf, waar je zoo'n schat te zoeken had.

Dit verklaarde zijn aanwezigheid op deze plaats.

En Teun betrapte dus den scheepskok op het oogenblik, dat hij in het schijnbaar lege huis rondging, elke kamer

afzoekend, elke deur ontsluitend, elke kast aan een grondig onderzoek onderwerpend.

Teun voelde niet de minste behoefte, zich op dit oogenblik te vertoonen. Hij kende langzamerhand de hardhandige manieren van Joep. Hij begreep dat hij gevaar liep, als de kok op deze plaats z'n scheeps-koksmaatje aantrof. Beter was 't, zich voorloopig verborgen te houden. Maar daarom behoefde hij, uit zijn veilige donkere schuilplaats de handelingen van Joep nog niet uit het oog te verliezen.

En Teuntje zegende het duister van den nacht en zijn eigen zwarte huid, dat hij aldus tot vlak onder de verlichte vensterramen kon kruipen, zonder in het minst de aandacht te trekken.

Zoo bespiedde hij Joep. Hij zag ook hoe de humeurige scheepskok zich steeds teleurgestelder gedroeg, omdat hij niet te vinden scheen wat hij zocht. Tot den schemerenden dageraad bleef de witte gestalte door het lege huis rond-scharrelen. Toen staakte hij het verdere zoeken. Om zich te verwijderen in de richting van de bij-gebouwen, waar zijn keuken-afdeeling gevestigd moest zijn.

Nauwelijks was de zon op, of geeuwend en rekkend kwamen uit de bedienden-verblijven de negers te voorschijn, die zoo vast geslapen hadden, dat zij zoowel hun

meester als den nieuwen huiskok hadden vergeten. Zij haastten zich naar het hoofdgebouw, dat zich in de eerste stralen van de gouden ochtend-pracht als een marmeren paleis tegen het donkere bosch van pisang-boomen afteekende. Daar ontwaarden zij het neger-kereltje, dat rustig aan den ingang van het gebouw gehurkt zat. Hij had een papier in z'n hand. Dit reikte hij de twee bedienden over, terwijl hij zacht de woorden uitsprak:

„Negerjoggie moet dit telegram naar Kingston brengen. Hij wil eerst laten lezen aan Massa Musa."

Aangezien er niets zonderlings aan dit verzoek was, werd het papier aangenomen. De bedienden traden het groote huis binnen, om hun meester te wekken, en hem de boodschap van het wachtende negertje over te brengen.

Teuntje bleef popelend achter.

Hij zat er onbeweeglijk, zooals hij het andere negerjongentjes had zien doen. Maar intusschen werkten zijn hersens vlugger dan van andere neger-knapen.

Zou Massa Musa den inhoud van het telegram begrijpen? Zou hij Teun laten binnen komen en hem om uitleg en verklaring vragen? En zou hij luisteren naar Teun's verhaal over de misdadige pogingen, welke om Meneer Musa plaats hadden, teneinde in het bezit te komen van een zekeren geheimzinnigen schat, welke zich op dit eiland, vermoedelijk in het bezit van Massa Musa moest bevinden?

Teun moest lang wachten. De zon was al boven de laagste stammen geklommen, toen beide bedienden weer tezamen terugkeerden. Zij hadden het telegram in de hand, dat zij den neger-jongen overreikten.

„En?" vroeg Teun, zoo onderdanig als het een neger-

knaap slechts betaamt, doch zoo nieuwsgierig, dat hij zijn stem moeilijk kon beheerschen.

De twee bedienden schenen ook gelijk te spreken:

„Massa Musa papier gelezen. Hij eerst gedacht. Toen gelacht. Papier weer mee-gegeven. Met boodschap aan neger-bestellertje telegram vooral naar Rotterdam moeten seinen. En nog boodschap erbij als neger-bestellertje misschien honger van nachtelijke rit en onder verder rit naar Kingston, wat nog heel ver, hij eerst mag gaan eten in keuken. Daar vragen aan blanken kok om lekker voedsel."

Dit laatste was echter bij Teun aan een doovemans-oor gezegd. Honger?... had hij honger?... Overal waar hij om zich heen keek, zag hij de zware bananen-trossen tusschen de blaren der boomen hangen. Hij zou niet van honger omkomen!... Dorst?... Hing hem z'n flesch nog niet altijd op den rug?... Nee! alles liever dan zich nù bij Joep aanmelden!

Hij ging naar z'n oude paard terug, dat zich niet bewogen had, en van de vermoeienissen door een gezond slaapje was uitgerust. Teun sprong op den mageren rug. En dadelijk galoppeerde de witte knol verder. Zonder zich te bedenken over de richting naar Kingston, waar hij Teun netjes voor het telegraaf-kantoor afzette.

Maar vóór het binnentreden van het telegraaf-kantoor, overlegde de hoofdpersoon van dit verhaal als volgt bij zichzelf:

„Wanneer Massa Musa er zelf geen bezwaar tegen heeft, om het telegram naar Rotterdam te laten verzenden, is 't mij ook goed. Al ben ik benieuwd naar de gevolgen ervan!... Maar wat de gestolen portefeuille betreft, die

hou' ik in m'n zak, om het geld later aan den kapitein van „De Stad Kingston" terug te geven. Dat is gestolen geld. En daarvoor laat Teuntje geen bananen koopen!... En wat aangaat het Spaansche document, dat laat ik òòk in 't diepst van me broekzak zitten. Wie weet!... Die meneer Massa Musa heb ik ditmaal nog niet te spreken kunnen krijgen. 'n Volgende keer zal ik gelukkiger zijn!"

HOOFDSTUK IX.

Als een scheepskok z'n handen uit de mouwen steekt.

Nu moest 't ervan komen!

Joep wenschte geen langer uitstel.

Hij verkeerde in geen enkel opzicht in twijfel, of zijn gevaarlijke mededinger, de Spanjaard, bevond zich eveneens op het eiland.

Die sluwe Sênor Ibanez had hem aan boord van „De Stad Kingston" een loer gedraaid. De scheepskok doorzag achteraf het geheele listige plan!... Die kwajongen, als verstekeling op het schip gekomen, was door den kroegbaas uit „Het Wapen van Saragossa" gebruikt, om de aandacht af te leiden van zich zelf. Zoo was de Spanjaard ongemerkt mee-gereisd naar Jamaïca... Hij had zich voldoende geld en kleeren verschaft op het schip. En gebruik makend van de algemeene verwarring, had hij het koksmaatje het geheimzinnige document uit Joep's bezit doen ontfutselen.

Ook zònder het belangrijke papier zou Joep zijn doel echter wel bereiken! Wacht maar!... Hij was niet de eerste-de-beste!... Hij was niet van gisteren!... Hij zou

zich niet in de luren laten leggen, door geen Sênor Ibanez Andalousos, door geen duizend Spanjaarden van het slag als de vroegere Rotterdamsche kroegbaas, door de voltallige bevolking van het eiland niet!

Joep had geen Spaansch document noodig om den verborgen schat te vinden. Hij ging d'r recht op af. En op z'n eigen manier, — even slim als brutaal, even koppig als gewetenloos!

Voor Joep 'n nieuwe deugnieten-streek bij de vele boeverijen, die hij in z'n vroegere leven al had uitgehaald. Hij gebruikte liefst zoo weinig mogelijk omwegen... Er was sprake van een onmetelijk grooten schat, die zich moest bevinden in het bezit van den een of anderen schatbewaarder, die afstand van den schat wenschte te doen, mits de eerlijke vinder van zijn geheimzinnige papieren boodschap zich slechts aanmeldde... Welnu, daar was Joep de man voor!... Hij kwam zich op Jamaïca aanmelden. Ook zonder document kwam hij zich als „eerlijke vinder" voorstellen. De schat mòèst aan niemand anders dan aan hèm ter hand worden gesteld.

Het ging er slechts om, te weten te komen *wie* de schatbewaarder was? En *waar* deze de reusachtige rijkdommen verstopt had?

Joep had zich, onmiddellijk nadat hij een voet op het eiland gezet had, op de hoogte laten brengen wie de rijkste bewòner van het eiland was. En onmiddellijk was hem van verschillende kanten het antwoord daarop gegeven: Massa Musa!

Wie was die Massa Musa, van wien de negers op Jamaïca spraken als van een boven-natuurlijken sprookjes-persoon?

Joep was al even makkelijk te weten gekomen, dat deze

Massa Musa beschouwd werd als de ongekroonde Koning van het West-Indische eiland. Massa Musa moest fabelachtig rijk zijn. Maar Massa Musa was tegelijk de zonderlingste millionair, die ooit op twee beenen had rond-geloopen!...

Massa Musa was de eigenaar van bijna alle plantages van het eiland. Hij liet op zijn uitgestrekte bezittingen slechts bananen groeien. Op het heuvelachtige terrein langs de kust waren de korte dikke stammen bij millioenen geplant, rij aan rij, gelid na gelid, eindelooze drommen niet te hoog groeiende stammen, waaraan, tusschen de dichte bladschijven, de bananen-trossen door de tropische warmte zich snel ontwikkelden... Elke tros telde ongeveer honderd-vijftig vruchten, de komkommerachtige, melige pisangs, zoo smakelijk en zoet en geurig...

Het eten van bananen had zich langzamerhand over de geheele wereld verbreid. Vooral was Europa dol op deze heerlijke voedzame vruchten uit de warme luchtstreken... Een kolossale handel had zich in de laatste tien, twintig jaar ontwikkeld... Afzonderlijke stoomschepen, ingericht voor het vervoer der vruchten, met koelinrichtingen om een te snel rijp-worden gedurende de reis van ongeveer drie weken tegen te gaan, voeren geregeld van de West-Indische Eilanden, waarvan Jamaïca het voornaamste bananen-eiland was, naar Amerika en Europa... Geheele vloten bevoeren den Atlantischen Oceaan, vol-geladen met bananen, teneinde hun vrachten zoo snel mogelijk naar de voornaamste noordelijke havens over te brengen, en dan snel terug te keeren en nieuwe scheeps-ladingen in te slaan...

Een omvangrijk bedrijf, om de geweldige oogsten te verkrijgen, daarna de schepen te bevrachten, met gemiddeld honderd-duizend trossen als lading voor elk vruchtenschip, waarvan de ruimen apart waren ingericht, teneinde de kostelijke bananen gaaf, gezond, nog vóór haar volle rijpheid in de bestemmings-havens af te leveren, en de vruchten aan het publiek te kunnen aanbieden op het oogenblik, dat ze het lekkerst van smaak en geur waren.

Die Massa Musa verstond het bananen-bedrijf!

Stond zelfs zijn naam zelf van Massa Musa niet in verband met de zoete vrucht, op zijn eiland gekweekt, waar de banaanachtige planten den wetenschappelijken naam dragen van „*Musa*-ceae"?... En de zorgen, door Massa Musa aan zijn plantages besteed!... En het aantal inboorlingen, dat bij hem in dienst was, op zijn bananen-plantages, bij zijn transport-middelen, in zijn reusachtige bananen-opslagplaatsen, bij het magazijn- en haven-beheer!

Geen wonder, dat heel Jamaïca den naam van Massa Musa uitsprak, alsof het een klank was van hoogere beteekenis!

Het vermogen, door Massa Musa verworven, dank zij zijn bananen-teelt, heette onmetelijk. Massa Musa was

de rijkste man van het eiland. De rijkste van alle welgedijende West-Indische Eilanden. Misschien wel de rijkste man van dit deel der wereld!

En toch was er niets wat dezen aarts-rijkaard van andere, gewone menschen onderscheidde. Massa Musa was de eenvoud zelf. Hij werkte harder dan de geringste neger in zijn tuinen. Geen inspanning was hem te veel. Van 's morgens vroeg tot 's avonds laat bemoeide hij zich met zijn omvangrijk bedrijf. Hij vertegenwoordige hart en ziel van zijn prachtige vruchten-plantages...

En daarom had de bevolking van het eiland hem uit eerbied en toewijding dien bijnaam gegeven van „Massa". Het klonk als een neger-afkorting voor „master". Hun mééster. Maar tegelijk hun weldoener, hun vriend, hun ongekroonde Koning!

Dit alles was Joep al spoedig te weten gekomen. En onmiddellijk had hij er de noodige gevolgtrekkingen uit gemaakt.

Komaan! de rijkste man van het eiland was dus deze zonderlinge Meneer Musa, die niet alleen zijn onmetelijke rijkdommen te danken had aan het laten groeien van bananen en het verzenden ervan met scheepsladingen tegelijk, het geheele jaar door, naar alle groote havens van Amerika en Europa; maar zich zelf liet hij ook noemen met den, aan zijn wonderlijk natuur-product ontleenden naam: Massa Musa!...

Men sprak bewonderend over zijn spreekwoordelijke goedheid als groot-bezitter van de uitgestrekte plantages, die een groot deel van het eiland innamen, doch even hartelijk liet zich de neger-bevolking uit over zijn onbegrensde goedheid, welke zich telkens weer, in de eigenaardigste vormen uitte...!

Joep had niet lang noodig gehad, om tot de overtuiging te komen, dat deze schat-rijke man gevolg had gegeven aan een nieuwen gril, toen hij zijn testament, — want hoe kon je de beteekenis van het vreemde document anders beschouwen? — op een stukje papier schreef, het aan het toeval overlatende *wie* de eerlijke vinder daarvan zou zijn.

Nee! geen twijfel voor Joep, of Massa Musa was de ongenoemde schrijver van het geheimzinnige document.

Massa Musa woonde op het eiland, dat in het document was aangegeven volgens zijn ligging op zooveel graden noorderbreedte en westerlengte!... Massa Musa was de rijkste man van Jamaïca!...Massa Musa was de eigenaar van een geheim, den bezitter rijkdom, geluk en gezondheid belovend, mits men zich slechts kwam aanmelden...

Welaan! hier was Joep!... Joep de scheepskok!... Joep de brutale avonturier!

Joep had om zoo te zeggen het vreemde eiland ontdekt. Hij was hierheen gekomen. Hij had zich op de hoogte gesteld omtrent den schat en den bezitter daarvan.

Wat bleef er anders voor Joep te doen dan zich in het bezit stellen van de, hem wachtende onmetelijke rijkdommen?

Joep ging daarbij op zijn eigen manier te werk. Al was hij een bevaren zeeman, toch ging hij nooit recht door zee. Dat was hem ook onmogelijk. Hij wist immers, dat hij niet zou kunnen aantoonen, dat hij de „eerlijke vinder" was van het geheimzinnige document, hetwelk hij op zoo'n gemeene manier op de keldertrap van „Het Wapen van Saragossa" in zijn bezit had weten te krijgen. Ook wist Joep, hoe het papier nadrukkelijk als eisch stelde, dat het

document door den eerlijken vinder aan den verzender weer ter hand moest worden gesteld, — en was de scheepskok het papier op reis naar Jamaïca niet kwijt geraakt?

Joep wist hoe groote kans er was, dat de sluwe Sênor Ibanez Andalousos, die zijn Rotterdamsch kroegje in de steek gelaten had, om zich eveneens naar dit eiland te haasten, in het bezit van het geheime Spaansche document zich als eerlijke vinder zou aanmelden bij Massa Musa.

Er viel geen tijd te verbeuzelen!

Het eerste deel van Joep's plan was gelukt. Door zijn brutale optreden tegenover de neger-bedienden van Massa Musa had hij de open plaats kunnen innemen van den juist ontslagen kok. Hij had gerekend op den zonderlingen aard van Massa Musa, die zich uitsluitend wijdde aan hetgeen op zijn plantages plaats greep, zoodat deze geen acht zou slaan op z'n nieuwen keuken-beheerder.

Joep's gedachte was juist geweest.

Een kleine moeite voor den doortrapten schavuit, om een ongevaarlijk slaapmiddeltje door de smakelijk toebereide spijzen van Massa Musa te mengen. En al dadelijk was Joep dien eersten nacht heer en meester geweest in het vreemde huis, om overal rond te speuren naar den verborgen schat, die zich ongetwijfeld in de onmiddellijke nabijheid van Massa Musa moest bevinden.

Maar Joep had niets gevonden!... Letterlijk niets!... Geen enkel spoor zelfs!

En dit had Joep woedend gemaakt. De uitvoering van zijn boosaardig plan kon geen uitstel lijden. Hoe eerder hij zijn doel bereikte hoe noodiger. Er waren nog anderen, die eveneens op den schat loerden! Joep moest maken,

dat hij een voorsprong behield. En vooral moest hij gebruik maken van den zoo bizonder gunstigen toestand, te danken aan zijn aanwezigheid als kok in de woning zelf van Massa Musa.

't Moest er nù maar van komen. Aangepakt!... Handen uit de mouwen!... En dan maar met geweld desnoods!... Tegen zooiets zag dit heerschap allerminst op!

Na dezen nacht van vruchteloos zoeken en speuren, waarbij niemand hem had kunnen bespieden in het uitgestorven huis, gelegen temidden der uitgestrekte bananenaanplantingen, die zich uren ver in het rond uitstrekten als een onmetelijk, 's nachts eenzaam en verlaten bosch, — na de eerste vergeefsche poging, om zich in het bezit van den verborgen schat te stellen, pakte Joep de zaak nu anders aan.

Hij maakte korte metten. Hij had den sleutel van den wijnkelder in zijn bezit. Toen hij zich bij het dag-worden in de richting van zijn slaap-gebouw verwijderde, bracht hij eerst een langdurig bezoek aan deze inrichting. Hij vond er genoeg van zijn gading!

Joep was verzot op Jamaïca-rum. Hij dronk ervan tot hij zich voldoenden moed had ingedronken. Joep had steeds bij elk van zijn slechte daden de flesch aangesproken. In dit geval toefde hij langer bij de rum-flesch dan goed voor de uitvoering van zijn plan was.

In elk geval belette het verblijf in den wijnkelder hem, getuige te zijn van het verzoek van een zeker schuchter neger-knaapje, dat aan Massa Musa het telegram liet lezen, door zekeren Sênor Ibanez Andalousos naar Rotterdam geseind.

Indien Joep den tijd niet besteed had, zich in den wijnkelder moed in te drinken voor zijn verraderlijk plan, zou

hij zich wellicht wat nader op de hoogte hebben willen stellen omtrent den inhoud van het telegram... Misschien zelfs zijn belangstelling uitgestrekt hebben naar den waren aard van het neger-kereltje, dat behalve het raadselachtige telegram nog andere, minstens even belangrijke papieren in den zak van z'n gerafeld broekje had zitten. En wellicht had Joep zich dan bemoeid met het oude witte paard, dat in wilden galop zich door de bananen-plantages haastte, zoo snel dat het zonderlinge telegram al aan het telegraafkantoor van Kingston was afgegeven en voor Rotterdam besteld, eer Joep z'n mouwen had opgestroopt, om zich in het bezit van den schat te stellen...

Zoodat men alweer ziet, dat de wijsheid allerminst op den bodem van een flesch berust, tenminste niet op den bodem van een *volle* flesch met koppigen Jamaïca-rum.

Joep was weer dronken.

Hij kwam zwaaiend op het hoofd-gebouw aanstappen en maakte zulke gevaarlijke bewegingen, dat beide negerbedienden, die reeds den vorigen avond het noodige ontzag voor den grooten, ruwen kerel hadden gekregen, zich

haastig in hun bij-gebouwen terugtrokken. Waarvan Joep onmiddellijk gebruik maakte door hen daar op te sluiten.

Toen stapte hij met onzekere schreden de breede bordestrappen van het huis op. Hij kende er al voldoende den weg.

Met een ruk opende hij de deur van de kamer, waar de heer des huizes zich bevond. Joep's brein was te zeer beneveld, om acht te slaan, hoe hij zich bevond tegenover een vriendelijk oud heertje, die hem verwonderd aankeek, toen Joep zoo onbehouwen bij hem binnen-stommelde.

De scheepskok stond tegenover Massa Musa.

„Bent u de nieuwe kok?", vroeg deze.

„Dat ben ik, en ik kom me 's aan je vertoonen", hakkelde Joep.

„Je hebt gisteravond lekker voor het eten gezorgd", prees het vriendelijke heertje; doch zijn innemend gelaat kreeg een verwijtende uitdrukking, toen hij aan zijn woorden toevoegde: „doch je schijnt ook al den weg te kennen naar den wijnkelder."

„Ik heb op je gezondheid gedronken!" lachte Joep brutaal. „En ik heb ook gedronken op mijn eigen gezondheid en geluk!"

„Die schijnen op het oogenblik anders nogal te wenschen te laten", vervolgde Massa Musa ernstig. „Ik vrees, dat ik je dadelijk weer zal moeten ontslaan..."

„Niet noodig, Massa!" hikte Joep met dikke tong. „Ik heb je aanstelling evenmin noodig als je ontslag!"

„Wat kom je hier dan doen?" vroeg de ander verbaasd.

„Ik kom drie woorden met je praten, Massa. En je moet goed naar me luisteren, want Joep, die tegenover je staat, is gewoon, duidelijk te praten als hij iets weten *wil!*"

„Wat wil je van me weten, dat je op zoo'n groffe ma-

nier van me komt vragen? Ik kan je van te voren al zeggen, dat ik niet gewoon ben, lieden te woord te staan, die zoo driest optreden en zich bij me binnendringen zonder eenig bewijs over te leggen wiè ze zijn en wàt zij van mij verlangen."

Hij had rustig gesproken en toonde geen enkel teeken van ongerustheid, omdat zijn bezoeker zich tusschen hem en de deur had geplaatst. Hij voelde volstrekt geen angst, omdat hij slechts een teeken behoefde te geven om zijn trouwe bedienden te laten toesnellen. Hij had zijn fijnen wijsvinger reeds naar de bel uitgestrekt.

„Laat maar!" grinnikte Joep; „ik heb m'n maatregelen genomen. Die twee neger-bedienden zitten netjes opgesloten. En al het werkvolk bevindt zich op het oogenblik in de plantages, om je banaantjes rijp te laten stoven. We zijn alleen in dit huis, — jij en ik. Samen moeten we even rustig spreken zonder dat we door anderen gestoord worden. Bijvoorbeeld door mijn Spaanschen vriend Sênor Ibanez Andalousos uit „Het Wapen van Saragossa" op de Schiekade te Rotterdam..."

Massa Musa lachte fijntjes:

„Ik ken zoowel dien naam als dat adres. Als hij een vriend van je is, en zijn adres is je bekend, dan begrijp ik al zoowat waarom je hier bent gekomen."

Joep trok een gemeen gezicht en balde zijn vuisten:

„Dus ken je dien Spaanschen kroegbaas al?... En je weet dus ook, dat hij naar Jamaïca gekomen is om 'n appeltje met je te schillen?"

„Je zou beter kunnen zeggen: om een banaan te schillen!" merkte Massa Musa spottend op.

„Ook goed!... 't Gaat om je bananen! 't Gaat ook om je schat... Ik heb dat rare briefje van je gelezen. Je be-

looft daarin rijkdom... Waar heb je die schat verstopt?"

Massa Musa toonde zich allerminst verbaasd door de ruwe vraag van den waggelenden kerel voor hem.

„Je vriend Sênor Ibanez gebruikt andere manieren dan jij om zijn doel op Jamaïca te bereiken. Hij zoekt zijn schat in mijn bananenschillen. En hoe ijveriger hij en heel Rotterdam en heel Nederland er naar zoeken, hoe liever het mij is!... Jij daarentegen past de manier toe, om je in mijn huis binnen te dringen in kokskleeren, en den schat, waarnaar je zoekt, hier te komen opeischen... Ik geloof dat jullie beiden op een verkeerde manier jullie doel tracht te bereiken... Er zijn eenige voorwaarden verbonden aan het verkrijgen van dien geheimzinnigen schat."

„Ik ken ze!" schreeuwde Joep.

Massa Musa liet zich niet in de rede vallen:

„Daartoe stel ik je drie vragen, — als eerste: *Waar* is het papier, waarop ik mijn mededeeling schreef?"

„Dat heeft de Spanjaard me ontstolen!" brulde Joep.

„Dieven en diefjesmaat!" vervolgde Massa Musa kalm.

„In de tweede plaats is mijn vraag: *Waar* is het voorwerp, waarin ik het document had gesloten?"

„Dat heb ik nooit in me handen kunnen krijgen!" gromde Joep woedend, nu hij zich herinnerde, hoe de Spaansche kroegbaas hem slechts gedeeltelijk in het geheim had betrokken.

„Dan is mijn derde vraag ook overbodig", besloot Massa Musa zijn rustige ondervraging, „want ik stel er den hoogsten prijs op, slechts met den *eerlijken vinder* in aanraking te komen."

Joep vloekte van razende woede.

Met één sprong had hij zich op den ouden man geworpen, die tenger en zwak, niet eens pogingen in het werk stelde, zich tegen den even onverhoedschen als ruwen aanval te verdedigen.

Joep had snel een koord onder zijn witte koks-boezelaar te voorschijn gehaald en bond volgens de regels der kunst zijn weerloos slachtoffer, terwijl hij tegelijk het touw aan den stoel vastsnoerde, waarop hij Massa Musa gedwongen had te blijven zitten.

„Nu kunnen we duidelijker praten", lachte de scheepskok valsch. „Als je schreeuwt of spektakel maakt, stop ik je een prop in je mond."

„Ik schreeuw nooit", antwoordde de gebonden grijsaard volkomen kalm, „want ik ben gewoon, dat men naar me luistert zonder dat ik spektakel behoef te maken."

„Je rekent zeker op hulp van die duizende zwartjes, die je hier op het eiland in je dienst hebt? Maar eer die zullen weten dat hun verafgode Massa Musa in zijn eigen huis gebonden is, zal je onderdanige dienaar Joep al lang met je schatten verdwenen zijn."

„Ik heb altijd in mijn leven opgemerkt, dat niemand

met geweld iets bereikt, en dat degeen die zich beheerscht aan het langste eind trekt."

Joep brieschte van drift tegenover de kalmte van zijn slachtoffer.

„Je brengt me op 'n goed idee met je toespeling op het langste eind. Dat laat ik je met genoegen. Ik stel me tevreden met het kortste eind. Mits het me je rijkdommen maar bezorgt... Ik ben van plan je aan het langste eind op te knoopen, als je me nu niet onmiddellijk meedeelt waar de geheime schat verborgen is!"

Het vriendelijke oude heertje behield zijn rustigen glimlach:

„Ik wist niet, dat mijn goedhartige gedachte, ook iemand anders van mijn geluk, gezondheid en rijkdom te laten genieten, me in dit zonderlinge avontuur gewikkeld zou hebben. Nu 't er echter zoo mee staat, dat je me dreigt, me te zullen ophangen, kan ik niet anders antwoorden dan door mijn drie noodzakelijke voorwaarden te herhalen: *Waar is het oorspronkelijke papier?... Waar is de Jamaïca-flesch, waarin het document geplaatst was? ...En waar is de eerlijke vinder?"*

De kalmte van den geknevelden plantage-eigenaar maakte den boef razend.

„Wat is je antwoord op mijn éénige voorwaarde, — je geld of je leven?!"

„En de twee andere beloften, — gezondheid en geluk?", antwoordde de onverstoorbare Massa Musa.

„Die kun je gerust houden!" bralde Joep.

De gebonden man op den stoel had weer een fijn glimlachje, toen hij kalm verder sprak:

„Dus wil je me van mijn leven berooven, en me niettemin mijn gezondheid en geluk laten behouden?"

Joep bleef even stom verbaasd over zooveel doodsverachting bij zijn weerloos slachtoffer. Maar zijn door drank-misbruik verhit brein doofde elke betere opwelling in hem:

„Waar is de schat verborgen?" siste hij.

„Hier op het eiland", antwoordde de ander.

„Wil je me goedschiks het fortuin, dat je verborgen houdt, afstaan, — of niet?"

„Slechts aan den eerlijken vinder!", luidde het onaandoenlijke antwoord.

„En wie is dat dan, als je mij niet als zoodanig wilt beschouwen?", brulde Joep, nu op het toppunt van woede door de kalmte van den man, die zijn geheim tot geen prijs, zelfs niet voor dien van zijn leven, wilde bekend maken.

Joep had zich over zijn slachtoffer gebogen.

En zichzelf niet meer meester door hebzucht en drankwoede, stak hij zijn wreede handen vooruit...

...Toen plotseling de geheele toestand als bij tooverslag veranderde.

De deur vloog open. De twee neger-bedienden stortten zich, met wapens in de hand, op den tierenden kok. Voor het raam zag men de dreigende koppen van een aantal negers, die uit de plantages te hoop moesten geloopen zijn, om hun meester te bevrijden. Ook de vestibule en de gangen van het gebouw hadden zich met negers gevuld, die moeilijk in toom konden worden gehouden, om den lafhartigen aanrander van hun vereerden meester niet te lijf te gaan.

Zij werden echter in bedwang gehouden door een neger-jongetje, dat de menigte voldoende ontzag scheen in te boezemen, om haar te beletten, zich op den reeds ter aarde geworpen Joep te storten.

De scheepskok zag alle verzet als vergeefs in. Hij verdedigde zich niet eens. Zelfs liet hij zich zonder tegenstand binden met dezelfde touwen, die hij gebruikt had om Massa Musa te knevelen.

Het was het neger-knaapje, dat zich belastte met de bizondere zorg, om den grooten sterken kerel onschadelijk te maken. Joep gromde van machtelooze woede, nu hij zich deze schande moest laten wel-gevallen, — een

zwart negertje dat hem gevangen nam! En zijn heesche stem siste nog in eindelijk beteugelden drift:

„Zwart als me schoen, en niet droog achter z'n ooren!"

Maar wie schetst Joep's verbazing, toen hij zich beleefd hoorde toevoegen:

„Neemt u me niet kwalijk, meneer de scheepskok van „De Stad Kingston", als 't uw koksmaatje nu eens was, die op zijn beurt ù laat opsluiten?"

„Dus heb ik dan toch het onderspit moeten delven tegen den Spanjaard uit „Het Wapen van Saragossa"!", zuchtte de kerel in zijn machtelooze woede.

„Welnee, meneer Joep", grinnikte het negertje met witte tanden, „ik ben Teuntje van de Vlaardingsche Steeg uit Rotterdam!"

„En die valsche Sênor Ibanez Andalousos?" steunde Joep.

„Als u d'r belang in stelt, heb ik straks op het telegraafkantoor in Kingston gehoord, dat er vannacht een hevige storm op de kust heeft gewoed, en dat men vanmorgen een omgekeerde roeiboot in de branding heeft gevonden, afkomstig van ons gemeenschappelijk schip, dat ons drieën van Rotterdam naar Jamaïca heeft gebracht. Er is geen twijfel aan, of de eigenaar van het kroegje op de Rotterdamsche Schiekade heeft bij zijn haastige vlucht van het eiland den dood in de golven gevonden."

Joep kon zich niet bedwingen door even geniepig te lachen:

„Dan is het waardevolle Spaansche document tenminste óók naar de haaien, — en niemand zal er plezier van hebben!"

„Wie weet!" merkte Teuntje voorzichtig op.

„Wat bedoel je?" bromde Joep, terwijl de negers hem weg sleepten, om hem in een der bij-gebouwen op te sluiten, tot nader over het lot van den kok beslist zou worden.

„Ik bedoel," riep de jongen zijn vroegeren koksbaas na, „dat de éene „eerlijke vinder", op zoek naar het beloofde „geluk", een graf in de golven der West-Indische Eilanden heeft gevonden; en dat de twééde „eerlijke vinder", op zoek naar de beloofde „gezondheid", voorloopig wel een poosje op Jamaïca achter slot en grendel zal worden opgeborgen!"

„En de dèrde eerlijke vinder?", riep Joep, terwijl hij de

trappen van de vestibule reeds door de negers werd afgesleurd, op weg naar zijn gevangenis.

„De derde bewijst de waarheid van het spreekwoord, dat waar twee honden om 'n been vechten, de derde er mee heen loopt — of in dit bizondere geval: waar twee aarts-deugnieten om een lege flesch strijden, de jongen, die deze drijvende flesch uit den Nieuwe Waterweg opdook, geen oogenblik langer denkt te talmen, om het echte document uit z'n zak te halen en het weer in de flesch te stoppen. Om daarna zich aan te melden bij den geheimzinnigen bewoner van dit eiland!"

Joep, temidden van een dichte groep krachtige negers, was reeds weg-gevoerd. Vermoedelijk ving hij niet eens de laatste woorden van Teuntje op.

Maar er was iemand anders, die ze wel had gehoord. Dat was Massa Musa.

Het oude heertje had zich onmiddellijk hersteld van de ruwe aanranding van den scheepskok. Zonder eenig blijk te geven, dat hij van streek was geraakt, gaf hij kalm bevelen, dat men zijn gevaarlijken aanrander met de noodige voorzorgen had te behandelen, en om diens drift te doen bedaren en hem tot betere gedachten te stemmen, zijn neger-bewakers hem den eersten tijd een rantsoen van louter bananen zouden toedienen. Later zou men wel verder zien, hoe die kuur geholpen had en hoe verder met hem te handelen!

Daarna richtte Massa Musa zijn aandacht pas op het neger-knaapje, van wie hij nu langzamerhand begon te begrijpen welke gewichtige rol het vervuld had bij zijn redding uit de klauwen van den scheepskok.

Hij had het gesprek opgevangen tusschen den zwaargebonden boef en het bij-de-hande zwarte kereltje.

„Zwarter dan een laars en niet droog achter z'n ooren!" had Massa Musa den overwonnen aanvaller hooren grommen... Maar die zwarte kleur leek inderdaad alteveel op schoensmeer!... En dat het pientere joggie niet droog achter z'n ooren zou zijn, betwijfelde Massa Musa ten stelligste.

Vooral de laatste woorden, door het negertje den weggevoerden kok na-geroepen, trokken zijn aandacht.

Massa Musa lachte fijntjes, zooals een oude, verstan-

dige man, die een stille blijdschap beleeft, vriendelijk en wijs kan glimlachen.

Hij wenkte het zwartje ventje.

„Je heet Teuntje en komt uit Rotterdam?" vroeg hij hartelijk.

„Om u te dienen, meneer Massa."

„Ben jij dezelfde jongen, die me gisteravond dat zonderlinge telegram kwam laten lezen?"

„Juist, meneer Musa."

„En ben jij 't, die in den Nieuwe Waterweg een drijvende flesch hebt gevonden met zeker papier er in?"

„Eerlijk zèlf uit 't water opgedoken, meneer Massa Musa!"

„Dan moest je eerst eens onder de pomp gaan staan, en als je schoon gewasschen bent, aan m'n bedienden een stel kleeren vragen, dat je zoo'n beetje past."

Massa Musa wreef met innige vergenoegdheid zijn handen:

„En dan wacht ik je hier, om samen eens een smakelijk banaantje te peuzelen!"

Teuntje floot onder het afspoelen van z'n negerkleur het bekende bananenwijsje, dat over heel de wereld wordt gefloten:

„Ja!... nee!..."

Werd dit nu werkelijkheid?... Als hij eens?!

HOOFDSTUK X.

Het verhaal van Massa Musa van Jamaïca.

Massa Musa bleef zich vergenoegd in z'n handen wrijven, terwijl hij zat te luisteren naar het relaas van Teuntje, die gepoedeld en gepoetst, netjes tegenover hem zat, z'n haren in een scheiding, zooals hij nog nooit in Rotterdam door zijn melk-boeren-honden-haar getrokken had, met kleeren aan, zooals hij ze in z'n levensdagen niet gedragen had. Hij leek er bepaald 'n paar jaar ouder in! Zelfs zaten zijn schoenen netjes met veters dicht, door de beide neger-bedienden zelf vast-gestrikt; want die hadden zich het bevel van hun meester geen tweemaal laten zeggen, om vooral goed te zorgen voor het negerjongetje, dat zich eensklaps voor hun verbaasde oogen als een blanken jongen ontpopt had, nadat hij eerst hun dierbaren meester het leven gered en dien onbehouwen kok tot rede gebracht had.

Wat was die Hollandsche jongen voor een ongewoon verschijnsel bij Massa Musa?

Maar Massa Musa zelf vond dit verschijnsel zoo ongewoon niet. Hij bleef maar vergenoegd zijn handen wrijven bij het vorderen van Teun's geschiedenis. Fijntjes zat hij te glimlachen, terwijl de jongen onopgesmukt vertelde, hoe hij als wees op eenigszins hardhandige manier was opgevoed door z'n Tante Door en z'n Oom Dries, die hem den zege-wensch hadden meegegeven, dat ze hem liever nooit meer terugzagen.

„Daar konden ze nog wel 's gelijk in hebben!" knikte het oude heertje met zijn vriendelijk gelaat.

Teun vertelde verder, hoe hij, al zwemmende buiten Rotterdam, een flesch in den Nieuwe Waterweg had zien dobberen, en hoe hij, eigenlijk om den barschen veldwachter van Pernis te plagen, hem met de flesch had toe-

gewuifd. Maar Teun vertelde ook van zijn verbazing en nieuwsgierigheid, toen hij in den hooiberg het vreemde papier met het Spaansche opschrift uit de flesch had gehaald. De flesch zelf had hij daar moeten achter laten, omdat de boeren hem wegjoegen. Maar net zoo'n flesch had hij later toch weer teruggevonden, en die bungelde hem zelfs nù nog aan 'n touwtje op z'n rug.

Terwijl de jongen de flesch op tafel voor Massa Musa plaatste, bekeek deze de zonderlinge flesch aandachtig,

terwijl hij langzaam en als in gedachten verzonken met het hoofd knikte.

Toen vervolgde Teun zijn verhaal, hoe hij met den Spaanschen kroegbaas uit „Het Wapen van Saragossa" in aanraking was gekomen, en de vlucht had genomen aan boord van „De Stad Kingston", waar de gemeene scheepskok hem als duvels-toejager had gebruikt. De zonderlinge spook-histories aan boord van het schip, op weg naar Jamaïca, vertelde de jongen eveneens uitvoerig, waarbij Massa Musa geen woord aan zijn aandacht liet ontgaan.

Bij het verhaal van Teuntjes ontsnapping van het schip en zijn zwem-partij naar de kust, toonde hij zijn opvallende ingenomenheid. En als de jongen vertelde, hoe hij zijn ouwe schoenen gebruikt had, om zich het uiterlijk te verschaffen van een der dorps-negers, kon hij een vroolijken lach niet langer inhouden.

De rest van Teun's relaas was hem vrijwel bekend. Het optreden van Sênor Ibanez Andalousos in het neger-herbergje, waar Teun onder het tafeltje alles had afgeluisterd; de wilde rit van den jongen naar Kingston, nadat hij eerst als zijn plicht beschouwd had, meneer Massa Musa het telegram voor Rotterdam bestemd, te laten lezen; en diens haastige terugrit, omdat hij vermoedde, dat de verraderlijke scheepskok leelijke plannen onder z'n witte muts koesterde, — dit alles was den plantage-eigenaar bekend.

Aan het slot van Teun's verhaal stelde hij slechts één vraag:

„En het oorspronkelijke Spaansche document?"

Teun had, bij het afdanken van z'n gerafeld broekje, zorggedragen, dat hij den inhoud van z'n zakken in het

nieuwe kleedingstuk had laten verhuizen. Netjes spreidde hij dus het papier voor Massa Musa, die het even bekeek, daarop weer rustig met het hoofd knikte, en het papier naar Teuntje terugschoof.

„Ik stel er geen prijs meer op", zei hij langzaam. „De flesch en het papier mag je behouden. Want het belangrijkste voor mij is, dat ik den eerlijken vinder tegenover me heb zitten!"

Voor het eerst stak hij zijn hand naar den jongen uit en drukte Teun's handen lang en hartelijk.

„En nu heb je recht, m'n jongen, op *mijn* verhaal, dat bijna even avontuurlijk is als het jouwe. Maar ik heb je beloofd, dat we samen een banaantje zouden smullen onder het vertellen daarvan. Hier staat een volle schaal, versch geplukt uit een van m'n plantages. Tast toe, en eet er van zooveel je maar lust, want 't zal je geen kwaad doen. Bovendien gaat, zooals je zult hooren, mijn verhaal hoofdzakelijk over... bananen!"

En Massa Musa vertelde dan zijn verhaal als volgt:

...„Toen ik een jongen was van ongeveer jou leeftijd, woonde ik ook in Rotterdam. Vandaar dat ik even goed

hollandsch spreek als de verschillende talen, die hier op het eiland gesproken worden en waarvan uit overlevering Spaansch de meest gebruikte taal is tusschen ons blanken en de neger-bevolking van Jamaïca... Dus ben ik van-huis-uit net zoo goed 'n Hollandsche jongen als jij!... Mijn jeugd was misschien even moeilijk als die van jou, Teuntje. Maar ik had een goede gezondheid en een opgewekte levens-beschouwing. Daardoor trok ik me de kleine teleurstellingen, die in elk jongens-leven voorkomen, niet erg aan.

...„Al jong werd ik door m'n pleegouders de deur uitgestuurd, om als scheepsjongen te gaan varen. En ik durf niet zeggen, dat de behandeling, door jou aan boord van „De Stad Kingston" ondervonden, veel slechter was dan mijn vaarjaren op allerlei verschillende schepen, die naar alle hoeken en gaten van den aardbol voeren. Maar het ontwikkelde me. Ik werd er een zelfstandigen kerel door. Ik leerde mijn handen uitsteken. Ik trok nergens m'n neus voor op. En er was niets, of ik wist er wel raad wee. Maar toch verlangde ik soms bar, dat mijn geluk-ster me eens in een andere richting zou leiden dan van de eene haven naar de andere.

„Het scheen echter wel, alsof de geluk-ster, welke ik, net als jij, soms aanriep met een verzuchting: „Als ik eens?", voorgoed zou ophouden met schijnen. Want terwijl mijn schip in de buurt van de West-Indische Eilanden kruiste, stak een cykloon op, zooals er nooit een tweede geblazen heeft. De orkaan had een kracht van honderd meter per sekonde en het arme schip werd hulpeloos opgenomen, van z'n zeilen en masten beroofd, en leed ellendig schipbreuk, terwijl het met man en muis verging... De eenige overlevende was ik. Ik had 'n stuk wrakhout kunnen beetpakken en vocht en worstelde om m'n leven, dat me zoo dierbaar was. Ik weet niet, of ik den ongelijken strijd tegen de woedende elementen zou hebben volgehouden, als niet door een toevallige omstandigheid ik mijn schier uitgeputte krachten voelde aanwakkeren. Terwijl ik, met uiterste krachts-inspanning aan de dobberende plank vastgeklemd, in de kokende zee heen-en-weer werd gesmeten, geheel uit den koers, volkomen onwetend waar de storm me had heen-gestuwd, zag ik op den witten kop van een reusachtige golf, welke over mij heen-beukte, een voorwerp drijven. Ik stak er de hand naar uit. 't Was een flesch..."

Massa Musa sprak zachter, alsof hij zijn herinneringen voor zichzelf deed herleven. Hij had zijn hand uitgestoken naar de flesch, door Teuntje op tafel voor hem neer-gezet.

...„'t Was juist zoo'n flesch als nù voor me staat. En terwijl ik op dat hachelijk oogenblik die flesch beet-greep, voelde ik de hoop op redding van mijn leven herleven. Ik kende het eigenaardig model der flesch. 't Was een flesch-soort, zooals slechts op Jamaïca voorkomt. Men gebruikt dit soort om er rum, op het eiland gedistilleerd, in te bottelen... Ik begreep dus, dat de storm, die mijn ongelukkig schip ergens tusschen de West-Indische Eilanden had doen schipbreuk lijden, mij in de richting van een der voornaamste eilanden Jamaïca had gedreven... Ik had me niet vergist. Den volgenden ochtend, na een schrikkelijken nacht tusschen dood en leven, zag ik hoe de branding me dicht bij de kust van een eiland spoelde... Jamaïca!... Met mijn laatste krachten bereikte ik al zwemmend de kust. En daar verloor ik m'n bewustzijn..."

Massa Musa streek met de hand over het voorhoofd,

alsof hij een akelig beeld uit het verre verleden wilde verdrijven. Zijn stem klonk weer opgewekt, zijn oogen straalden weer vroolijk, toen hij zijn verhaal aldus vervolgde:

...,,'t Was me alsof ik een Paradijs ontwaakte. Ik kwam bij uit m'n bewusteloosheid en uitputting in een heerlijke omgeving. Een wild oerbosch zond zijn bebloemde struiken en bloesemende heesters tot aan de uit bonte rotsen opgebouwde kust. Een tropische warmte bracht weer leven en kracht in mijn verstijfde ledematen.

,,Doch ik behoefde mijzelf niet eens te bewegen, want reeds bogen zich vriendelijke zwarte menschen over me, om mij frisch water uit een koele bron te laten drinken, terwijl mijn honger werd gestild met daar in het wild groeiende vruchten, — dezelfde soort, die je daar nu, onder het luisteren naar mijn verhaal, zoo lekker zit te verorberen... Ik vestig er je aandacht op, Teuntje, omdat die vruchten later zulk een belangrijke rol in mijn verdere leven hebben gespeeld.

...,,Op dat oogenblik sloeg ik slechts acht op mijn omgeving. Ik voelde me herleven na de doorgestane doodsangsten op het ondergaande schip en na den zwaren strijd in de branding om al zwemmend mijn leven te redden. Zoo vriendelijk en behulpzaam als die simpele negers waren!... Ze lachten van blijdschap en klapten als kinderen in hun handen van plezier, toen ze me zagen eten en drinken, en weer tot mezelf komen... Den eersten tijd bleef ik in een hut wonen, welke ze in hun dorpje voor me gebouwd hadden van bamboe-staken en groote cocosbladen daarover gelegd. Ik dronk uit dezelfde klare bron als zij. En ik gebruikte hetzelfde voedsel, dat zij nuttigden, louter vruchten, die daar in overvloed aan de lage stammen van hun pisangboomen groeiden... Ik voelde mij

zeldzaam tevreden en gelukkig. Ik trachtte mij nuttig te maken in deze omgeving van hartelijke en eenvoudige inboorlingen... Want de orkaan had ook over hun eiland als razend rondgespookt. De herinnering aan die ramp leeft onder het volk op Jamaïca nog voort, al is het reeds

eenige tientallen jaren geleden, dat de verwoesting der hoofdplaats Kingston geschiedde. Tegelijk met den storm deed een geweldige aardbeving en uitbarsting het ongelukkige eiland op zijn grondvesten sidderen. Het rijke eiland leed geweldige schade en de bevolking was er ellendig aan toe... De bloeiende veeteelt, de te velde staande oogsten van koffie en suiker, de aan de struiken rijpende oranje-appels en cacao-vruchten, werden met één slag vernield. Een groot deel der prachtige bosschen,

die de kostbare houtsoorten als mahonie en campêche opleverden, werden door de gelijktijdig over het arme Jamaïca losbarstende natuurrampen ter aarde geveld. En door de aardbeving werd bovendien zware schade toegebracht aan de mijn-inrichtingen, waar de bevolking het dagelijksch brood verdiende met het winnen van zilver, koper en lood... 't Was een schrik'lijke beproeving voor het eiland en zijn inboorlingen. Daarbij kwam spoedig de verschrikking van een epidemie van gele koorts, zoo heftig en gevreesd in deze streken van Midden-Amerika... Ik behoef je dus niet te zeggen, Teun, hoe droevig het met de bevolking was gesteld... En daarom beschouwde ik het als mijn plicht, al mijn krachten aan te wenden, om deze zwaar-beproefde menschen terzijde te staan... Bovendien had ik besloten, voor mijzelf een nieuw leven te beginnen... Onder dezelfde leus, die jij ook wel hebt gebruikt, vriendje! namelijk: „Als ik eens?!" stak ik de handen uit de mouwen. Ik pakte aan. Ik gaf het voorbeeld... En zooals een toeval zoo dikwijls een belangrijke rol in ons leven speelt, zoo ging het ook hier!... Ik herinnerde mij hoe ik, na mijn redding, op de kust van Jamaïca ontwaakte, en de neger-bevolking met versch-geplukte vruchten mijn honger had gestild. Ook herinnerde ik me, hoe we den eersten tijd, om in onze levensbehoeften te voorzien, bij gebrek aan eenig ander voedsel, gezond en wel waren gebleven met het eten van die heerlijke vruchten, door de negers zoomaar geplukt van de planten, die, door den orkaan gespaard, hier-en-daar waren blijven staan, en vol-op voedzaam en smakelijk fruit leverden... Voor mij was het als een soort ontdekking van de... banaan!"

Teuntje begon, onder het vorderen van het verhaal, met andere oogen naar de sierlijke vruchten-schaal te kijken, door Massa Musa telkens naar hem toegeschoven. Hij luisterde ingespannen verder...

...„Zoo kwam ik dan, na eenigen tijd, op het denkbeeld, de daar onverzorgd aan de kust groeiende vruchtenboomen op een betere en meer stelselmatige manier te gaan kweeken. In den rotsachtigen grond van het heuvelachtige terrein plantte ik de korte wortelstokken. Met behulp der ijverige negers maakte ik water-reservoirs op de hooger gelegen berg-streken en leidde het water kunstmatig naar de kuststreken, waar de hooge temperatuur zoo uitnemend geschikt was, om de planten reeds na ruim een jaar te doen vrucht-dragen. Voortdurend verbeterde ik mijn vruchten-plantage, waarbij de neger-bevolking wakker meehielp... En steeds breidde ik de aldus in aanleg gebrachte terreinen uit. De jonge planten, werden op afstanden van 2 meter in het vierkant, in de tot gruis fijn gemaakte kust-gesteenten geplant. Na den eersten oogst liet ik de planten bij den grond afsnijden, teneinde de uitloopers nog krachtiger en meer geschikt voor verderen aanplant te maken...

„Over dit alles wat de bananen-cultuur aangaat, zal ik je later, als je tenminste wilt, wel meer vertellen, Teun", sprak Massa Musa met eenige beteekenis. „Ik vertel je nu liever in groote trekken het verhaal van het vestigen van dit steeds belangrijker bedrijf. Want deze vruchten-liefhebberij van den aan land gespoelden zeeman, werd langzamerhand tot een steeds belangrijker onderneming. Mijn eerste plantentuin was reeds tot een vrij omvangrijke plantage geworden, waar de inlandsche bevolking dagelijks werkte en een goed loon verdiende. De handel in deze vruchten nam in omvang toe, naarmate de menschen

in Europa steeds meer den smaak dezer even lekkere als gezonde vrucht leerden kennen. En zoo werd, de een na den ander, van plantage tot plantage in aanleg en onderhoud genomen. Tot een groot deel van de bevolking van ons eiland, dat als het bananen-voortbrengende

Jamaïca zich een steeds belangrijker naam verwierf, op mijn verschillende plantages in dienst was. Zoodat ik daaraan mijn naam van Massa Musa, soms ook wel van den Koning der Bananen te danken heb..."

Hier onderbrak de verteller zijn eigen verhaal, om zelf eens hartelijk te lachen om dit ongekroonde koningschap over de zwarte bevolking van Jamaïca.

Maar Massa Musa zat in z'n praatstoel en vervolgde zijn interessante geschiedenis.

„Je hebt je natuurlijk, evenals je twee scheeps-genooten Ibanez en Joep, laten vertellen, dat ik een schatrijk man ben geworden in den loop der verdere jaren? Dit is ongetwijfeld waar. Al heb ik er steeds voor gezorgd, dat de neger-arbeiders, die op mijn plantages werkzaam zijn, een behoorlijk loon en gelukkig leven hebben. Het vele geld, dat ik in mijn verdere lange leven op Jamaïca heb verdiend, besteedde ik echter niet, om er schatten van op te hoopen; om er een vorstelijken staat van te voeren; of een millionairs-leventje op na te houden. Elke rijkdom, aldus besteed, brengt zijn bezitter zeker gèèn geluk. Slechts door zelf hard te werken, en je voor je eigen zaken voortdurend in te spannen, heb je kans om het kostbaarst van al, namelijk een goede gezondheid te behouden. Begrijp je dus, m'n jongen, wat Massa Musa bedoelde met de woorden *gezond — rijk — geluk?*"

Teun had ademloos geluisterd.

Terwijl Massa Musa de drie woorden met beteekenis uitsprak, stak de jongen onwillekeurig de hand uit naar het papier, dat tusschen hen op tafel lag. Ook daarop stonden diezelfde beteekenisvolle woorden: GEZOND... RIJK... GELUK!

De verteller had het gebaar van Teun gezien.

„Ik heb je mijn verleden verteld; ik vertel je nu hoe ik me de toekomst voor oogen stel", sprak hij op anderen toon. Hij keek Teun doordringend aan, niet zoozeer om den jongen te doorgronden, doch om te zien welken indruk zijn woorden op hem zouden maken.

„Het is dit jaar vijf-en-twintig jaar geleden, dat ik hier als een uitgeputte van alles berooide drenkeling op het vriendelijke eiland aanspoelde. En bij het ouder worden, begreep ik, dat ik langzamerhand had uit te kijken

naar iemand, die mij eenmaal zou kunnen opvolgen als ongekroonden koning van Jamaïca. Ik ben nooit gehuwd geweest; ik heb geen kinderen. In heel de wereld heb ik zelfs geen bloedverwanten of nabestaanden. Zelfs m'n pleegouders hebben nooit iets van zich laten hooren, toen ze vernamen dat ik de eenige overlevende was van het in den West-Indischen orkaan verongelukte schip.

„Toch begeerde ik een lateren opvolger volgens mijn bepaalde keuze. En om dien te vinden, ben ik op een eigenaardige manier te werk gegaan. Het is de geschiedenis van de drijvende flesch! Ik had mijn hoop gericht op een echten Hollandschen jongen. Omdat ik zelf van Rotterdam afkomstig was, hoopte ik vurig, dat hij een jongen zou zijn, aan de Maas geboren, in de Rotte-stad opgegroeid. Liefst een eenvoudige jongen, die even arm als ik het leven was ingegaan. Maar een kerel waar wat in stak! Een knaap met ondernemingsgeest, met durf en moed! Een, die voor geen klein geruchtje vervaard is. Iemand van zessen klaar! Een jongen van Jan de Witt. Zoo-een met een warm hart en een koel hoofd!"

Massa Musa poosde even. Toen vervolgde hij, terwijl het oolijk lachje weer om zijn vriendelijken mond speelde:

„Hoe hem te vinden?... Ik dacht aan mijn eigen jongensjaren. Mijn vertrek op jeugdigen leeftijd uit Rotterdam. Mijn zwerven door de wereld. Mijn schipbreuk. Mijn laatste oogenblikken in de woedende golven. En de van hoop en redding boodschappende dobberende flesch! ...Ik koos juist zoo'n flesch. Dat was mijn gril van ouden man. Ik nam een papier, en schreef daarop de raadselachtige woorden, welke den eerlijken vinder gezondheid, rijkdom en geluk aanboden, indien hij het geheim zou weten op te lossen... Met opzet gebruikte ik een andere

taal dan Nederlandsch, de Spaansche, omdat die op het eiland nog algemeen gebruikelijk is. En met opzet liet ik verschillende woorden achterwege. Ik wilde het geval zoo ingewikkeld en moeilijk maken, opdat de vinder van het document al zijn scherpzinnigheid zou moeten inspannen, om er achter te komen, waar de verzender van het papier ergens in de wereld vertoefde, en al zijn wilskracht inspannen, om hem zèlf het document te overhandigen..."

Hier wachtte de spreker, om met nadruk te vervolgen:

„Zooals ik verwacht had, heb ik het geheim zóó kunnen inkleeden, dat de oplossing ervan mogelijk is gebleken!"

Massa Musa keek Teuntje aan, want de eerlijke vinder van het document zat inderdaad tegenover hem, — een echte Hollandsche jongen, pienter en bij-de-hand, die zich door geen moeilijkheden of teleurstellingen had laten afschrikken, om zijn doel te bereiken.

Massa Musa beëindigde zijn verhaal:

„Zooals je wel zult begrepen hebben, gaf ik de gekurkte flesch met een van de vrucht-transportschepen mee, welke geregeld tusschen onze voornaamste haven op Jamaïca, namelijk Kingston, en de voornaamste vruchtenhaven van Nederland, namelijk Rotterdam, in de vaart zijn. Aan den kapitein had ik de geheime opdracht toevertrouwd, de flesch in den Nieuwe Waterweg in het water te werpen... Hij wist van den inhoud der drijvende flesch niets af overigens... En vervolgens bleef me niets anders over dan af te wachten tot de eerlijke vinder zich zou komen aanmelden!"

Weer wachtte Massa Musa een oogenblik, terwijl hij Teuntje hartelijk aankeek.

„Ik heb gewacht tot *nu!*... Een Rotterdamsche kwajon-

gen, die den naam draagt van Teuntje, is naar Jamaïca gekomen, nadat hij, al zwemmend in den Nieuwe Waterweg de flesch had gevonden; nadat hij, ondernemend en durvig, de zee-reis naar dit verre eiland had volbracht; nadat hij, slim en met overleg, de gevaren had overwonnen, die zoowel hem als mij van verschillende kanten bedreigden..."

Massa Musa was opgestaan. Hij sprak niet zonder aandoening in zijn stem:

„Het is aan den eerlijken vinder van mijn wils-beschikking, dat ik op het oogenblik de vraag stel: Wil je onder mijn leiding een verzekerde toekomst tegemoet gaan, en wil je naar mijn voorbeeld voor jezelf en voor anderen gezondheid, rijkdom en geluk verwerven?"

Bij deze laatste vraag dwarrelde het Teuntje even voor z'n oogen. Het suisde in zijn ooren.

't Was of hij in groote gouden letters de woorden las en alsof hij in mooie muziek de woorden hoorde: „Als ik eens...?!". Hij kreeg een kleur als vurig rood. Zijn

strakke lippen trokken even spier-wit. En zijn oogen werden hard-blauw, de drie kleuren van de Hollandsche vlag: rood-wit-blauw.

En terwijl hij de, naar hem zoo hartelijk uitgestoken handen van Massa Musa greep, en die lang en stevig drukte, kon hij slechts stamelend uitbrengen den echten Hollandschen jongens-uitroep:

„Top"! riep Teun.